JULES VERNE

JULES VERNE

UIMITOARELE AVENTURI ALE UNUI CHINEZ

I

— Trebuie, totuşi, să cădem de acord că viaţa are şi lucruri bune! strigă unul dintre meseni, sprijinindu-se pe braţul scaunului său cu spătar de marmură, în timp ce mesteca o rădăcină de nufăr cu zahăr.

— Dar şi destule rele! răspunse, între două accese de tuse, un altul, care fusese cât pe ce să se înece cu spinul unei delicate înotătoare de rechin.

— Să fim filosofi! zise atunci un personaj mai în vârstă, al cărui nas susţinea o enormă pereche de ochelari cu lentile mari, prinse în rame de lemn. Azi poţi să te sufoci şi mâine totul a trecut, precum aceste delicioase înghiţituri de nectar. Asta e viaţa, în cele din urmă.

Acestea fiind spuse, acest epicurian, aflat într-o dispoziţie binevoitoare, dădu pe gât un pahar cu un excelent vin călduţ, ai cărui aburi se ridicau încet dintr-un ceainic de metal.

— În ceea ce mă priveşte, vorbi al patrulea mesean, viaţa mi se pare foarte acceptabilă, când nu faci nimic şi ai posibilitatea să trăieşti astfel!

— Greşeşti! răspunse al cincilea. Fericirea stă în studiu şi în muncă. Să acumulezi cât mai multe cunoştinţe înseamnă să cauţi fericirea!

— Şi la sfârşit să afli că, de fapt, nu ştii nimic!

— Dar nu-i acesta începutul înţelepciunii?

— Şi care e sfârşitul ei?

— Înţelepciunea nu are sfârşit! răspunse, ca un filosof, bărbatul cu ochelari. Să ai bun simţ este mulţumirea supremă în viaţă!

Atunci primul dintre meseni i se adresă gazdei ce stătea în capul mesei, adică în cel mai rău loc, după cum cereau legile politeţei. Indiferent şi neatent, acesta asculta şi nu spunea nimic despre această dizertaţie inter pocula.

— Ia să vedem! Ce zice gazda noastră despre aceste divagaţii la un pahar de vin? I se pare că viaţa e bună sau rea? E pentru sau împotrivă?

Gazda ronţăia, nepăsătoare, câţiva sâmburi de pepene verde. Se mulţumi, ca răspuns, să dea dispreţuitor din buze, ca unul pe care nu-1 interesa nimic.

— Pfu! Făcu el.

Cam aşa fac, de obicei, nepăsătorii. Acest cuvânt spune totul şi nimic. Există în toate limbile de pe glob şi ar trebui să figureze în orice dicţionar. Este o „strâmbătură” articulată.

Cei cinci invitaţi pe care îi ospăta acest nepăsător tăbărâră atunci cu argumente asupra lui, fiecare motivându-şi opinia. Voiau să-i afle părerea. La început evită să le răspundă, însă sfârşi afirmând că viaţa nu e nici bună, nici rea. După părerea lui este o „invenţie” lipsită de importanţă, deci puţin atrăgătoare

— Ascultaţi-1 pe prietenul nostru!

— Poate vorbi aşa, fiindcă până acum nici o petală de trandafir nu i-a tulburat liniştea!

— Mai ales că e tânăr.

— Tânăr şi sănătos!

— Sănătos şi bogat!

— Foarte bogat!

— Uimitor de bogat!

— Prea bogat poate!

Aceste afirmaţii se încrucişară ca petardele unui foc de artificii, fără să aducă nici măcar un zâmbet pe chipul plictisit al gazdei. El se mulţumi doar să ridice din umeri, ca

un om care n-a vrut niciodată să răsfoiască, măcar pentru un ceas, cartea propriei sale vieţi, din care n-a tăiat nici primele pagini.

Totuşi, acest nepăsător avea cel puţin treizeci şi unu de ani, era sănătos tun, foarte bogat, nu lipsit de cultură, cu o inteligenţă peste medie, având deci tot ceea ce lipseşte multora pentru a fi fericiţi. El de ce nu era?

De ce?

Vocea gravă a filosofului se auzi atunci, vorbind ca un corifeu dintr-un cor antic:

— Prietene, zise el, nu eşti fericit pentru că, până acum, fericirea ta a fost permanentă. Fericirea e ca sănătatea. N-o apreciezi, dacă nu-ţi lipseşte, cel puţin o vreme. Iar tu nu te-ai îmbolnăvit niciodată. Adică, n-ai fost nefericit niciodată. Asta îţi lipseşte în viaţă. Cine poate aprecia fericirea, dacă nu amărâtul care nu s-a bucurat de ea niciodată, măcar o clipă!

După această observaţie plină de înţelepciune, filosoful ridică paharul plin cu o şampanie de cea mai bună calitate;

— Urez gazdei noastre puţină umbră în locul soarelui şi câteva dureri în viaţă, spuse el. Apoi goli paharul dintr-o înghiţitură.

Cel vizat făcu un semn de acceptare, apoi recăzu în apatia sa obişnuită.

Oare unde avea loc această discuţie? Într-o sufragerie europeană, la Paris, la Viena, la Londra, la Petersburg? Cei şase vorbeau în salonul unui restaurant din Lumea Veche sau din cea Nouă? Cine erau cei care discutau aceste chestiuni, în timpul unui ospăţ, fără să fi băut prea mult?

În orice caz, nu erau francezi, pentru că nu vorbeau despre politică.

Cei şase meseni se aflau într-un salon de mărime medie, decorat fastuos. Printre perdelele geamurilor albastre sau portocalii se strecurau, la ora aceea, ultimele raze de soare. In exteriorul ferestrelor, briza serii balansa ghirlande de

flori naturale sau artificiale şi câteva lămpi multicolore îşi amestecau lucirile palide cu luminile muribunde ale zilei.

Deasupra ferestrelor se vedeau decupate arabescuri, îmbogăţite cu diferite sculpturi, reprezentând frumuseţi cereşti şi pământene, animale sau plante dintr-o faună şi o floră fantastice.

Pe pereţii salonului, ţinute de sfori de mătase, scânteiau nişte oglinzi mari, cu tăietură dublă. Pe plafon, o punka îşi agita aripile de percal pictate, făcând suportabilă temperatura ambiantă.

Masa, foarte mare, de formă dreptunghiulară, era lăcuită şi neagră. Nefiind acoperită cu faţă de masă, suprafaţa ei reflecta numeroasele piese de argintărie şi de porţelan, de parcă ar fi fost din cristalul cel mai curat.

Nu existau şervete, ci doar simple pătrate de hârtie, din care fiecare invitat avea în apropiere o cantitate suficientă. în jurul mesei se găseau scaune cu spătare din marmură, preferabile celor capitonate, ale mobilierului modern.

Cât despre servire, aceasta era asigurată de tinere foarte amabile, în al căror păr negru se amestecau crinii cu crizantemele şi care purtau brăţări din aur sau jad, răsucite cochet pe braţe. Zâmbitoare şi îmbujorate, serveau cu o mână, în timp ce cu cealaltă agitau cu graţie un evantai ce înviora curenţii de aer deplasaţi de punka de pe plafon.

Ospăţul era ireproşabil. Ce putea fi mai fin decât aceste bucate gustoase şi, în acelaşi timp, deosebite. Bucătarul, ştiind că avea de-a face cu cunoscători, se întrecuse pe sine în prepararea celor o sută cincizeci de feluri de mâncare ale ospăţului.

La început, ca antreuri, figurau prăjituri, caviar, lăcuste prăjite, fructe uscate şi stridii de Ning-Po. Apoi se succedară, la intervale scurte, ochiuri din ouă de raţă, de porumbel şi de nagâţ, cuiburi de rândunele cu ouă fierte, tocăniţă „ging-seng”, branhii de sturion tocate, tendoane de balenă în sos dulce, mormoloci de apă dulce, crabi în sos, pipote de vrăbii, ochi de miel cu usturoi, colţunaşi cu sirop

din sâmburi de caise, plachie de castraveţi de mare, muguri de bambus, salate îndulcite din rădăcini tinere etc.

Ananas de Singapore, praline cu arahide, migdale sărate, manghiere savuroase, fructe de „long-yen” cu miez alb, „litci” cu pulpă pală, castane de apă, portocale confiate încheiau acest ospăţ ce dura de trei ore şi care fusese stropit din belşug cu bere, şampanie, vin de Chao-Cin; ospăţ al cărui meniu deosebit a fost desăvârşit la desert de nelipsitul orez, împins printre buzele mesenilor cu ajutorul beţişoarelor.

Veni momentul în care tinerele servitoare aduseră nu acele castronaşe care, după moda europeană, conţin un lichid parfumat, ci prosoape îmbibate cu apă caldă, cu care fiecare îşi şterse faţa cu cea mai mare satisfacţie.

Aceasta nu reprezenta, totuşi, decât o pauză a ospăţului, un ceas de far niente, ale cărui clipe aveau să fie umplute de muzică.

Astfel, o trupă de cântăreţe şi de instrumentişti intră în salon. Cântăreţele erau tinere, frumoase, îmbrăcate modest şi decent. Dar ce muzică şi ce abordare! Miorlăituri şi cotcodăceli, lipsite de măsură şi de tonalitate, se înălţau în note ascuţite până la limita percepţiei auditive.

Iar instrumentele – viori ale căror corzi se încâlceau cu firele arcuşului, chitare acoperite cu piei de şarpe, clarinete stridente, armonici asemănătoare unor mici piane portabile – erau pe măsura melodiilor şi a cântăreţelor, pe care le acompaniau cu mare zgomot.

Şeful zgomotoasei orchestre prezentase, la intrare, repertoriul. La un gest al amfitrionului, ce îi dădea mână liberă, muzicanţii lui interpretară Buchetul celor zece nori, piesă foarte la modă pe atunci, după care se înnebunea lumea bună.

Apoi trupa respectivă, plătită dinainte, se retrase, în uralele asistenţei, aşa cum urma să facă şi în saloanele alăturate.

Cei şase meseni îşi părăsiră locurile, numai pentru a trece de la o masă la alta, ceea ce făcură cu mare ceremonial şi adresânclu-şi complimente de tot felul.

La a doua masă, fiecare găsi câte o ceşcuţă cu capac împodobit cu portretul lui Bodhidharama, vestitul călugăr budist, înfăţişat stând în picioare pe pluta lui legendară. De asemenea, fiecare primi câteva frunze de ceai, din care prepară o infuzie, punându-le, fără zahăr, în apa clocotită clin ceaşcă şi sorbind-o aproape imediat.

Ce mai ceai! Nu se temea nimeni că firma furnizoare, Gibb-Gibb&Co., l-ar fi falsificat amestecându-1 cu frunze străine, nici că suportase deja o primă infuzie şi că nu mai era bun decât să cureţe covoarele, nici că un preparator nepriceput l-ar fi vopsit în galben cu curcumina* ori în verde cu albastru de Prusia!

Era ceai imperial absolut pur! Aceste frunze la fel de preţioase ca floarea însăşi erau frunze din prima recoltă a lunii martie, care se obţine destul de rar, căci altfel arborele se usucă. În sfârşit, numai copiii, cu mâinile atent înmănuşate, aveau dreptul să le culeagă.

Un european n-ar fi avut destule interjecţii laudative pentru a celebra această băutură, pe care cei şase chinezi o sorbeau cu mici înghiţituri, fără a se manifesta în alt mod, ca nişte cunoscători obişnuiţi cu aşa ceva.

Trebuie spus că aceştia apreciau la fel de mult fineţea excelentei băuturi. Erau oameni din lumea bună, îmbrăcaţi pompos în „han-chol”, o cămaşă subţire, „macual”, o haină scurtă, „haol”, o robă lungă, cu nasturii pe o parte, purtând papuci galbeni şi şosete pepit, pantaloni din mătase strânşi la mijloc de o eşarfă cu ciucuri, iar pe piept un pieptar din mătase fin brodată şi un evantai la centură; aceste personaje amabile se născuseră chiar în ţara în care arborele de ceai dă, o dată pe an, recolta sa de frunze parfumate.

Ospăţul, în timpul căruia se serviseră cuiburi de rândunele, tendoane de balenă, înotătoare de rechin,

sturioni, fusese savurat aşa cum merita pentru măiestria cu care fusese pregătit; dar meniul, care ar fi uimit un străin, nu avea de ce să-i surprindă.

Însă, ceea ce le comunică amfitrionul, în momentul în care se pregăteau să se ridice de la masă, fu o surpriză pentru toţi. Aflară astfel de ce îi invitase la ospăţ în ziua respectivă.

Ceştile erau încă pline. în clipa în care îşi goli ceaşca pentru ultima dată, nepăsătorul, cu coatele pe masă, cu privirea pierdută, se exprimă astfel:

— Prieteni, ascultaţi-mă şi nu râdeţi! Zarurile sunt aruncate. Voi introduce în existenţa mea un element nou, care poate va alunga monotonia! Va fi bine, va fi rău? Numai viitorul îmi va răspunde la întrebare. Cina aceasta, la care v-am invitat, este cea de adio de la burlăcie. Peste cincisprezece zile mă voi însura şi…

— Vei fi cel mai fericit dintre oameni! strigă optimistul. Iată! Toate semnele prevestitoare de bine sunt de partea ta.

De fapt, lămpile pâlpâiau, aruncând lumini pale, coţofenele cârâiau pe arabescurile ferestrelor, frunzele de ceai pluteau în ceşti; toate acestea erau semne fericite, ce nu te puteau înşela!

Toţi îl felicitară pe cel care-i găzduise, iar el le primi complimentele cu răceală. Dar, cum nu le spusese numele persoanei destinată rolului de „element nou”, pe care o alesese, niciunul nu avu indiscreţia să-1 întrebe.

Totuşi, filosoful nu-şi amestecase glasul în concertul general al felicitărilor. Cu braţele încrucişate, cu ochii întredeschişi, zâmbind ironic, nu părea să fie de acord nici cu cei care felicitau, nici cu cel felicitat.

Acesta din urmă se ridică atunci, puse mâna pe umărul filosofului şi, cu o voce ce părea mai puţin calmă decât de obicei, întrebă:

— Sunt prea bătrân să mă însor?

— Nu.

— Prea tânăr?

— Nici.

— Crezi că greşesc?
— Poate.
— Cea pe care am ales-o, şi pe care o cunoşti, are tot ce-i trebuie ca să mă facă fericit.
— Ştiu.
— Atunci?
— Tu eşti cel care nu are ce-i trebuie ca să fie fericit. E rău să te plictiseşti de unul singur. în doi, e cumplit!
— Deci nu voi cunoaşte niciodată fericirea?
— Nu, atâta timp cât n-ai cunoscut nefericirea.
— Dar nefericirea nu mă poate atinge.
— Cu atât mai rău, căci nu te vei vindeca niciodată.
— Vai, filosofii ăştia! strigă cel mai tânăr dintre invitaţi. Nu trebuie să-i asculţi. Sunt nişte maşini de făcut teorii. Inventează orice. Vorbe goale, bune de nimic! Însoară-te, prietene! Şi eu aş face la fel, dacă n-aş fi jurat să nu fac niciodată nimic! însoară-te şi, cum zic poeţii: uniţi să fie pe vecie cei doi fenicşi! Prieteni, beau pentru fericirea gazdei noastre!
— Iar eu, răspunse filosoful, beau pentru o viitoare intervenţie a unei zeităţi protectoare care, pentru a-1 face fericit, îl va trece prin proba nefericirii.

După acest toast ciudat, mesenii se ridicară şi îşi apropiară pumnii, cum fac boxerii înaintea luptei; apoi se înclinară de câteva ori, aplecându-şi capetele, luându-şi rămas bun unul de la altul.

După descrierea salonului în care avusese loc ospăţul, a meniului exotic, a îmbrăcăminţii mesenilor, după felul lor de exprimare, şi poate după ciudăţenia teoriilor lor, cititorul a ghicit că era vorba de chinezi, dar nu de unii tradiţionali, care să pară decupaţi de pe un paravan sau de pe un ciob de vas din porţelan, ci de cei moderni, „europenizaţi” deja prin studii, călătorii şi legături frecvente cu civilizaţiile occidentale.

De fapt, în salonul unui vapor de pe râul Perlelor de la Canton, îi invitase bogatul Kin-Fo, însoţit de Wang, filosoful,

pe patru dintre cei mai buni prieteni ai săi din tinereţe, adică pe Pao-Shen, un mandarin* de clasa a patra, cu nasture albastru, pe Yin-Pang, un bogat negustor de mătăsuri de pe strada Farmaciştilor, pe Tim, petrecăreţul şi pe Hual, literatul.

Şi totul se întâmpla în a douăzeci şi şaptea zi a celei de-a patra luni a anului, în timpul primei veghi din cele cinci, în care se împarte, atât de poetic, noaptea la chinezi.

II.

Dacă Kin-Fo dăduse această masă de adio pentru prietenii săi din Canton, capitala provinciei Kuang-Tong, aceasta se datora faptului că acolo îşi petrecuse o parte din adolescenţă. Din mulţii prieteni pe care îi avusese tânărul cel bogat, singurii care îi mai rămăseseră în prezent erau cei patru. Pe ceilalţi, risipiţi de viaţă, încercase zadarnic să îi găsească.

Kin-Fo locuia pe vremea aceea la Shang-Hai. Pentru a scăpa de plictiseală, venise, pentru câteva zile, la Canton. Dar, chiar în aceeaşi seară, trebuia să ia un vapor cu aburi ce făcea escală în punctele principale de pe coastă şi să se întoarcă la conacul său.

Wang îl însoţea pe Kin-Fo pentru că filosoful nu-şi lăsa niciodată singur elevul, căruia nu-i prea lipseau însă lecţiile maestrului. La drept vorbind nu ţinea seama deloc de ele. Destule maxime şi cugetări se pierduseră în zadar. Dar, maşina de teorii, cum îl numise petrecăreţul Tim, nu obosea niciodată şi mereu spunea altele noi.

Kin-Fo era tipul acelor chinezi nordici, ai căror urmaşi tind să se schimbe şi care nu s-au alăturat niciodată tătarilor. Nu i-ai fi găsit perechea în sud, unde oamenii înstăriţi şi cei săraci s-au amestecat mai mult cu neamul manciurie-nilor.

Înalt, bine clădit, cu tenul mai degrabă alb decât galben, cu sprâncenele drepte, ochii aproape orizontali, doar uşor ridicaţi spre tâmple, nasul drept, faţa neaplatizată, ar fi fost remarcat chiar şi printre cele mai reuşite specimene din rândul populaţiilor occidentale.

De fapt, dacă Kin-Fo părea chinez, asta se datora craniului său ras cu grijă, frunţii şi gâtului lipsite de păr, minunatei sale cozi ce pornea de la occipital şi se desfăşura pe spinarea lui ca un şarpe de jais.

Grijuliu faţă de persoana sa, purta o mustaţă subţire, ce forma un semicerc deasupra buzei sale superioare, precum şi un smoc mic de păr sub buza de jos. Unghiile îi erau lungi de cel puţin un centimetru, dovadă că aparţinea acelei categorii de oameni norocoşi ce pot trăi fără să muncească. Atitudinea nepăsă-toare şi semeaţă se adăugau la aspectul său „comme il faut”.

De altfel, Kin-Fo se născuse la Peking, avantaj de care chinezii sunt tare mândri. Cui îl întreba, îi putea răspunde încântat:

— Sunt de sus! -

De fapt, tatăl său, Ciung-Heu, locuia la Peking când se născuse el şi abia după şase ani se stabilise definitiv la Shang-Hai.

Acest onorabil chinez, provenit dintr-o familie bună din nordul imperiului, avea, ca majoritatea compatrioţilor săi, remarcabile aptitudini pentru comerţ. în primii ani ai carierei sale, tot ceea ce se producea pe acest teritoriu bogat şi atât de dens populat – hârtie de Swatow, mătăsuri de Su-Ciu, zahăr candel din Formosa, ceaiuri de Hankow şi Fu-Ciu, fier de Ho-Nan, piper roşu ori galben din provincia Yunan – însemnau pentru el materiale de negoţ sau de trafic.

Principala lui casă de comerţ se găsea la Shang-Hai, dar avea prăvălii şi la Nan-King, Tien-Tsin, Macao, Hong-Kong. La curent cu progresul european, îşi transporta mărfurile cu vapoarele cu aburi englezeşti, afla prin telegrame cursul pieţii mătăsurilor de la Lyon şi al opiului de la Calcutta.

Nu respingea nici un factor al progresului, fie aburi sau electricitate, aşa cum făceau majoritatea chinezilor, sub influenţa guvernului şi a mandarinilor, al căror prestigiu era diminuat, treptat, de progresul tehnic.

Pe scurt, Ciung-Heu acţionase cu atâta îndemânare, atât în comerţul din interiorul imperiului, cât şi în tranzacţiile sale cu firmele portugheze, franceze, engleze sau americane de la Shang-Hai, Macao şi Hong-Kong încât, atunci când venise pe lume Kin-Fo, averea lui depăşea deja patru sute de mii de dolari.

Ori, în anii următori, economiile sale s-au dublat, datorită apariţiei unui trafic nou, ce poate fi numit „comerţul cu culi* pentru Lumea Nouă”.

Se ştie, de fapt, că populaţia Chinei este mult prea numeroasă în raport cu acest teritoriu vast, poetic denumit în diverse moduri: Imperiul Celest, Imperiul de Mijloc, Ţara Florilor.

Populaţia Chinei este evaluată la cel puţin trei sute şaizeci de milioane de locuitori, aproape o treime din întreaga populaţie a lumii. Şi, oricât de puţin ar mânca bietul chinez, totuşi mănâncă, iar ţara, chiar cu numeroasele ei orezarii, cu imensele ei culturi de mei şi de grâu, nu poate să-i hrănească pe toţi.

Rezultă deci că există un anumit surplus care nu cere decât să scape prin „găurile” pe care tunurile engleze şi franceze le-au făcut în zidurile materiale şi morale ale Imperiului Celest.

Acest surplus de populaţie se scurgea către America de Nord, în principal spre statul California. Dar fenomenul era atât de intens încât Congresul a fost nevoit să ia măsuri restrictive împotriva acestei invazii, destul de nepoliticos denumită „ciuma galbenă”.

După cum s-a observat, cincizeci de milioane de emigranţi chinezi în Statele Unite n-ar fi scăzut prea mult populaţia Chinei, dar rasa anglo-saxonă ar fi fost absorbită de către cea mongolă…

Oricum ar fi fost, exodul se făcea pe scară mare. Aceşti culi, ce trăiau cu un pumn de orez, o ceaşcă de ceai şi o pipă cu tutun, apţi pentru orice meserie, s-au impus repede în jurul Lacului Sărat, în Virginia, Oregon şi, în special, în

statul California, unde au determinat o scădere considerabilă a preţului mâinii de lucru.

Se înfiinţaseră deci companii ce se ocupau cu transportul acestor emigranţi ieftini. Existau cinci astfel de companii ce racolau oameni din cinci provincii ale Imperiului Celest, iar a şasea se găsea la San Francisco. Primele trimiteau, ultima primea marfa. O agenţie anexă, Ting-Tong, o reexpedia.

Aici este necesară o explicaţie.

Chinezii voiau să se expatrieze şi să îşi încerce norocul la „melicani", cum îi numesc pe cei din Statele Unite, dar cu o condiţie, şi anume să le fie aduse înapoi cadavrele şi îngropate în pământul natal.

Aceasta este una dintre condiţiile principale ale contractului, o clauză sine qua non, care obligă companiile faţă de emigrant şi pe care nimic nu o poate eluda.

De asemenea, Ting-Tong, altfel zis Agenţia morţilor, dispunea de fonduri speciale şi se ocupa cu închirierea „navelor cu cadavre", ce plecau încărcate de la San Francisco spre Shang-Hai, Hong Kong sau Tien-Tsin. Un nou comerţ, o nouă sursă de câştiguri!

Abilul şi întreprinzătorul Ciung-Heu simţi asta. În clipa morţii sale, în 1866, era director al companiei Kuoang-Tan, din provincia cu acelaşi nume, şi director adjunct al Caseriei Fondurilor pentru Morţi, de la San Francisco.

În acea zi, Kin-Fo, nemaiavând nici tată, nici mamă, moştenea o avere evaluată la patru milioane de franci, plasată în acţiuni ale Băncii Centrale Califor-niene, pe care le păstră.

Când îşi pierdu tatăl, tânărul moştenitor, în vârstă de 19 ani, ar fi rămas singur, dacă nu ar fi fost Wang, de care nu se despărţea niciodată şi care îi ţinea loc de mentor şi de prieten.

Dar cine era acest Wang? De şaptesprezece ani trăia în conacul din Shang-Hai. Trăise alături de tatăl lui Kin-Fo, apoi alături de acesta. Dar de unde venea el? Care îi era trecutul?

Atâtea întrebări destul de simple, la care doar Ciung-Heu şi Kin-Fo ar fi putut răspunde.

Şi, dacă ei ar fi considerat convenabil să răspundă, ceea ce nu era probabil, iată ce am fi aflat:

Toţi ştiu că imperiul chinez este statul în care insurecţiile pot dura ani în şir, ridicând la arme sute de mii de oameni. Ori, în secolul al XVII-lea, celebra dinastie Ming, de origine chineză, domnea de trei sute de ani când, în 1644, şeful dinastiei, prea slab faţă de rebelii ce ameninţau capitala, a cerut ajutor unui han tătar.

Hanul nu s-a lăsat rugat, ci a pornit imediat la luptă, i-a gonit pe răsculaţi şi a profitat de situaţie ca să-1 răstoarne pe cel care-1 chemase în ajutor şi să-1 proclame împărat pe fiul său, Ciun-Ce.

De atunci, autoritatea tătară a înlocuit-o pe cea chinezească, iar tronul a fost ocupat de împăraţi manciurieni.

Încet, încet, mai ales în clasele inferioare ale societăţii, cele două popoare s-au unit. Dar, printre familiile bogate din nord, separaţia dintre chinezi şi tătari s-a menţinut foarte strict.

Astfel, chinezul pur se distingea foarte bine, mai ales în mijlocul provinciilor septentrionale ale imperiului. Acolo trăiau „neîmpăcaţii", cei rămaşi credincioşi dinastiei decăzute.

Tatăl lui Kin-Fo făcea parte dintre aceştia şi nu dezminţise tradiţiile familiei sale, care refuzase pactizarea cu tătarii; o răscoală împotriva dominaţiei străine, chiar după trei sute de ani de stăpânire, l-ar fi găsit gata de acţiune.

E inutil de adăugat că fiul său, Kin-Fo, avea absolut aceleaşi idei politice.

Ori, în 1860, domnea încă împăratul Shien-Fong, care declarase război Angliei şi Franţei, conflict ce s-a terminat cu tratatul de la Peking, din 25 octombrie al aceluiaşi an.

Dar, înaintea acelei perioade, o răscoală formidabilă ameninţase deja dinastia conducătoare. Acei Ciang-Mao sau

Tai-Ping, numiţi „rebelii cu păr lung”, cuceriseră Nan-King în 1853 şi Shang-Hai în 1855.

După moartea lui Shien-Fong, tânărul său fiu s-a chinuit să-i alunge pe aceşti Tai-Ping. Fără viceregele Li, fără prinţul Kong şi, mai ales, fără colonelul englez Gordon, poate că n-ar fi reuşit să-şi salveze tronul.

Aceşti Tai-Ping, duşmani declaraţi ai tătarilor, rebeli foarte bine organizaţi, voiau să înlocuiască dinastia Tsing cu Wang.

Formau patru grupuri distincte. Primul, cu stindard negru, însărcinat să ucidă. Al doilea, cu stindard roşu, însărcinat să incendieze. Al treilea, cu stindard galben, se ocupa cu jafurile. Al patrulea, cu stindard alb, le aproviziona pe celelalte trei.

În Kiang-Su au avut loc importante operaţiuni militare. Su-Ceu şi Kia-Hing, aflate la cinci leghe de Shang-Hai, au căzut în mâinile răsculaţilor şi au fost reluate, cu greu, de trupele imperiale. Shang-Hai, foarte ameninţat, fu chiar atacat, pe 18 august 1860, pe rând generalii Grant şi Montauban, comandând armata franco-engleză, trăgeau cu tunurile în forturile din Pei-Ho.

Ori, în acea epocă, Ciung-Heu, tatăl lui Kin-Fo, stătea nu departe de Shang-Hai, pe lângă podul pe care inginerii chinezi îl construiseră peste râul Su-Ceu. Răscoala rebelilor tai-ping nu era văzută de el ca un rău, pentru că avea drept scop îndepărtarea dinastiei tătare.

Iată deci în ce condiţii, în seara de 18 august, după ce rebelii fuseseră goniţi din Shang-Hai, uşa casei lui Ciung-Heu se deschise brusc.

Un fugar, ce putea fi descoperit de urmăritorii săi, căzu la picioarele lui Ciung-Heu. Nefericitul nu mai avea arme cu care să se apere. Dacă acel căruia îi cerea adăpost îl dădea pe mâinile soldaţilor, era pierdut!

Tatăl lui Kin-Fo nu era omul care să trădeze un tai-ping ce se refugiase în casa lui.

Închise uşa, apoi zise:

— Nu vreau să ştiu şi nu voi afla niciodată cine eşti, ce ai făcut, de unde vii! îmi eşti oaspete şi, prin urmare, vei fi în siguranţă la mine acasă.

Fugarul vru să vorbească, să-şi exprime recunoştinţa… Dar de abia se ţinea pe picioare.

— Cum te cheamă? îl întrebă Ciung-Heu.

— Wang.

Chiar Wang a fost cel salvat prin generozitatea lui Ciung-Heu, generozitate ce-1 putea costa viaţa, dacă ar fi fost bănuit că adăpostea un rebel. Dar Ciung-Heu făcea parte dintre oamenii de modă veche, pentru care ospitalitatea era sacră.

(După câţiva ani, răscoala rebelilor fusese reprimată definitiv. în 1864, împăratul tai-ping, asediat la Nan-King, se otrăvise ca să nu cadă viu în mâinile imperialiştilor.)

Din acea zi, Wang rămase în casa binefăcătorului său. Niciodată nu i s-a cerut să-şi dezvăluie trecutul. Nimeni nu i-a pus întrebări pe această temă.

Poate că se temeau să nu afle prea multe! Se spunea că atrocităţile comise de răsculaţi au fost oribile. Sub ce stindard servise Wang: galben, roşu, negru sau alb? Mai bine era să nu se ştie şi să se păstreze iluzia că n-ar fi aparţinut decât coloanei de aprovizionare.

De altfel, încântat de soarta sa, Wang rămase oaspetele acestei case primitoare.

După moartea lui Ciung-Heu, fiul său nu putu să se mai despartă de el, într-atât de obişnuit era cu tovărăşia acestui personaj amabil.

Dar, în realitate, în perioada în care începe această poveste, cine ar fi recunoscut un tai-ping, adică un măcelar, un tâlhar sau un incendiator – la alegere – în acest filosof de cincizeci şi cinci de ani, acest moralist cu ochelari, acest chinez cu ochii ridicaţi către tâmple şi mustaţă tradiţională?

Cu roba sa lungă şi de culoare ştearsă, centura ridicată spre piept din cauza unui început de burtă, având capul acoperit conform cerinţelor imperiale, adică purtând o

pălărie din blană cu borurile ridicate de-a lungul unei calote din care ieşeau smocuri de firişoare roşii, cine n-ar fi zis că este un adevărat profesor de filosofie, unul dintre savanţii ce folosesc curent cele optzeci de mii de caractere ale scrierii chinezeşti, un literat cu un dialect superior, un prim laureat al examenului de doctorat, având dreptul de a trece pe sub poarta mare a Pekingului, rezervată doar Fiului Cerului?

Poate că, uitându-şi trecutul plin de orori, rebelul devenise bun în contact cu cinstea lui Ciung-Heu şi pornise pe calea filosofiei speculative!

Iată de ce în această seară, Kin-Fo şi Wang, nedespărţiţi, erau împreună la Canton, iar apoi, după ospăţul de rămas bun, cei doi mergeau pe chei căutând vaporul ce trebuia să-i ducă repede la Shang-Hai.

Kin-Fo mergea tăcut, chiar puţin îngrijorat. Wang, uitându-se în dreapta, în stânga, filosofând cu luna, cu stelele, trecea zâmbitor pe sub Poarta Eterna Puritate, ce nu i se părea prea înaltă pentru el, pe sub Poarta Eternei Bucurii, ce i se părea deschisă spre propria sa existenţă şi văzu dispărând în beznă turnurile pagodei „Cinci Sute de Zeităţi”.

Vaporul Perma se găsea acolo, gata de plecare. Kin-Fo şi Wang se instalară în cele două cabine rezervate pentru ei. Curentul rapid al fluviului Perlelor imprimă vasului o viteză ridicată.

Steamerul trecu ca o săgeată printre ruinele lăsate, ici şi colo, de tunurile franţuzeşti, prin faţa pagodei cu nouă etaje de la Haf-Way, înaintea limbii de pământ Jardyne, de lângă Whampoa, unde se udă cele mai mari clădiri, printre insuliţe şi estacadele de bambus de pe cele două maluri.

Cei o sută cincizeci de kilometri, adică aproximativ două sute şaizeci de li, ce separă Cantonul de gura fluviului, fură parcurşi în timpul nopţii.

În zori, Perma trecea de Gura Tigrului, apoi de cele două bare ale estuarului. Culmea Victoria de pe insula Hong-

Kong, înaltă de o mie opt sute douăzeci şi cinci de picioare, apăru o clipă prin aburii dimineţii. După cea mai fericită traversare, Kin-Fo şi filosoful, ajunşi pe apele gălbui ale fluviului Albastru, debarcau la Shang-Hai, pe litoralul provinciei Kiang-Nan.

III.

Un proverb chinezesc spune:

Când săbiile vor rugini şi hârleţele vor luci, Când închisorile vor fi goale şi hambarele pline, Când treptele templelor vor S. tocite de paşii credincioşilor şi curţile tribunalelor acoperite de iarbă, Când medicii vor merge pe jos şi brutarii călare Imperiul va fi condus bine.

Proverbul e bun. S-ar putea aplica tuturor statelor din Vechea şi Noua Lume. Dar, dacă există un stat în care acest deziderat este încă departe de a se realiza, acesta este chiar Imperiul Celest. Aici, săbiile lucesc şi hârleţele ruginesc, închisorile sunt pline şi hambarele goale. Brutarii şomează mai mult decât medicii şi, dacă pagodele atrag credincioşii, tribunalele, în compensaţie, nu duc lipsă de clientelă.

De altfel, o ţară cu o suprafaţă de o sută optzeci de mii de mile pătrate, care, de la nord la sud măsoară mai mult de opt sute de leghe şi de la est la vest peste nouă sule, ce numără optsprezece mari provincii, fără a mai vorbi de statele tributare: Mongolia, Manciuria, Tibetul, Tonkingul, Coreea, Insulele Liu-Ciu etc, nu poate fi decât imperfect administrată. Dacă chinezii se cam îndoiesc de lucrul acesta, străinii îşi dau seama foarte clar. Singur, doar împăratul, închis în palatul său, ale căror porţi le trece destul de rar, la adăpostul zidurilor unui triplu oraş, acest Fiu al Cerului, tată şi mamă pentru supuşii săi, făcând şi desfăcând legile după pofta lui, având drept de viaţă şi de moarte asupra tuturor şi căruia îi aparţin, prin naştere, veniturile imperiului, acest suveran înaintea căruia frunţile se târăsc prin praf, găseşte că totul merge foarte bine în

cea mai bună dintre lumi. Nu trebuie să încerci să-i arăţi că se înşală. Un Fiu al Cerului nu se înşală niciodată.

Avusese Kin-Fo vreun motiv să creadă că era mai bine ca ţara să fie guvernată în manieră europeană decât chinezească? Aşa am fi tentaţi să credem. De altfel, el nu locuia în Shang-Hai, ci în afara acestuia, pe o porţiune concesionată englezilor ce avea un fel de autonomie foarte apreciată.

Shang-Hai, oraşul propriu-zis, este situat pe malul stâng al micului râu Huang-Pu care, unindu-se într-un unghi drept cu Wusung, se amestecă apoi cu Yang-Tse-Kiang sau fluviul Albastru, după care se pierde în Marea Galbenă. Are formă ovală, alungită de la nord la sud, este înconjurat de ziduri înalte, cu cinci porţi ce se deschid în cartierele periferice. O reţea încâlcită de străduţe pavate pe care le curăţă măturile mecanice, prăvălii întunecate, fără vitrine sau tejghele, unde lucrează vânzători dezbrăcaţi până la brâu, nici o trăsură, nici o lectică, câţiva călăreţi, câteva temple indigene şi capele străine, ca locuri de plimbare o grădină cu.arbuşti de ceai şi un câmp destul de mlăştinos, pe locul unor foste orezarii, emanând miros de baltă; pe aceste străduţe, în aceste case mici, o populaţie de două sute de mii de locuitori – acesta este oraşul în care nu mulţi doresc să stea, dar care are o importanţă comercială destul de mare.

De fapt, aici, după tratatul de la Nan-King, străinii au avut pentru prima oară dreptul de a fonda agenţii comerciale. Acest fapt a însemnat o poartă larg deschisă în China pentru comerţul european. în afară de Shang-Hai şi de suburbiile sale, guvernul a.concesionat, în schimbul unei rente anuale, trei bucăţi din teritoriu – francezilor, englezilor şi americanilor; aceştia sunt în jur de două mii.

Despre concesiunea franceză nu sunt multe de spus. Este cea mai puţin importantă. Se află în partea de nord a oraşului şi se întinde până la râul Yang-King-Pang, care o separă de teritoriul englez. Aici se ridică bisericile

lazariştilor şi ale iezuiţilor, care deţin, la patru mile de Shang-Hai, colegiul Tsikave, unde învaţă chinezi. Dar această micuţă colonie franceză nu-şi egalează nici pe departe vecinele. Din zece firme comerciale, fondate în 1861, n-au mai rămas decât trei, iar Oficiul de scont a preferat să se stabilească pe concesiunea engleză.

Teritoriul american ocupă partea dinspre Wusung. Se desparte de cel englez prin pârâul Su-Ceu, peste care se află un pod din lemn. Aici se văd hotelul Astor, biserica misionarilor şi sunt instalate docuri pentru repararea navelor europene.

Dintre cele trei concesiuni, cea mai înfloritoare este, de departe, cea engleză. Locuinţe somptuoase pe chei, case cu verande şi grădini, palatul prinţilor comerţului, Oriental Bank, „hong”-ul celebrei firme Dent, birourile Jardyne, Russel şi ale altor mari negustori, clubul englezesc, teatrul, terenul pentru jocul cu mingea, parcul, hipodromul, biblioteca, iată ce cuprindea bogata comunitate anglo-saxonă, care îşi merită denumirea de „colonie model”.

Iată de ce, pe acel teritoriu privilegiat, sub patronajul unei administraţii liberale, nu te mirai să găseşti, cum zicea domnul Leon Rousset, „un oraş chinezesc cu totul deosebit, care nu are analog nicăieri în altă parte”.

Astfel că, pe acest colţişor de pământ, un străin venit pe calea pitorescului fluviu Albastru vedea patru steaguri fluturând în vânt: cele trei culori franţuzeşti, yahtul Regatului Unit, stelele americane şi crucea Sfântului Andrei, galbenă pe fond verde, a Imperiului Florilor.

Împrejurimile Shang-Haiului, ţinut de şes, fără un arbore, tăiat de drumuri pietruite şi înguste, şi de poteci ce se intersectează în unghi drept, cu rezervoare de apă şi stropitori pentru imensele orezarii, având canale pe care plutesc jonci ce par a eşua în mijlocul câmpului, reprezintă un tablou imens, foarte verde, căruia îi lipseşte rama.

La sosirea ei, nava Perma acostase la cheiul portului indigen, în faţa mahalalei estice a Shang-Haiului. Acolo au

debarcat Kin-Fo şi Wang în acea după-amiază.

Vânzoleala oamenilor agitaţi era intensă pe mal şi de nedescris pe râu. Sute de jonci, vase cu flori, sampane – un fel de gondole conduse cu godia, alte ambarcaţiuni de diverse mărimi, formau parcă un oraş plutitor, unde trăia o populaţie maritimă ce nu poate fi evaluată sub patruzeci de mii de suflete, populaţie ce trăieşte destul de prost, iar cei mai înstăriţi nu se ridică până la nivelul scribilor sau al mandarinilor.

Cei doi prieteni se plimbară pe chei, în mijlocul mulţimii pestriţe, formată din negustori de toate felurile, vânzători de arahide, portocale, nuci de cocos sau grepfrut, marinari de diverse naţionalităţi, sacagii, ghicitori, preoţi budişti, lamaişti, preoţi catolici îmbrăcaţi chinezeşte, cu coadă şi evantai, soldaţi indigeni, „ti-paos”, jandarmi şi un fel de comis-voiajori, ce lucrează pentru negustorii europeni.

Kin-Fo, cu evantaiul în mână, plimbându-şi privirea indiferentă peste mulţime, nu părea deloc interesat de ceea ce se întâmpla în jurul lui. Nici sunetul metalic al piaştrilor mexicani, nici cel al talerilor de argint sau cel al monedelor de aramă, pe care vânzătorii şi cumpărătorii le schimbau cu zgomot, nu-i atrăgeau atenţia. El putea să cumpere, cu banii jos, întreaga mahala.

Wang însă îşi deschise uriaşa umbrelă, decorată cu monştri negri, fiind permanent preocupat, cum trebuie să fie un chinez de neam bun, căutând pretutindeni ceva de observat.

Trecând prin faţa porţii de răsărit, privirea îi căzu, din întâmplare, pe o duzină de cuşti din bambus unde se strâmbau capetele unor criminali executaţi în ajun.

— Poate, zise el, există ceva mai bun de făcut pe lume decât să tai capete. Şi anume, să le faci mai înţelepte.

Fără îndoială, Kin-Fo nu auzi reflecţia lui Wang, care l-ar fi mirat, ştiind că venea din partea unui fost tai-ping.

Cei doi urmau cheiul ce înconjura zidurile oraşului chinezesc.

La marginea mahalalei, în clipa în care tocmai intrau pe teritoriul concesiunii franceze, un indigen, îmbrăcat într-o robă lungă, albastră, atrăgea mulţimea lovind cu un beţişor un corn de bivol ce scotea un sunet strident.

— Un „sien-ceng”, zise filosoful.

— Ce contează? răspunse Kin-Fo.

— Prietene, zise Wang, cere-i să-ţi ghicească norocul. Ai un motiv, din moment ce te însori.

Kin-Fo vru să plece mai departe, dar Wang îl opri.

Sien-ceng-ul este un fel de prezicător popular care, pentru câţiva bănuţi, ghiceşte viitorul. Nu are alte unelte profesionale decât o colivie în care ţine o păsărică, colivie pe care o agaţă de un nasture al robei sale, şi un joc de şaizeci şi patru de cărţi, reprezentând chipuri de zei, oameni sau animale.

Chinezii de orice condiţie socială, în general superstiţioşi, nu pun prea mare preţ pe profeţiile unui sien-ceng care, de altfel, nici el nu se ia în serios.

La un semn al lui Wang, ghicitorul întinse pe pământ un covoraş de stambă, puse pe acesta colivia, îşi scoase cărţile, le bătu şi le etala pe covoraş, astfel ca figurile să nu se vadă.

Apoi deschise uşiţa coliviei. Păsărică ieşi, alese o carte şi intră înapoi, după ce primi un bob de orez ca recompensă.

Prezicătorul întoarse cartea. Aceasta avea un chip de bărbat şi un text, scris în kunanruna, limba mandarină din nord, limba oficială, cea a oamenilor instruiţi.

Apoi, adresându-i-se lui Kin-Fo, prezicătorul îi spuse – ceea ce oricare dintre confraţii săi, din orice ţară din lume, ar fi prevestit fără să se compromită – că, după ce va depăşi o încercare viitoare, se va bucura de zece mii de ani de fericire.

— Una, doar una! zise Kin-Fo, apoi voi fi liniştit tot restul vieţii.

După care aruncă pe jos un taler de argint, asupra căruia profetul se repezi precum un câine înfometat la un os cu măduvă. Nu era obişnuit cu un asemenea chilipir.

Apoi Wang şi elevul său se îndreptară către colonia franceză, cel dintâi gândindu-se la această predicţie ce se potrivea bine cu propriile sale teorii asupra fericirii, al doilea ştiind bine că nimic nu-1 putea atinge.

Trecură astfel prin faţa Consulatului Franţei, urcară puntea aruncată peste Yang-King-Pang, traversară râul, porniră oblic peste teritoriul englez, ca să ajungă pe cheiul portului european.

Era tocmai ora prânzului. Lumea afacerilor, foarte activă în cursul dimineţii, se linişti brusc, ca vrăjită. Ziua comercială se încheia astfel, iar liniştea îi succeda agitaţiei, chiar şi în oraşul englez, devenit chinezesc din acest punct de vedere.

În acest moment, câteva nave străine sosiră în port, cele mai multe sub pavilionul Marii Britanii. Nouă din zece, trebuie spus, sunt încărcate cu opiu. Această substanţă degradantă, otrava pe care Anglia o distribuie Chinei, produce o cifră de afaceri ce depăşeşte două sute şaizeci de milioane de franci şi aduce trei sute la sută beneficiu. în zadar a încercat guvernul chinez să oprească importul de opiu în Imperiul Celest. Războiul din 1841 şi tratatul de la Nan-King au dat intrare liberă acestei mărfi englezeşti şi câştig de cauză prinţilor negustori. Trebuie adăugat că, dacă guvernul de la Peking a ajuns până la condamnarea la moarte a oricărui chinez ce vinde opiu, corupţia la nivel înalt e la ea acasă. Se crede chiar că mandarinul guvernator al Shang-Haiului încasează anual un milion, numai ca să închidă ochii asupra uneltirilor personalului administrativ.

Evident, nici Kin-Fo, nici Wang nu se dedau la acest prost obicei de a fuma opiu, care duce rapid la moarte, prin slăbirea excesivă a organismului.

Niciodată nu pătrunsese nici măcar o uncie din această substanţă în locuinţa bogată la care ajunseră cei doi prieteni, la o oră după debarcarea pe cheiul Shang-Haiului.

Wang, din nou surprinzător pentru un fost tai-ping, spuse:

— Există lucruri mai bune de făcut decât să importi depravarea unui întreg popor. Comerţul e bun, dar filosofia e mult mai bună. Înainte de orice, să fim filosofi!

IV.

Yamenul este un ansamblu de construcţii diverse, aranjate în linie, iar o a doua linie de chioşcuri şi pavilioane o taie pe prima perpendicular. De obicei, yamenul este locuinţa mandarinilor de rang înalt şi aparţine împăratului. Dar nu le este interzis chinezilor bogaţi să aibă unul în proprietate personală. Într-o asemenea locuinţă somptuoasă locuia Kin-Fo.

Wang şi elevul său se opriră la poarta principală, deschisă spre vasta incintă ce înconjoară diversele construcţii ale yamenului, grădinile şi curţile sale.

Dacă, în locul casei unui simplu particular, ar fi fost cea a unui magistrat mandarin, o tobă mare ar fi ocupat primul loc sub streaşină decupată şi pictată a porţii.

Acolo, noapte şi zi, ar fi venit să bată în tobă cei administraţi, cerând să li se facă dreptate. Dar, în locul acelei mari tobe a plângerilor, vase impunătoare de porţelan ocupau intrarea în yamen conţinând ceai rece, reînnoit continuu prin grija intendentului. Vasele se aflau la dispoziţia trecătorilor, generozitate ce-i făcea cinste lui Kin-Fo. Aşa că el era bine văzut, cum se spune, de vecinii săi de la răsărit şi de cei de la apus.

La venirea stăpânului, servitorii alergară repede la poartă, să-1 primească. Camerişti, valeţi, portari, purtători de scaune, rândaşi, paznici, vizitii, servitori, bucătari, toţi cei care muncesc într-o gospodărie chinezească, se înşiruiră, la ordinul intendentului. O duzină de culi, angajaţi lunar doar pentru muncile grele, stăteau ceva mai în spate.

Intendentul îi ură bun venit stăpânului casei. Acesta făcu un semn din mână şi trecu repede.

— Sun? întrebă el.

— Sun! zise Wang zâmbind. Dacă Sun ar fi fost aici, n-ar mai fi fost el!

— Unde este Sun? repetă Kin-Fo.

Intendentul trebui să mărturisească faptul că nici el, nici altcineva nu ştia ce se întâmplase cu Sun.

Sun era primul camerist, deci foarte apropiat lui Kin-Fo, de care acesta nu se putea lipsi în nici un fel.

Era deci Sun un servitor model? Nu. Era imposibil să-şi facă cineva datoria mai prost decât el. Distrat, incoerent, neîndemânatic la treabă şi la vorbă, tare lacom, cam laş, un adevărat chinez, dar fidel totuşi, şi singurul ce avea darul să-1 scoată pe Kin-Fo din apatie. Kin-Fo găsea de douăzeci de ori pe zi motive să se supere pe Sun şi, dacă nu-1 certa decât de zece ori, era de-ajuns pentru a ieşi din nepăsarea sa obişnuită. Era însă un servitor curat, fără îndoială.

De altfel, Sun venea singur să fie pedepsit, când merita, aşa cum fac majoritatea servitorilor chinezi. Stăpânul său nu-1 ierta însă. Loviturile de nuia plouau pe umerii săi, dar pe Sun nu-1 deranjau prea tare.

El era mult mai sensibil la scurtarea repetată a cozii împletite pe care o purta pe spate, pedeapsă pe care Kin-Fo i-o aplica de câte ori greşea grav.

Toată lumea ştie, de altfel, cât de mult ţin chinezii la acest apendice bizar. Pierderea cozii este cea dintâi pedeapsă aplicată criminalilor! Reprezintă o dezonoare pe viaţă! De aceea, nefericitul valet nu se temea de nimic mai mult decât să fie condamnat la pierderea unei bucăţi clin coadă. Cu patru ani în urmă, când Sun intrase în serviciul lui Kin-Fo, coada lui, una dintre cele mai frumoase din Imperiul Celest, măsura un metru şi douăzeci şi cinci de centimetri. Acum, nu mai avea decât cincizeci şi şapte de centimetri.

Continuând astfel, Sun avea să fie chel peste doi ani!

Între timp, Wang şi Kin-Fo, urmaţi cu respect de servitori, traversară grădina, ai cărei arbori erau puşi, majoritatea, în vase de lut şi tunşi cu multă artă, înfăţişând animale fantastice. După aceea, ocoliră bazinul, populat cu gura-mi şi peşti roşii. Apele acestuia, foarte limpezi, dispăreau sub florile mari de nelumbo, cel mai frumos nufăr originar din

Imperiul Celest. Salutară un patruped hieroglific, pictat în culori violente pe un perete, ca frescă simbolică, şi ajunseră, în cele din urmă, la uşa principalei clădiri a yamenului.

Casa era compusă dintr-un parter şi un etaj, şi era ridicată pe o terasă la care aveai acces prin şase trepte de marmură. împletituri din bambus erau întinse drept copertine în faţa uşilor şi a ferestrelor, ca să facă suportabilă temperatura excesivă, favorizând aerisirea interioară. Acoperişul plat contrasta cu acoperişurile fanteziste ale pavilioanelor risipite ici şi colo prin incinta yamenului şi ale căror creneluri, ţigle multicolore şi cărămizi, decupate în arabescuri fine, desfătau privirea.

Înăuntru, cu excepţia camerelor special rezervate lui Wang şi Kin-Fo, nu se mai aflau decât săli înconjurate de cabinete cu pereţi transparenţi, pe care erau pictate ghirlande de flori sau erau inscripţionate sentinţe morale cu care chinezii nu sunt deloc zgârciţi.

Pretutindeni vedeai scaune ciudat răsucite, din lut sau porţelan, din lemn sau marmură, fără a uita cele câteva duzini de perne foarte moi şi îmbietoare; pretutindeni, lămpi sau felinare cu forme variate, cu abajururi din sticlă nuanţată în culori tandre, mai împodobite cu ciucuri, franjuri şi alte podoabe decât o catârcă spaniolă; de asemenea, mici mese de ceai, denumite cea-ki, nelipsite mobilierului chinezesc.

Cât despre cizelurile de fildeş, bronzurile încrustate cu email negru, vasele în care ardeau mirodenii, obiectele lăcuite ornamentate cu filigrane de aur în relief, piesele din jad alb ca laptele sau verde smarald, vasele rotunde sau în formă de prismă ale dinastiilor Ming şi Tsing, porţelanurile încă şi mai rare ale dinastiei Yen, emailurile cloazonate, roşii sau galben translucid, al căror secret nu se mai cunoaşte azi, ar fi trebuit nu să pierzi, ci să petreci ore în şir doar ca să le numeri. Această luxoasă locuinţă oferea

întreaga fantezie chinezească, îmbinată cu confortul european.

De fapt, Kin-Fo, cum s-a mai spus deja'şi cum gusturile sale o demonstrează, era un adept al progresului. Nu era refractar la importul nici unei invenţii moderne a occidentalilor. El aparţinea acelei categorii de Fii ai Cerului, încă prea rari, pe care îi seduc ştiinţele fizice şi chimice. Nu făcea deci parte dintre barbarii care au tăiat primele fire electrice pe care firma Reynolds a vrut să le pună până la Wusung cu scopul de a afla mai rapid că soseşte corespondenţa engleză şi americană, nici dintre acei mandarini înapoiaţi care, pentru a nu permite cablarea submarină a Shang-Haiului de Hong-Kong, i-au obligat pe electricieni să fixeze cablul de un vas ce plutea pe râu, în loc să-1 prindă de un punct oarecare de pe uscat.

Nu! Kin-Fo li se alătura compatrioţilor săi ce aprobau guvernul pentru că fondase arsenalele şi şantierele de la Fu-Ceao sub conducerea inginerilor francezi. Avea şi acţiuni la compania ce deţinea vapoare chinezeşti ce navigau între Tien-Tsing şi Shang-Hai în interes pur naţional şi era interesat, de asemenea, de navele de mare viteză ce ajung de la Singapore mai repede cu trei sau patru zile decât poşta engleză.

Am arătat deja că progresul fusese introdus chiar şi în interiorul locuinţei sale. Astfel, aparatele telefonice realizau legătura între diversele clădiri ale yamenu-lui său. Soneriile electrice făceau legătura între camerele casei sale. In timpul sezonului rece, făcea focul şi se încălzea fără ruşine, mai îndrăzneţ decât compatrioţii săi ce îngheţau în faţa vetrei goale, îmbrăcându-se cu patru rânduri de haine!

Locuinţa sa era luminată cu gaz, ca a inspectorului general al vămilor din Peking, ca a bogătaşului Yang, un mare proprietar din Imperiul de Mijloc! In sfârşit, dispreţuind folosirea scrisului în corespondenţa lui intimă, metodă ce-i părea învechită, progresistul Kin-Fo, cum se va

vedea curând, adoptase fonograful, perfecţionat de Edison la un nivel deosebit.

Astfel, elevul filosofului Wang avea, atât în partea materială a vieţii, cât şi în cea morală, tot ce îi trebuia pentru a fi fericit. Dar nu era! II avea pe Sun care îi alunga uneori apatia cotidiană, dar nici măcar Sun nu-i putea aduce fericirea!

E drept că, cel puţin pentru moment, Sun, care nu era niciodată acolo unde ar fi trebuit să fie, nu se arăta deloc. Probabil că avea să-şi reproşeze vreo greşeală gravă, vreo neîndemânare grosolană comisă în absenţa stăpânului său şi, clacă nu se temea pentru umerii săi, obişnuiţi cu nuiaua, sigur tremura pentru coada sa.

— Sun! strigase Kin-Fo intrând în vestibulul în care dădeau toate sălile din stânga şi clin dreapta, iar vocea lui indica o nerăbdare prost mascată.

— Sun! repetase Wang, ale cărui sfaturi bune şi mustrări nu avuseseră nici un efect asupra incorigibilului valet.

— Să-1 găsiţi pe Sun şi să mi-1 aduceţi! spuse Kin-Fo, adresându-i-se intendentului, care îi trimise pe toţi în căutarea celui ce era de negăsit.

Wang şi Kin-Fo rămaseră singuri.

— Înţelepciunea, zise atunci filosoful, îi porunceşte călătorului ce se întoarce acasă să se odihnească o vreme.

— Atunci, să fim înţelepţi! răspunse simplu elevul lui Wang.

Şi, după ce i-a strâns mâna filosofului, se îndreaptă către apartamentul său, în vreme ce Wang pornea spre camera sa.

Rămas singur, Kin-Fo se întinse pe unul dintre acele divane moi, de fabricaţie europeană, pe care un tapiţer chinez n-ar fi reuşit niciodată să-1 capitoneze atât de confortabil. Acolo, începu să se gândească. Oare la căsătoria lui cu amabila şi frumoasa femeie ce urma să-i devină tovarăşă de viaţă?

Da, şi nu trebuie să ne mirăm, căci se afla în ajunul întâlnirii cu ea. De fapt, această încântătoare persoană nu

locuia la Shang-Hai. Ea stătea la Peking şi Kin-Fo îşi zise că ar fi bine să o anunţe de întoarcerea sa la Shang-Hai şi de viitoarea lui plecare spre capitala Imperiului Celest.

Chiar dacă simţea o anumită dorinţă, o uşoară nerăbdare de a o revedea, acest lucru nu era deplasat. Desigur, nutrea o adevărată afecţiune pentru ea! Wang îi demonstrase aceasta după regulile indiscutabile ale logicii, şi acest element nou, introdus în existenţa lui, ar putea aduce necunoscuta… fericire… care, poate…

Kin-Fo visa deja cu ochii închişi. Aţipise şi ar fi dormit, dacă n-ar fi simţit o uşoară atingere pe mâna sa dreaptă.

Instinctiv, degetele lui se strânseră şi apucară un corp cilindric şi uşor noduros, de grosime rezonabilă, pe care era obişnuit să-1 manevreze.

Kin-Fo nu se putea înşela. In mâna dreaptă avea nuiaua, care îi fusese strecurată între degete, şi, în acelaşi timp, auzi aceste cuvinte, pronunţate cu un ton resemnat:

— Când va vrea domnul!

Kin-Fo se ridică şi, printr-o mişcare firească, ridică nuiaua pentru pedeapsă. Sun se găsea înaintea lui, aplecat, răbdător, oferindu-şi umerii. Sprijinin-du-se cu o mână pe covorul din cameră, în cealaltă avea o scrisoare.

— În sfârşit, ai apărut! zise Kin-Fo.

— Ai ai ia! răspunse Sun. Nu-1 aşteptam pe stăpânul meu decât mâine. Când va vrea domnul!

Kin-Fo aruncă nuiaua. Sun, deşi era galben de obicei, păli.

— Dacă tu îmi oferi spinarea fără altă explicaţie, înseamnă că meriţi o pedeapsă mai grea. Despre ce e vorba?

— Despre scrisoarea asta…

— Spune! strigă Kin-Fo, apucând scrisoarea pe care i-o arăta Sun.

— Din neglijenţă, am uitat să v-o dau înainte de plecarea la Canton!

— Opt zile de întârziere, tâlharule!

— Am greşit, stăpâne!

— Vino aici!

— Sunt ca un biet crab fără picioare, ce nu poate să meargă! Ai ai ia! Ultimul strigăt era unul disperat. Kin-Fo îl apucă pe Sun de coadă şi îi reteză capătul cu foarfecă.

Probabil că picioarele îi crescură de îndată bietului crab, căci plecă în grabă, nu fără a lua de pe covor bucata din preţiosul apendice. De la cincizeci şi şapte de centimetri, coada lui Sun ajunse la cincizeci şi patru.

Kin-Fo, liniştindu-se, se aşezase iar pe divan şi examina fără să se grăbească scrisoarea sosită în urmă cu opt zile. Se supărase pe Sun doar pentru neglijenţa dovedită, nu pentru întârziere. Cu ce l-ar fi putut interesa o scrisoare oarecare? N-ar fi fost binevenită decât dacă i-ar fi provocat o emoţie. Lui, o emoţie?

Se uita la ea nepăsător.

Plicul, din pânză scrobită, arăta adresa şi diverse timbre de culoarea vinului şi ciocolatei, având evidenţiate, sub un chip de bărbat, numerele doi şi şase sute.

Asta însemna că venea din Statele Unite ale Americii!

— Bine, zise Kin-Fo. O scrisoare de la corespondentul meu din San Francisco. Şi o aruncă într-un colţ al divanului.

De fapt, ce-i putea transmite corespondentul său? Că titlurile ce-i formau aproape întreaga avere dormeau liniştite în caseriile Băncii Centrale Californiene? Că acţiunile urcaseră cincisprezece sau douăzeci de procente? Că dividendele le depăşeau pe cele de anul trecut, etc?

Câteva mii de dolari în plus sau în minus nu-1 impresionau deloc!

Totuşi, la câteva minute după aceea, Kin-Fo luă iar scrisoarea şi rupse plicul; dar, în loc să o citească, ochii săi căutară mai întâi semnătura.

— E, într-adevăr, o scrisoare de la corespondentul meu. Nu-mi poate vorbi decât despre afaceri. Pe mâine afacerile!

Şi, pentru a doua oară, Kin-Fo se pregătea să o arunce, când privirea lui fu atrasă de un cuvânt subliniat de mai multe ori pe pagina a doua. Era cuvântul datorie, cu care

corespondentul din San Francisco voia, în mod evident, să-i atragă atenţia clientului său din Shang-Hai.

Kin-Fo se apucă atunci să citească de la început, şi citi de la primul până la ultimul rând, nu fără o anumită curiozitate, surprinzătoare din partea lui.

Pentru o clipă, se încruntă; dar un fel de zâmbet dispreţuitor îi apăru pe chip, când termină de citit.

Atunci Kin-Fo se ridică, făcu vreo douăzeci de paşi prin cameră, se apropie o clipă de tubul acustic ce-1 punea în legătură directă cu Wang. Duse chiar cornetul la gură şi fu cât pe ce să sufle, dar se răzgândi, lăsă să-i cadă din mână şarpele de cauciuc şi veni să se întindă pe divan.

— Pfu! făcu el.

Kin-Fo era bine reprezentat de acest cuvânt.

— Şi ea? murmură el. Ea este mult mai interesată decât mine de această situaţie!

Se apropie apoi de o măsuţă lăcuită, pe care stătea o cutie prelungă, cizelată cu artă. Dar, când să o deschidă, se opri.

— Ce-mi spunea în ultima scrisoare? murmură el.

Şi, în loc să ridice capacul cutiei, apăsă un arc fixat la una dintre extremităţi. De îndată se auzi o voce catifelată:

— Dragul meu frate mai mare! Nu mai sunt pentru tine floarea de Mei-hua, floarea de cais, cea de piersic? Dragul meu cu inima de piatră preţioasă, de o mie de ori, de zece mii de ori: bună ziua!

Era vocea unei tinere, iar fonograful îi repeta cuvintele tandre.

— Biata mea surioară! zise Kin-Fo.

Apoi, deschizând cutia, scoase din aparat hârtia specială străbătută de mici canale, ce reproducea toate inflexiunile vocii îndepărtate şi o înlocui cu alta.

Fonograful era atât de perfecţionat că era destul să vorbeşti tare pentru ca membrana să fie impresionată şi rola, mişcându-se ritmic datorită unui mecanism de ceas, să înregistreze cuvintele pe hârtia aparatului.

Kin-Fo vorbi cam un minut. După vocea lui, la fel de liniştită, nu-ţi puteai da seama dacă era bucuros sau trist.

El nu spuse decât trei sau patru fraze. După aceea, opri mişcarea fonografului, retrase hârtia specială pe care acul, acţionat de membrană, trasase canale oblice, corespunzătoare cuvintelor pronunţate. Apoi, punând hârtia într-un plic pe care-1 lipi, scrise de la dreapta la stânga adresa următoare:

Doamnei Le-U Bulevardul Cea-Cua, Peking.

O sonerie electrică îl făcu de îndată pe cel însărcinat cu corespondenţa să alerge. I se dădu ordin să o ducă imediat la poştă.

După un ceas, Kin-Fo dormea liniştit, strângând în braţe un „ciu-fu-jen", un fel de pernă împletită din bambus, ce menţine în paturile chinezilor o temperatură medie, foarte apreciată la aceste latitudini calde.

V

— Tot n-ai nici o scrisoare pentru mine?

— Vai! Nu, doamnă!

— Ce lung mi se pare timpul, bătrână mamă!

Aşa vorbea încântătoarea Le-U pentru a zecea oară în aceeaşi zi, în budoarul casei sale de pe bulevardul Cea-Cua, din Peking. „Bătrâna mamă" care-i răspundea şi căreia ea îi dădea această denumire folosită în China pentru servitoarele în vârstă, era bombănitoarea şi neplăcuta doamnă Nan.

Le-U se căsătorise la optsprezece ani cu un învăţat de prim grad, ce colabora la vestitul Se-Ku-Tsuan-Ciu. Acest savant avea o vârstă dublă faţă de a ei şi a murit la trei ani după unirea lor nepotrivită.

Tânăra văduvă s-a trezit deci singură pe lume, la nici douăzeci şi unu de ani. Kin-Fo o văzuse în timpul unei călătorii pe care o făcuse la Peking, în acea perioadă. Wang, care o cunoştea, atrase atenţia nepăsătorului său elev asupra acestei încântătoare persoane.

Kin-Fo se lăsă uşor convins de ideea schimbării condiţiilor sale de viaţă, spre a deveni soţul frumoasei văduve. Le-U nu s-a arătat insensibilă la propunerea primită. Iată cum căsătoria, hotărâtă spre marea mulţumire a filosofului, trebuia celebrată imediat ce Kin-Fo, după ce dăduse la Shang-Hai dispoziţiile necesare, avea să se întoarcă la Peking.

Nu se obişnuieşte, în Imperiul Celest, ca văduvele să se recăsătorească. Nu pentru că ele nu şi-ar dori, tot atât ca văduvele din ţările occidentale, ci pentru că nu prea au cu cine. Dacă Kin-Fo făcea excepţie de la regulă, asta se datora faptului că era un original. Le-U, o dată recăsătorită, nu ar mai fi avut dreptul să treacă pe sub „pae-lus”, arcuri comemorative pe care împăratul le ridică uneori în cinstea femeilor celebre prin fidelitatea lor faţă de soţul defunct. De exemplu, văduva lui Sung, care nu a mai părăsit niciodată mormântul soţului ei, văduva Kung-Kiang, care şi-a tăiat o mână, văduva Yen-Ciang, care s-a desfigurat ca semn al durerii conjugale. Dar Le-U credea că avea alte lucruri mai bune de făcut la cei douăzeci de ani ai ei. Urma să reia acea viaţă de supunere, singurul rol al femeii în familia chinezească, să renunţe la a mai vorbi despre lucruri din afara casei, să se conformeze preceptelor din cartea Li-nun despre virtuţile casnice şi a cărţii Nei-tso-pien despre obligaţiile conjugale, să regăsească acea consideraţie de care se bucură soţia care, în clasele elevate, nu mai este sclavă, aşa cum se crede, în general.

Astfel, Le-U, inteligentă şi instruită, înţelegea ce loc urma să aibă în viaţa bogatului plictisit şi se simţea atrasă de el prin dorinţa de a-i demonstra că fericirea exista aici, pe pământ, resemnându-se pe de-a-ntregul cu soarta ce-i era hărăzită.

La moartea lui, savantul nu-i lăsase prea multă avere tinerei văduve. Casa de pe bulevardul Cea-Cua era modestă. Insuportabila Nan era singura servitoare, dar Le-

U se obişnuise cu manierele ei regretabile, care nu sunt specifice servitoarelor din Imperiul Florilor.

Tânăra stătea, de obicei, în budoarul ei. Mobila ar fi părut destul de simplă, dacă n-ar fi fost darurile scumpe sosite de la Shang-Hai de două luni încoace. Pe pereţi atârnau câteva tablouri, între altele şi o capodoperă a bătrânului pictor Huan-Tse-Nen, ce ar fi atras atenţia cunoscătorilor, în mijlocul acelor acuarele chinezeşti cu cai verzi, câini violeţi şi copaci albaştri, creaţiile unor artişti moderni.

Pe o masă lăcuită se desfăceau, precum nişte fluturi mari, cu aripile întinse, evantaie aduse de la vestita şcoală din Swatow. Pe o plafonieră de porţelan atârnau aranjamente elegante din flori artificiale, admirabil fabricate cu miez de Arabia papyrifera din insula Formosa, rivalizând cu nuferii albi, galbenele crizanteme sau crinii roşii din Japonia care se revărsau din jardieniere de lemn sculptat.

Acest ansamblu era slab luminat căci împletituri de bambus puse la ferestre nu lăsau să treacă decât o lumină dulce, filtrând razele de soare. Un paravan magnific, făcut din pene mari de uliu, ale căror pete, artistic dispuse, compuneau un bujor mare, emblema frumuseţii în Imperiul Florilor, alături de două colivii în formă de pagodă, adevărate caleidoscoape cu cele mai strălucite păsări din India, câteva „tiemaols” şcolăreşti, ale căror plăci de sticlă vibrau la adierea vântului, mii de alte obiecte completau curioasa ornamentaţie a acestui budoar.

— Nici o scrisoare încă, Nan?

— Nu, doamnă, încă nu!

Le-U era o tânără fermecătoare. Drăguţă, chiar şi pentru un european, cu tenul alb şi nu galben, avea ochi blânzi, ce urcau foarte puţin spre tâmple, păr negru, împodobit cu câteva flori de piersic fixate pe ace de jad verde, dinţi mici şi albi, sprâncene abia conturate cu o tuşă fină de cerneală de China.

Nu-şi dădea cu cremă cu miere sau cu fard alb de Spania pe obraji, cum fac, de obicei, frumuseţile din Imperiul

Celest, nici nu-şi rotunjea cu carmin buza inferioară, nici nu folosea alte farduri, pentru care curtea imperială cheltuie anual zece milioane de monede de aramă. Tânăra văduvă nu avea nevoie de aceste ingrediente artificiale. Ea ieşea puţin din casa ei de pe Cea-Cua şi nici atunci nu folosea asemenea măşti, pe care chinezoaicele le utilizează deseori în oraş.

Cât despre toaleta lui Le-U, nimic mai simplu şi mai elegant. O rochie lungă cu patru cute, tivită cu un şiret brodat, sub aceasta o jupă plisată, apoi un pieptar ornamentat cu şnururi în filigran de aur, pantaloni prinşi pe talie cu o centură şi înnodaţi pe şosetele de mătase nanchin, papuci frumoşi, ornaţi cu perle. Nu-i mai trebuia nimic tinerei văduve pentru a fi fermecătoare, dacă mai adăugăm că mâinile ei erau fine şi că îşi păstra unghiile, lungi şi roz, în mici teci de argint, rafinat cizelate.

Iar picioarele ei? Ei, bine, picioarele îi erau micuţe, nu datorită obiceiului barbar de a le deforma, obicei care, din fericire, tinde să dispară, ci pentru că natura i le făcuse astfel. Această „modă” durează de şapte sute de ani şi se datorează, probabil, unei prinţese schilodite. Aplicarea ei cea mai simplă constă în îndoirea degetelor spre talpă, lăsând călcâiul intact, ceea ce face piciorul să pară un fel de trunchi de con, încurcă mult mersul, predispune la anemie şi nu are ca scop, aşa cum s-a crezut, gelozia soţilor.

Aşa este tradiţia, de la cucerirea tătară. Acum nu se mai numără nici trei chinezoaice din zece care să se supună, de la o vârstă fragedă, acestei suite de operaţiuni dureroase, ce duc la deformarea piciorului.

— Nu se poate să nu fi venit o scrisoare azi! zise iar Le-U. Uită-te, bătrână mamă!

— M-am tot uitat! răspunse, cu obrăznicie, doamna Nan, care ieşi din cameră bodogănind.

Le-U vru atunci să lucreze ceva, ca să se mai gândească şi în altă parte. Astfel se gândi la Kin-Fo, pentru că îi broda o pereche de pantofi din stofă, a căror realizare este exclusiv

rezervată femeilor din gospodăriile chinezeşti, indiferent de rangul social. Dar, curând, se opri.

Se ridică, luă dintr-o bombonieră câteva seminţe de pepene verde, care trosniră în dinţii ei micuţi, deschise o carte, Nushun, un cod de instrucţiuni din care orice soţie cinstită trebuie să citească.

La fel cum primăvara este pentru muncă anotimpul favorabil, la fel sunt zorii momentul cel mai propice al zilei.

Treziţi-vă dimineaţa, nu vă lăsaţi copleşite de dulceaţa somnului, îngrijiţi dudul şi cânepa. Toarceţi cu zel mătasea şi bumbacul. Virtutea femeilor este activitatea şi economia. Vecinii vă vor lăuda… Cartea se închise curând. Tandra Le-U nici măcar nu se gândea la ceea ce citea. „Unde e?” se întrebă ea. „A trebuit să meargă la Canton: S-a întors la Shang-Hai? Când va veni la Peking? Marea i-a fost favorabilă? Fie ca zeiţa Koanin să-1 ajute!”

Aşa spunea neliniştita tânără. Ochii îi căzură, neatenţi, asupra unei feţe de masă, artistic realizată, din mii de bucăţele, un fel de mozaic de stofă, după moda portugheză, unde era desenată raţa mandarină şi familia ei, simbol al fidelităţii. Apoi se apropie de o jardinieră şi culese o floare, la întâmplare.

— Vai! zise ea. Nu e floarea de salcie verde, emblema primăverii, a tinereţii şi a bucuriei! E crizantema galbenă, semnul toamnei şi al tristeţii!

Vru să lupte împotriva neliniştii ce pusese cu totul stăpânire pe ea. Lăuta ei era acolo. Degetele ei făcură să răsune corzile. Buzele tinerei murmurară primele cuvinte din cântecul Mâini unite, dar nu mai putu continua.

„Scrisorile lui nu întârziau altă dată”, murmură ea. „Le citeam cu sufletul la gură. Sau, în locul rândurilor scrise, puteam să-i ascult vocea. Acest aparat îmi vorbea ca şi cum el ar fi fost lângă mine.”

Şi Le-U se uită la un fonograf din apropiere, aşezat pe un gheridon* lăcuit, asemănător celui de care Kin-Fo se servea la Shang-Hai. Cei doi puteau astfel să-şi asculte vocile, în

ciuda distanţei ce-i separa… Dar astăzi, ca de altfel de câteva zile, aparatul rămase mut şi nu mai spunea nimic despre gândurile celui absent.

În acel moment intră bătrâna mamă.

— Iată-ţi scrisoarea! zise ea.

Şi Nan ieşi, după ce îi dădu lui Le-U un plic cu timbru de Shang-Hai.

Buzele tinerei schiţară un zâmbet. Ochii ei străluciră mai intens. Rupse repede plicul, fără a mai pierde timpul să-1 contemple, cum avea obiceiul să facă…

Respectivul plic nu conţinea o scrisoare, ci una dintre acele hârtii cu striaţii ce, potrivite în aparatul fonografic, reproduc toate inflexiunile vocii omeneşti.

— Vai! Aşa îmi place şi mai mult! strigă Le-U, veselă. Cel puţin, îl voi auzi. Hârtia fu plasată pe rola fonografului, ce începu să se învârtească cu ajutorul mecanismului cu ceas. Apropiindu-se cu urechea de el, Le-U auzi un glas binecunoscut, ce-i spunea: „Surioară, ruina mi-a spulberat bogăţiile precum vântul de la răsărit spulberă frunzele galbene toamna! Nu vreau să te fac tovarăşă a mizeriei mele! Uită-1 pe cel lovit de zece mii de nenorociri!

Disperatul tău Kin-Fo!”

Ce lovitură pentru tânăra femeie! O viaţă mai amară decât amara genţiană o aştepta acum. Da! Vântul spulberase speranţele sale o dată cu averea celui iubit! Dragostea pe care Kin-Fo o nutrea pentru ea se risipise pentru totdeauna. Prietenul ei nu credea decât în fericirea oferită de bogăţie. Vai! Biata Le-U! Acum părea un zmeu al cărui fir s-a rupt şi care se prăbuşeşte pe pământ…

Chemată, Nan intră, ridică din umeri şi îşi conduse stăpâna în dormitor. Dai*, chiar dacă avea un pat încălzit artificial, cât de friguros i se păru culcuşul bietei Le-U! Iar cele cinci perioade de veghe ale nopţii nedormite i s-au părut îngrozitor de lungi…

VI.

A doua zi, Kin-Fo, al cărui dispreţ pentru lucrurile lumeşti nu se dezminţea nici măcar o clipă, plecă singur de acasă. Fără grabă, coborî pe malul drept al pârâului. Ajuns la podul de lemn, care face legătura dintre concesiunea engleză şi cea americană, traversă râul şi se îndreptă către o casă arătoasă, construită între biserica misionarilor şi Consulatul Statelor Unite.

Pe frontispiciul acestei case se găsea o placă mare din aramă pe care se vedea această inscripţie, cu litere tumulare:

CENTENARUL.

Kin-Fo împinse uşa, ce avea o acoperitoare capitonată, şi ajunse într-un birou împărţit în două compartimente printr-o simplă balustradă situată la înălţimea cotului. Câteva dosare, cărţi cu fermoare de nichel, un seif, două sau trei mese la care munceau angajaţii agenţiei, un birou sofisticat, rezervat onorabilului William J. Bidulph, iată mobilierul camerei respective, ce părea să fie dintr-o casă de pe Broadway şi nu dintr-o locuinţă aflată pe malul Wusungului.

William J. Bidulph era agentul principal, în China, al companiei de asigurări împotriva incendiilor şi de viaţă, al cărei sediu social se afla la Chicago. Centenarul – un nume frumos, ce trebuia să atragă mulţi clienţi – binecunoscut în Statele Unite, poseda sucursale şi reprezentanţe în toate colţurile lumii. Făcea afaceri bune şi pe scară mare, mulţumită statutului său, foarte generos şi foarte liberal, care permitea asigurarea împotriva oricărui fel de risc.

Iată că şi celeştii începeau să urmeze acest curent modern ce umplea seifurile companiilor de asigurări. Multe case din Imperiul Mijlociu erau asigurate împotriva incendiului, iar de pe contractele de asigurări de viaţă, cu multiple combinaţii, nu lipseau semnăturile chinezilor.

Sigla Centenarului se distingea deja pe frontonul porţilor din Shang-Hai şi, între acestea, se aflau şi pilaştrii yamenului lui Kin-Fo.

Deci elevul lui Wang nu avea intenţia să se asigure împotriva incendiului şi nu de aceea îl vizita pe William J. Bidulph.

— Domnul Bidulph? întrebă el, intrând în birou.

William J. Bidulph se afla acolo, „în persoană”, ca un fotograf care face pozele de unul singur, fiind întotdeauna la dispoziţia publicului. Era un bărbat de cincizeci de ani, îmbrăcat în costum negru, cu cravată albă, cu barbă, fără mustăţi, ca americanii.

— Cu cine am plăcerea de a discuta? întrebă el.

— Mă numesc Kin-Fo, sunt din Shang-Hai.

— Domnul Kin-Fo! Unul dintre clienţii noştri! Poliţa cu numărul douăzeci şi şapte de mii două sute…

— Chiar el.

— Sunt foarte mulţumit că apelaţi la serviciile noastre!

— Aş dori să vorbesc cu dumneavoastră între patru ochi.

Conversaţia dintre cele două personaje urma să se desfăşoare cu uşurinţă, căci William J. Bidulph vorbea chineza la fel de bine precum Kin-Fo stăpânea engleza.

Clientul cel bogat fu introdus, cu grija cuvenită stării sale materiale, într-un cabinet tapisat, prevăzut cu uşi duble, unde s-ar fi putut complota şi răsturnarea dinastiei Tsing, fără teama de a fi auzit nici de cele mai fine timpane din Imperiul Celest.

— Domnule, zise Kin-Fo, de îndată ce se aşeză într-un balansoar, în faţa şemineului încălzit cu gaz, aş vrea să tratez cu compania dumneavoastră şi să mi se asigure, în caz de deces, o sumă de bani despre care vom vorbi în continuare.

— Foarte simplu, domnule, răspunse William J. Bidulph. Două semnături, a dumneavoastră şi a mea, în partea de jos a unei poliţe şi asigurarea s-a făcut, după câteva formalităţi preliminare. Dar, domnule… pot să vă întreb… doriţi să muriţi la o vârstă foarte înaintată, lucru firesc, de altfel?

— De ce? întrebă Kin-Fo. De obicei, asigurarea de viaţă indică la asigurat teama de o moarte prea apropiată…

— Vai, domnule! răspunse William J. Bidulph cu mare seriozitate, teama aceasta nu se manifestă niciodată la clienţii noştri. Nu arată asta chiar numele firmei? A te asigura la noi înseamnă a ţi se garanta o viaţă lungă! Mă iertaţi, dar la noi sunt rari cei care nu trăiesc până la o sută de ani… Foarte rari… Foarte, foarte rari… In interesul lor, trebuie să-i facem să trăiască! De aceea, afacerile ne merg foarte bine. De aceea, vă previn, domnule, că asigurându-vă la Centenarul, sunteţi aproape sigur că veţi ajunge la o sută de ani…

— Aha! făcu liniştit Kin-Fo, privindu-1 cu răceală pe William J. Bidulph. Agentul principal, serios ca un preot, nu avea chef de glume.

— Oricum ar fi, reluă Kin-Fo, vreau să mă asigur pentru două sute de mii de dolari.

— Noi spunem un capital de două sute de mii de dolari, răspunse William J. Bidulph.

Şi scrise pe un carneţel suma respectivă, care, deşi importantă, nu-1 făcuse nici măcar să se încrunte.

— Ştiţi, adăugă el, că asigurarea îşi pierde efectul, şi că primele plătite, indiferent de numărul lor, rămân ale companiei, dacă persoana asigurată îşi pierde viaţa din cauza beneficiarului contractului?

— Cunosc asta.

— Şi împotriva căror riscuri doriţi să vă asiguraţi, dragul meu domn?

— A tuturor.

— Riscurile ce pot apărea în călătoriile pe mare şi pe uscat, dar şi în sejururile în afara graniţelor Imperiului Celest.

— E bine.

— Şi împotriva riscurilor de condamnare judiciară?

— Da.

— A riscurilor de duel?

— Da.

— A riscurilor de serviciu militar?

— Da.
— Ştiţi că primele de plătit vor fi foarte mari?
— Voi plăti cât se va cere.
— Fie!
— Dar, adăugă Kin-Fo, mai există un risc foarte important, de care nu vorbiţi.
— Care?
— Cel de sinucidere. Credeam că statutul firmei autorizează şi asigurarea împotriva sinuciderii.
— Sigur că da, domnule, sigur că da, răspunse William J. Bidulph, frecân-du-şi mâinile. Aşa ceva reprezintă pentru noi o sursă de mari câştiguri, înţelegeţi, clienţii noştri sunt, de obicei, oameni ce ţin la vieţile lor, iar cei ce se asigură împotriva sinuciderii, nu se omoară niciodată.
— Nu contează, răspunse Kin-Fo. Din motive personale, vreau să mă asigur şi împotriva acestui risc.
— Cum doriţi, dar prima va fi considerabilă.
— Vă repet că voi plăti cât va trebui.
— Am înţeles. Să rezumăm: riscuri pe mare, de călătorie, de sinucidere, zise William J. Bidulph continuând să-şi noteze în carnet.
— În aceste condiţii, ce primă voi plăti? întrebă Kin-Fo.
— Dragul meu domn, răspunse agentul principal, primele noastre sunt stabilite cu precizie matematică, ceea ce face cinste companiei. Nu mai sunt atât de mici, ca altă dată, când se calculau după tabelele lui Duvillars… Aţi auzit de Duvillars?
— Nu.
— Un remarcabil statistician, dar deja învechit… Atât de învechit că nici nu mai trăieşte. In epoca în care stabilea faimoasele sale tabele, ce servesc încă la calcularea primelor în multe companii europene, foarte înapoiate de altfel, media vieţii era inferioară celei din prezent, graţie progresului obţinut în toate domeniile. Ne bazăm deci pe o durată a vieţii în medie mai mare, în consecinţă favorabilă asiguratului, care plăteşte mai puţin şi trăieşte mai mult…

— Cât va fi o primă? reluă Kin-Fo, dornic să oprească vorbăria agentului, ce nu scăpa nici o ocazie să facă publicitate companiei de asigurări.

— Domnule, răspunse William J. Bidulph, pot să vă întreb câţi ani aveţi?

— Treizeci şi unu.

— Ei bine, la treizeci şi unu de ani, dacă nu era vorba decât de asigurarea împotriva riscurilor obişnuite, aţi fi plătit 2,83 la sută. Dar, la Centenarul, doar 2,7 la sută, ceea ce anual, la un capital de două sute de mii, înseamnă cinci mii patru sute de dolari.

— Şi în condiţiile solicitate de mine? întrebă Kin-Fo.

— Incluzând toate riscurile, cu sinucidere cu tot?

— Mai ales sinuciderea.

— Domnule, răspunse cu amabilitate William J. Bidulph, după ce consultă un tabel imprimat pe ultima pagină a carnetului său, nu putem să vă luăm pentru asta mai puţin de douăzeci şi cinci la sută.

— Adică…?'

— Cincizeci de mii de dolari.

— Şi cum trebuie plătită prima?

— Anual sau în rate lunare, după cum doreşte asiguratul.

— Cât ar însemna pentru primele două luni?

— Opt mii trei sute treizeci şi doi de dolari care, dacă ar fi vărsaţi azi, 30 aprilie, dragul meu domn, v-ar acoperi poliţa până pe 30 iunie al acestui an.

— Domnule, spuse Kin-Fo, aceste condiţii îmi convin. Iată prima pe cele două luni.

Şi puse pe masă un teanc gros de bancnote, pe care îl scosese din buzunar.

— Bine, domnule, foarte bine! răspunse William J. Bidulph. Dar, înainte de a semna poliţa, mai este o formalitate de îndeplinit.

— Care?

— Trebuie să vă vadă medicul companiei.

— Pentru ce?

— Ca să constate dacă sunteţi sănătos. Dacă nu aveţi nici o boală ascunsă, de natură a vă scurta viaţa, dacă ne daţi garanţii de existenţă îndelungată.

— La ce bun? Doar m-am asigurat împotriva duelului şi a sinuciderii, atrase atenţia Kin-Fo.

— Dragul meu domn, răspunse zâmbind William J. Bidulph, o maladie care v-ar ucide peste câteva luni ne-ar costa pur şi simplu două sute de mii de dolari.

— Presupun că şi sinuciderea mea v-ar costa la fel.

— Dragă domnule, răspunse mieros agentul principal, luând mâna lui Kin-Fo şi mângâind-o uşor, am avut deja onoarea să vă spun că mulţi dintre clienţii noştri se asigură împotriva sinuciderii, dar nu se omoară niciodată. De altfel, nu ne este interzis să-i supraveghem. Dar, cu cea mai mare discreţie.

— Aşa? zise Kin-Fo.

— Adaug, ca o remarcă personală, că, dintre toţi clienţii Centenarului, tocmai aceştia îi plătesc cel mai mult timp prima datorată. între noi fie vorba, de ce ar vrea bogatul domn Kin-Fo să se sinucidă?

— Şi de ce s-ar asigura bogatul domn Kin-Fo?

— Vai! răspunse William J. Bidulph. Ca să aibă certitudinea că va trăi până la adânci bătrâneţi, în calitatea lui de client al Centenarului.

Nu mai avea rost să discute cu agentul principal al celebrei companii. Prea era sigur de ceea ce spunea!

— Acum, mai zise acesta, în folosul cui se va face această asigurare de două sute de mii de dolari? Cine va fi beneficiarul acestui contract?

— Vor exista doi beneficiari, răspunse Kin-Fo.

— Cu părţi egale?

— Nu, cu părţi inegale. Unul va primi cincizeci de mii de dolari, celălalt o sută cincizeci de mii.

— Pentru cincizeci de mii de dolari trecem pe…

— Wang.

— Wang, filosoful?

— Chiar el.
— Şi pentru o sută cincizeci de mii?
— Pe doamna Le-U, din Peking.
— Din Peking, repetă William J. Bidulph, terminând de scris numele beneficiarilor. Ce vârstă are doamna Le-U? întrebă el.
— Douăzeci şi unu de ani, răspunse Kin-Fo.
— Vai! zise agentul, iată o tânără doamnă ce va fi foarte bătrână când va încasa suma din poliţa de asigurare!
— Şi de ce, vă rog?
— Pentru că veţi trăi peste o sută de ani, dragul meu domn. Cât despre filosoful Wang…
— Cincizeci şi cinci de ani.
— Ei bine, acest domn amabil nu va pune mâna pe bani, asta e sigur!
— Rămâne de văzut, domnule.
— Domnule, răspunse William J. Bidulph, dacă aş fi avut cincizeci şi cinci de ani şi aş fi fost moştenitorul unei persoane de treizeci şi unu, care trebuie să moară centenar, nici n-aş fi contat pe moştenirea mea.
— Servitorul dumneavoastră, domnule, zise Kin-Fo, îndreptându-se către uşa cabinetului.
— Iar eu al dumneavoastră, răspunse onorabilul William J. Bidulph, ce se înclină în faţa noului client al Centenarului.

A doua zi, medicul companiei îi făcea lui Kin-Fo vizita regulamentară. „Trup de fier, muşchi de oţel, plămâni sănătoşi” scria în raport. Nimic nu se opunea ca firma să lucreze cu un asigurat într-o situaţie atât de bună. Aşa că poliţa fu semnată, de Kin-Fo pe de o parte, în folosul tinerei văduve şi a filosofului Wang, iar de cealaltă de către William J. Bidulph, reprezentantul companiei.

Nici Le-U, nici Wang, în afara unor circumstanţe cu totul deosebite, nu trebuiau să afle ceea ce tocmai făcuse Kin-Fo pentru ei, înainte de ziua în care Centenarulle va vărsa acel capital, ultimă generozitate a ex-milionarului.

VII.

Orice ar fi putut crede şi zice onorabilul William J. Bidulph, seiful Centenarului era foarte serios ameninţat. De fapt, planul lui Kin-Fo nu era dintre cele care nu se pun niciodată în aplicare. Complet ruinat, elevul lui Wang se hotărâse să termine cu o existenţă ce, chiar pe timpul când era bogat, nu-i oferea decât tristeţe şi plictiseală.

Scrisoarea adusă de Sun, după opt zile de când sosise, venea de la San Francisco. Ea anunţa că Banca Centrală Californiană era în încetare de plăţi. Ori averea lui Kin-Fo se compunea aproape în totalitate, după cum se ştie, din acţiuni la această bancă vestită, atât de solidă până atunci. Dar nu avea de ce să se îndoiască. Pe cât de neobişnuită părea vestea aceasta, din nefericire era foarte adevărată. Suspendarea plăţilor de către Banca Centrală Californiană fusese confirmată de curând de către ziarele venite la Shang-Hai. Falimentul fusese pronunţat şi Kin-Fo era ruinat complet.

De fapt, în afară de acţiunile la banca respectivă, ce-i mai rămânea? Nimic sau aproape nimic. Locuinţa lui din Shang-Hai, a cărei vânzare, aproape imposibilă, nu i-ar fi adus prea mulţi bani. Cei opt mii de dolari vărsaţi ca primă în seiful Centenarului, câteva acţiuni la compania de nave din Tien-Tsin care, vândute chiar în ziua aceea, nu-i aduceau mai mult decât acoperirea nevoilor zilnice, iată acum întreaga lui avere.

Un occidental, un francez, un englez ar fi interpretat, probabil, în mod filosofic situaţia respectivă şi ar fi încercat să-şi refacă averea prin muncă. Un celest însă trebuie să creadă şi să acţioneze altfel. Doar moartea voluntară, ca un chinez adevărat, îl putea scoate din încurcături pe Kin-Fo, fără mustrări de conştiinţă, ba chiar cu indiferenţa tipică şi caracteristică rasei galbene.

Chinezul nu are decât un curaj pasiv, dar la cel mai înalt nivel. Indiferenţa lui faţă de moarte e ceva de-a dreptul extraordinar. Bolnav, o vede apropiindu-se de el fără să tresară. Condamnat, aflat deja în mâinile călăului, nu arată

nici o teamă. Execuţiile publice atât de frecvente, vederea oribilelor torturi pe care le implică pedepsele penale în Imperiul Celest, îi familiarizează de la o vârstă fragedă pe fiii cerului cu ideea de a pleca fără regrete din lumea asta.

De aceea, nu trebuie să ne mirăm că, în toate familiile lor, gândul morţii este în ordinea firească a lucrurilor şi constituie deseori subiectul discuţiilor.

Moartea nu lipseşte din niciuna dintre faptele cele mai obişnuite din viaţă. Cultulinaintaşilor se regăseşte chiar şi la oamenii cei mai săraci. Nu există nici o locuinţă bogată în care să nu le fie rezervat un fel de sanctuar, nici o colibă săracă în care să nu se păstreze un colţişor pentru relicvele strămoşilor, a căror sărbătorire are loc în a doua lună a anului. Iată de ce se vând, chiar în magazinul unde se găsesc pătuţuri pentru copii şi daruri de nuntă, un sortiment variat de coşciuge, un articol foarte des întâlnit în comerţul chinezesc.

De fapt, cumpărarea unui coşciug este una dintre preocupările constante ale celeştilor. Mobilierul ar fî incomplet dacă ar lipsi coşciugul din casa părintească. Fiul are datoria de a i-1 oferi tatălui său, din câştigul propriu. Aceasta este o dovadă grăitoare de tandreţe.

Coşciugul se depune într-o cameră specială. Este împodobit, întreţinut şi adesea, după ce a primit rămăşiţele pământeşti, este păstrat încă mulţi ani, cu o grijă pioasă. în fine, respectul pentru morţi este baza religiei chinezilor şi contribuie la strângerea relaţiilor de familie.

De aceea Kin-Fo, mai mult ca oricine, din cauza temperamentului său, trebuia să se gândească senin la a-şi pune capăt zilelor. Le asigurase soarta celor la care ţinea. Ce mai putea regreta acum? Nimic. Sinuciderea nu trebuia să-i provoace nici o remuşcare. Ceea ce este o crimă în ţările civilizate ale Occidentului nu este altceva decât un act legitim, ca să spunem aşa, în mijlocul acestei civilizaţii bizare din Asia răsăriteană.

Hotărârea lui Kin-Fo era deci luată şi nici o altă influenţă n-ar fi putut să-1 împiedice să-şi pună în aplicare planul, nici măcar intervenţia filosofului Wang.

În plus, acesta nu ştia nimic despre deciziile elevului său. Sun nu ştia nimic mai mult şi nu observase decât un singur lucru, şi anume că, de la întoarcerea sa, Kin-Fo se arăta mai îndurător cu prostiile lui zilnice.

Sun îşi spunea, în sinea lui, că n-ar fi putut găsi un stăpân mai bun şi acum coada lui se legăna pe spate într-o siguranţă reconfortantă.

Un proverb chinezesc spune: „Pentru a fi fericit pe pământ, trebuie să trăieşti la Canton şi să mori la Liao-Ceu.”

Asta pentru că la Canton se găsesc toate opulenţele vieţii şi la Liao-Ceu se fabrică cele mai bune coşciuge.

Kin-Fo nu putea uita să-şi comande coşciugul la cea mai renumită firmă, astfel ca ultimul său pat de odihnă să sosească la timp. A fi culcat în condiţii bune pentru somnul din urmă este preocuparea constantă a oricărui celest ce ştie să trăiască.

În acelaşi timp, Kin-Fo ceru să i se cumpere un cocoş alb, a cărui menire este, cum se ştie, să se încarneze în el spiritele ce zboară şi prind, în trecere, unul dintre cele şapte elemente din care se compune sufletul unui chinez.

Iată deci că, dacă elevul filosofului Wang se arăta nepăsător faţă de viaţă, nu la fel se comporta faţă de moarte.

După ce a pus la punct toate aceste detalii, nu-i mai rămăsese decât să întocmească programul funeraliilor sale. Deci, chiar în aceeaşi zi, o foaie de hârtie, zisă hârtie de orez, dar în confecţionarea căreia orezul nu are nici o legătură, a primit ultimele dorinţe ale lui Kin-Fo.

După ce a lăsat prin testament tinerei văduve casa lui din Shang-Hai şi lui Wang un portret al împăratului tai-ping, la care filosoful se uita mereu cu plăcere, totul fără a prejudicia capitalurile asigurate de Centenarul, Kin-Fo a

trasat cu o mână fermă ordinea şi mersul personajelor ce trebuiau să asiste la funeralii.

Mai întâi, în lipsa părinţilor, care nu mai trăiau, o parte dintre prietenii pe care îi mai avea trebuiau să figureze în fruntea cortegiului, îmbrăcaţi în alb, culoare de doliu în Imperiul Celest. De-a lungul străzilor, până la mormântul ridicat de multă vreme pe câmpul din apropierea Shang-Haiului, se desfăşurau două rânduri de valeţi funerari, purtând diverse simboluri – umbrele albastre, halebarde, paravane de mătase, anunţuri cu detalii ale ceremoniei. Aceşti valeţi erau îmbrăcaţi cu tunică neagră, având centură albă şi pălărie neagră.

În spatele primului grup de prieteni urma să meargă o călăuză, îmbrăcată în roşu aprins din cap până în picioare, ce bătea gongul şi preceda portretul răposatului, culcat într-un fel de raclă bogat decorată. Venea apoi al doilea grup de prieteni, cei care trebuiau să leşine la intervale egale de timp, căzând pe perne pregătite dinainte pentru această situaţie. La sfârşit venea un grup de tineri, adăpostiţi sub un baldachin bleu-auriu, ce aruncau pe drum bucăţele de hârtie albă, găurite, destinate să distragă spiritele rele ce ar fi fost tentate să se alăture convoiului.

Apoi avea să se arate catafalcul, o litieră enormă tapetată cu mătase violetă brodată cu dragoni de aur, pe care cincizeci de valeţi urmau să-1 poarte pe umeri, în mijlocul unui şir dublu de preoţi budişti. Aceştia, îmbrăcaţi în robe cenuşii, galbene şi roşii, recitau ultimele rugăciuni, alternând cu bătăile gongurilor, plânsul fluierelor şi strălucita fanfară de trompete lungi de şase picioare.

La sfârşit veneau trăsurile de doliu, drapate în alb, ce încheiau acest somptuos convoi, al cărui cost trebuia să absoarbă ultimele resurse ale opulentului defunct.

În concluzie, programul nu oferea nimic extraordinar. Multe înmormântări de acest fel se vedeau pe străzile Cantonului, Shang-Haiului sau ale Pekingului şi celeştii

considerau că astfel i se aducea un omagiu firesc defunctului.

Curând, o ladă, expediată de la Liao-Ceu, sosi pe adresa lui Kin-Fo, în locuinţa sa din Shang-Hai. Conţinea, ambalat cu grijă, coşciugul comandat pentru respectiva împrejurare. Nici Wang, nici Sun, niciunul dintre servitorii de la yamen n-a părut mirat de aşa ceva. Repetăm, nu există nici un chinez care să nu-şi procure în timpul vieţii patul pe care va dormi pentru eternitate.

Coşciugul, o capodoperă a fabricantului de la Liao-Ceu, fu plasat în camera strămoşilor. Acolo, periat, cer uit şi lustruit, ar fi aşteptat multă vreme, fireşte, până ce l-ar fi folosit elevul filosofului Wang.

Dar nu aşa stăteau lucrurile. Zilele lui Kin-Fo erau numărate şi clipa care avea să-1 ducă între înaintaşii familiei sale se apropia.

De fapt, chiar în seara aceea hotărâse Kin-Fo să părăsească lumea.

În timpul zilei venise o scrisoare de la neîmpăcata Le-U.

Tânăra văduvă punea la dispoziţia lui Kin-Fo puţinul pe care îl avea. Bogăţia nu însemna nimic pentru ea! Va şti să se lipsească de aceasta! Ea îl iubea. Ce-i mai trebuia lui în plus? Nu puteau să fie fericiţi cu o situaţie materială mai modestă?

Această scrisoare, mărturie a celei mai sincere afecţiuni, nu putu modifica hotărârea lui Kin-Fo.

„Doar moartea mea o va îmbogăţi”, se gândi el.

Rămânând să hotărască unde şi cum avea să se împlinească actul suprem, Kin-Fo arăta un fel de plăcere în a pune la punct detaliile respective. El spera totuşi că în ultima clipă, o emoţie, oricât de trecătoare ar fi fost, avea să facă să-i tresalte inima!

În incinta yamenului se înălţau patru chioşcuri frumoase, decorate cu imaginaţie. Purtau denumiri semnificative: Pavilionul Fericirii, unde Kin-Fo nu intra niciodată, Pavilionul Bogăţiei, la care se uita cu un adânc dispreţ,

Pavilionul Plăcerii, ale cărui uşi se închiseseră de mult pentru el, Pavilionul Vieţii îndelungate, pe care se hotărâse să-1 dărâme!

Pe acesta îl alesese din instinct. Se decise să se închidă acolo în noaptea ce urma. Acolo aveau să-1 găsească mâine, fericit în moarte.

Această hotărâre luată, cum avea să moară? Să îşi despice burta ca un japonez, să se spânzure cu centura de mătase ca un mandarin sau să-şi taie venele într-o baie parfumată ca un epicurian din Roma antică.

Nu. Toate aceste procedee ar fi părut brutale, respingătoare, prietenilor şi servitorilor săi. Un dram de opiu amestecat cu o otravă subtilă ar fi fost deajuns să-1 treacă dintr-o lume în cealaltă, fără să îşi dea măcar seama, poate prin unul din acele vise ce transformă somnul obişnuit în cel etern.

Soarele începea deja să coboare la orizont. Kin-Fo nu mai avea de trăit decât câteva ore. Vru să revadă, într-o ultimă plimbare, câmpul din jurul Shang-Haiului şi malurile râului Juang-Pu pe care îşi plimbase plictiseala de atâtea ori. Singur, fără să-1 fi văzut măcar pe Wang în timpul zilei, părăsi yamenul în care va mai intra doar o dată pentru a nu mai ieşi niciodată.

Teritoriul englezesc, poduleţul aruncat peste apă, concesiunea franceză fură traversate de el cu paşi leneşi ce indicau că nici măcar nu se grăbea să ajungă în ora cea din urmă. Pe cheiul unde se află portul indigen, înconjură zidul Shang-Haiului până la catedrala romano-catolică, a cărei cupolă domină cartierul meridional. Apoi coti la dreapta şi urcă liniştit pe drumul ce ducea la pagoda clin Lung-Hao.

Câmpia era întinsă şi lipsită de denivelări, ajungând până la copacii înalţi ce mărginesc valea Minului, imense terenuri mlăştinoase pe care industria agricolă le transformase în orezarii. Ici şi colo, o încâlcire de canale ce se umpleau în timpul refluxului, câteva sate sărăcăcioase cu colibe din trestie şi lut gălbui, două sau trei loturi cu grâu, aflate pe

parcele de pământ înălţate, ca să fie apărate de ape. De-a lungul cărărilor strâmte, un mare număr de câini, capre albe, raţe şi gâşte, fugeau cât de repede puteau când vreun trecător le tulbura forfota.

Câmpul acesta, cultivat din belşug, al cărui aspect nu l-ar fi mirat pe un indigen, ar fi atras totuşi atenţia şi ar fi provocat, poate, repulsie unui străin. De fapt, peste tot, sicriele se vedeau cu sutele. în afară de movilele de pământ ce acopereau morţii, nu se mai vedeau decât grămezi de lăzi alungite, piramide de coşciuge, etajate ca bârnele pe un şantier de construcţii.

Câmpia chineză din jurul unui oraş important este un imens cimitir. Morţii stăpânesc teritoriul, întocmai ca şi cei vii. Se pretinde că este interzis să se îngroape sicriele, cât timp aceeaşi dinastie ocupă tronul imperiului, dar o dinastie durează câteva secole!

Fie că interdicţia e adevărată sau nu, sigur este că toate cadavrele, culcate în sicrie, unele vopsite în culori vii, altele şterse şi modeste, unele noi şi îngrijite, altele afectate de vreme, aşteptau mulţi ani ziua îngropării.

Kin-Fo nu se mai mira de această stare de lucruri. De fapt, nici nu-1 interesa ce se întâmpla în jurul său. Doi străini, îmbrăcaţi ca europenii, care-1 urmăriseră încă ele la ieşirea din yamen, nici măcar nu fuseseră observaţi de el. Nu-i văzu, deşi ei nu-i pierdeau nici un gest.

Stăteau la o anumită distanţă, îl urmăreau pe Kin-Fo când acesta mergea, se opreau când el stătea. Uneori, schimbau între ei priviri, două sau trei vorbe şi, în mod cert, se aflau acolo ca să-1 spioneze. Nu prea înalţi, sub treizeci de ani, rapizi în mişcări, bine făcuţi, ar fi putut fi asemănaţi cu doi câini de vânătoare cu privirea ageră şi cu picioare iuţi.

După ce a umblat cam o leghe pe câmp, Kin-Fo s-a întors pe unde venise ajungând pe malurile râului Huang-Pu.

Cei doi urmăritori făcură la fel.

Întorcându-se, Kin-Fo se întâlni cu doi sau trei cerşetori ce arătau mizerabil şi le dădu ceva de pomană.

Ceva mai încolo, câteva chinezoaice creştine, dintre cele ce fuseseră pregătite pentru această meserie de devotament de către surorile de caritate franceze, apărură în calea lui. Ele veneau purtând în spate coşuri în care duceau spre creşă bieţi copii părăsiţi.

Kin-Fo îşi goli buzunarele în mâinile surorilor de caritate.

Cei doi străini se mirară de un asemenea gest făcut de un chinez. Se lăsa seara, iar Kin-Fo, întorcându-se la zidurile Shang-Haiului, mergea pe drumul de pe chei.

Populaţia navigantă nu dormea încă. Strigăte şi cântece se auzeau de peste tot. Kin-Fo ascultă. Voia să afle care vor fi ultimele cuvinte ce-i erau date să le audă. O tânără tankaderă, conducându-şi barca pe apele întunecate, cânta astfel:

Barca mea, în culori vii, E-mbrăcată în flori mii.

Îl aştept, cu sufletul fermecat Să revină, mâine pe-nserat.

Cerul să-1 apere! fie ca drumul lui lung Să pară cât mai scurt!

„Se va întoarce mâine! Iar eu unde voi fi mâine?” se gândi Kin-Fo, clătinând din cap.

Tânăra îşi reluă cântecul:

El a plecat departe, cred Până-n Manciuria, la zidul chinezesc!

Vai, adesea inima mea tresare Când vântul suflă nemilos de tare, Iar el s-a dus fără de teamă Că furtuna stă să-nceapă!

Kin-Fo asculta în continuare şi nu spunea nimic. Tankaderă termină astfel:

Ce nevoie am de avere? Iubitul meu departe piere! Trecut-au luni în număr trei, Hai vino la preot, dacă vrei Să ne unim, să fim iubiţi Ca doi fenicşi* nedespărţiţi. Revino! Te iubesc atât… Şi mă iubeşti la fel de mult.

„Poate că are dreptate”, murmură Kin-Fo, „bogăţia nu este totul pe lume. Dar nici viaţa nu înseamnă mare lucru!”

După o jumătate de oră, Kin-Fo se întorcea la locuinţa lui. Cei doi străini, care-1 urmăriseră până acolo, au fost nevoiţi

să se oprească.

Liniştit, Kin-Fo se îndreptă către Pavilionul Vieţii îndelungate, deschise uşa acestuia, o închise în urma sa şi se trezi singur într-un mic salon abia luminat de o lampă.

Pe o masă făcută din jad, se găsea o cutiuţă ce conţinea câteva grăunţe de opiu, amestecate cu o otravă mortală, „un ultim refugiu” mereu la îndemâna bogatului cel plictisit.

Kin-Fo luă otrava, o introduse într-o pipă de lut roşu de care se folosesc, de obicei, fumătorii de opiu, apoi o aprinse.

— Vai! N-am nici o emoţie! murmură el. Nici măcar în clipa când voi adormi şi nu mă voi mai trezi!

Ezită o clipă.

— Nu! zise el, aruncând pipa care se sparse pe parchet. Vreau să am măcar o emoţie, chiar dacă va fi emoţia aşteptării! Vreau! Şi o voi avea!

Şi, ieşind din chioşc, Kin-Fo, mai grăbit ca de obicei, se îndreptă către camera lui Wang.

VIII.

Filosoful nu se culcase încă. întins pe un divan, citea ultimul număr al Gazetei Pekingului. Când se încrunta, însemna, cu siguranţă, că citea vreun compliment adresat dinastiei Tsing.

Kin-Fo deschise uşa, intră în cameră, se aşează pe un fotoliu şi, fără vreo introducere, începu:

— Wang, vreau să-ţi cer ceva.

— Orice! răspunse filosoful, lăsând deoparte ziarul. Vorbeşte, vorbeşte, fiul meu, nu te teme şi orice ar fi, voi face pentru tine!

— Ceea ce-ţi cer, spuse Kin-Fo, este un serviciu pe care un prieten îl poate face o singură dată. După asta, Wang, te voi scuti de alte nouă sute nouăzeci şi nouă şi trebuie să ştii că nici măcar nu-ţi voi mulţumi pentru ajutorul dat.

— Nici cel mai abil om în explicarea lucrurilor inexplicabile tot nu te-ar înţelege. Despre ce e vorba?

— Wang, îi zise Kin-Fo, sunt ruinat!

— Aha! făcu filosoful, cu tonul unui om ce primea mai curând o veste bună decât una rea.

— Scrisoarea pe care am găsit-o aici la întoarcerea noastră de la Canton, reluă Kin-Fo, mă informa că Banca Centrală Californiană este falimentară. în afară de acest yamen şi de vreo mie de dolari, care îmi permit să mai trăiesc încă o lună sau două, nu mi-a mai rămas nimic.

— Deci, întrebă Wang, după ce se uită atent la elevul său, nu-mi mai vorbeşte bogatul Kin-Fo?

— Nu, ci săracul Kin-Fo, pe care sărăcia, de altfel, nici nu-1 sperie.

— Ai răspuns bine, fiul meu, spuse filosoful, ridicându-se. Deci nu mi-am pierdut vremea degeaba învăţându-te să fii înţelept. Până acum doar ai vegetat fără să simţi ceva, fără pasiune, fără luptă. Dar acum vei trăi! Viitorul s-a schimbat! Ce contează! Confiicius a spus, iar după el Talmudul evreilor, că nenorocirile sunt mai uşor de îndurat când nu te temi de ele. Acum ne vom câştiga singuri orezul zilnic. După cum aflăm din Nun-Sum: în viaţă ai urcuşuri şi cobo-râşuri. Roata norocului se învârteşte neîncetat, iar vântul primăverii este schimbător. Bogat sau sărac, să ştii să-ţi faci datoria. Mergem?

Şi Wang, ca un filosof practic, se pregătea să plece din acea locuinţă somptuoasă.

Kin-Fo îl opri.

— Am zis, repetă el, că sărăcia nu mă sperie, dai* adaug că nici nu vreau s-o cunosc!

— Aha! făcu Wang. Deci tu vrei să…

— Mor.

— Să mori! repetă liniştit filosoful. Dar cel hotărât să termine cu viaţa nu spune nimănui acest lucru.

— Aş fi sfârşit deja cu ea, reluă Kin-Fo, la fel de liniştit ca filosoful, dacă n-aş fi vrut ca moartea să-mi aducă măcar o primă şi ultimă emoţie. Ori, în momentul în care era să înghit puţin opiu din acelea despre care ştii, inima îmi bătea atât de slab încât am aruncat otrava şi am venit la tine.

— Deci vrei, prietene, să murim împreună? întrebă Wang zâmbind.

— Nu, răspunse Kin-Fo, am nevoie de tine viu.

— De ce?

— Ca să mă loveşti cu mâna ta!

La această propunere neaşteptată, Wang nici măcar nu tresări. Dar Kin-Fo, care îl privea drept în ochi, văzu o strălucire ciudată în ei. Fostul tai-ping se trezea oare? Această cerere a elevului său nu-1 făcea deloc să ezite?

Să fi trecut peste el optsprezece ani fără să-i stingă instinctele sângeroase din tinereţe? Nu se opunea deloc hotărârii luate de fiul celui care îl adăpostise odinioară. Accepta, fără ezitare, să-1 scape de această existenţă pe care n-o mai dorea. Ar fi făcut astfel Wang, filosoful.

Dar acea strălucire se stinse aproape imediat. Wang reveni la fizionomia lui obişnuită de om curajos, chiar ceva mai serios ca înainte.

Întrebă, liniştit:

— Asta îmi ceri?

— Da, răspunse Kin-Fo. Acest serviciu te va achita de tot ceea ce îţi imaginezi că-i datorezi lui Ceung-Heu şi fiului său.

— Ce ar trebui să fac?

— De azi şi până pe 25 iunie, a douăzeci şi cincea zi a celei de-a şasea luni, mă auzi bine, Wang, când se vor încheia cei treizeci şi unu de ani ai mei, trebuie să încetez a mai exista! Trebuie să pier lovit de tine, fie din faţă, fie din spate, ziua, noaptea, nu contează cum, nu contează unde, în picioare, culcat, treaz, adormit, înjunghiat sau otrăvit Trebuie ca în fiecare din cele optzeci de mii de minute din care se compune viaţa mea în timpul celor cincizeci şi cinci de zile râmase, să mă gândesc şi, sper, să mă tem, că viaţa mea se va încheia brusc. Trebuie să am înaintea mea cele optzeci de mii de emoţii astfel ca, atunci când se vor separa cele şapte elemente din sufletul meu, să pot striga: în sfârşit, am trăit!

Contrar obiceiului său, Kin-Fo vorbise cu o anumită înflăcărare. Observăm, de asemenea, că fixase termenul dispariţiei sale cu cinci zile înainte de expirarea poliţei sale de asigurare. Acţiona ca un om prudent, căci, dacă n-ar fi vărsat o nouă primă, întârzierea ar fi dus la pierderea câştigurilor de către beneficiarii asiguratului.

Filosoful îl ascultase cu gravitate, aruncând, pe furiş, câteva priviri rapide către portretul regelui tai-ping, ce-i împodobea camera şi pe care urma să-1 moştenească, lucru neştiut încă de el.

— Deci nu te vei da înapoi din faţa îndatoririi de a mă lovi? întrebă Kin-Fo. Wang, cu un gest, arătă că nu era pregătit de aşa ceva. Cunoştea însă pe alţii, din vremea când se luptau pentru împăratul tai-ping. Dar adăugă, ca unul ce vrea să elimine toate obiecţiile, înainte de a se apuca de o treabă:

— Deci renunţi la norocul pe care Adevăratul Stăpân ţi 1-a rezervat ca să ajungi la adânci bătrâneţi?

— Renunţ!

— Fără păreri de rău?

— Fără! răspunse Kin-Fo. Să trăiesc până la bătrâneţe! Să ajung ca o bucată de lemn ce nu mai poate fi sculptată! Nici când eram bogat nu-mi doream asta, dar acum, că sunt sărac?

— Şi tânăra văduvă din Peking? întrebă Wang. Uiţi proverbul: floarea cu Soarea, salcia cu salcia. Două inimi ce se înţeleg trăiesc o sută de ani de primăveri.

— În trei sute de ani de toamnă, vară şi iarnă! răspunse Kin-Fo, ridicând din umeri. Nu! Biata Le-U ar trăi în mizerie alături de mine. Dimpotrivă, moartea mea o va îmbogăţi!

— Ai făcut aşa ceva?

— Da. Chiar şi tu, Wang, câştigi cincizeci de mii de dolari dacă mor!

— Aha! zise simplu filosoful. Ai câte un răspuns la fiecare întrebare.

— La toate. Ba chiar şi o observaţie pe care tu nu mi-ai făcut-o.

— Care?

— Pericolul de a fi urmărit, după moartea mea, pentru asasinat!

— Doar proştii sau neîndemânaticii se lasă prinşi. De altfel, ce merit aş avea în a-ţi face acest ultim serviciu, dacă n-aş risca nimic?

— Nu-i aşa, Wang. Prefer să-ţi ofer siguranţă totală din acest punct de vedere. Nimeni nu te va bănui.

Spunând asta, Kin-Fo se apropie de o masă, luă o foaie de hârtie şi, cu un scris citeţ, concepu rândurile următoare: „M-am sinucis cu bună ştiinţă, din dezgust şi nepăsare faţă de viaţă.

Kin-Fo”

Şi îi dădu hârtia lui Wang.

Filosoful o citi în gând, apoi cu glas tare. După aceea o împături cu grijă şi o puse într-un carneţel pe care-1 avea mereu la el. O a doua strălucire îi aprinse privirea.

— Nu-i o glumă de-a ta? întrebă el, uitându-se fix la elevul său.

— Totul este foarte serios.

— Atunci şi din partea mea e la fel.

— Pe cuvântul tău?

— Pe cuvânt.

— Atunci, voi trăi până cel mai târziu pe 25 iunie?

— Nu ştiu dacă vei trăi în sensul în care crezi tu, răspunse cu gravitate filosoful, dar, în mod sigur, atunci vei fi mort.

— Mulţumesc şi adio, Wang.

— Adio, Kin-Fo.

Apoi Kin-Fo plecă liniştit din camera filosofului.

IX

— Ei, bine, Craig-Fry? îi întrebă a doua zi onorabilul William J. Bidulph pe cei doi agenţi special însărcinaţi cu supravegherea noului client al Centenarului.

— Ei bine, răspunse Craig, l-am urmărit ieri în timpul unei lungi plimbări pe care a făcut-o pe şesul din jurul Shang-Haiului.

— Şi nu părea omul care să se gândească să se sinucidă, adăugă Fry.

— La căderea nopţii l-am însoţit până la poarta casei sale.

— Din nefericire, nu i-am putut trece pragul.

— Iar azi dimineaţă? întrebă William J. Bidulph.

— Am aflat, răspunse Craig, că se simţea…

—. tare ca podul clin Palikao, adăugă Fry.

Agenţii Craig şi Fry, americani pur sânge, doi veri aflaţi în slujba Centenarului, formau o singură fiinţă, deşi erau două persoane diferite. Unul termina, întotdeauna, frazele pe care le începea celălalt, într-atât de mult se identificau unul cu celălalt.

Acelaşi creier, aceleaşi gânduri, aceeaşi inimă, acelaşi stomac, acelaşi fel de a acţiona în toate situaţiile. Patru mâini, patru braţe, patru picioare şi două trupuri unite. Într-un cuvânt, parcă erau doi fraţi siamezi, despărţiţi de un chirurg îndrăzneţ.

— Deci, întrebă William J. Bidulph, încă n-aţi putut intra în casa lui.

— Nu…, zise Craig. —- încă, spuse Fry.

— Vei fi greu, zise agentul principal. însă va trebui. Pentru Centenarul nu e doar vorba de a câştiga o primă enormă, ci mai ales de a nu pierde două sute de mii de dolari! Urmează două luni de supraveghere, ba poate chiar mai mult, dacă noul client îşi reînnoieşte poliţa.

— Există un servitor…, zise Craig.

—. ce ar putea fi al nostru…, spuse Fry.

—. ca să ştim tot ce se întâmplă acolo…, continuă Craig. — … adică în casa din Shang-Hai, termină Fry.

— Poate, făcu William J. Bidulph. Atrageţi-1 pe servitor de partea noastră. Cumpăraţi-1! Trebuie să fie sensibil la sunetul banilor. Iar monedele nu vă vor lipsi. Chiar clacă va trebui să epuizaţi cele trei mii de formule de politeţe pe

care le cere eticheta chinezească, epuizaţi-le. Nu veţi regreta efortul.

— Aşa vom…, începu Craig

—. face, încheie Fry.

Iată principalele motive pentru care Craig şi Fry încercară să intre în legătură cu Sun. Sun nu era omul care să reziste la momeala monedelor, nici la câteva pahare cu băuturi americane.

Craig-Fry aflară astfel, de la Sun, tot ce voiau să ştie, adică:

Kin-Fo îşi schimbase în vreun fel modul de viaţă?

Nu, în afară de faptul că îşi pedepsea mai puţin servitorul fidel, foarfecă şoma, în avantajul cozii sale, iar nuiaua îi gâdila mai rar umerii. Avea la dispoziţie Kin-Fo vreo armă?

Nu, căci nu făcea parte din respectabila categorie a celor amatori de obiecte ucigaşe.

Ce mânca la masă?

Doar nişte feluri de mâncare simple, ce nu aminteau deloc de fantezia culinară a celeştilor.

La ce oră se trezea?

Pe la a cincea veghe, când zorii, la strigătul cocoşilor, luminau orizontul.

Se culca devreme?

La a doua veghe, cum făcea întotdeauna, de când îl cunoscuse Sun. Părea trist, gânditor, plictisit, obosit de viaţă?

Nu era deloc un om vesel. Totuşi, de câteva zile, parcă mai prinsese gustul lucrurilor de pe lumea asta. Da, Sun îl găsea chiar mai puţin indiferent, ca un om ce aştepta… ce anume? Nu putea spune.

În sfârşit, stăpânul lui avea vreo substanţă veninoasă, de care s-ar fi putut folosi?

Nu mai avea căci, chiar în acea dimineaţă, fuseseră aruncate în apele râului Huang-Pu o duzină de mici globule ce făceau parte dintre substanţele dăunătoare.

Într-adevăr, nimic din toate acestea nu era de natură a-1 alarma pe agentul principal al Centenarului. Nu! Niciodată bogatul Kin-Fo, a cărui situaţie nu o cunoştea nimeni, cu excepţia lui Wang, nu păruse mai fericit că trăia.

Oricum ar fi fost, Craig şi Fry trebuiau să continue să se intereseze de tot ce făcea clientul lor, să-1 urmărească la plimbare, căci era posibil să nu vrea să atenteze la propria sa persoană chiar în casa lui.

Aşa făcură cei doi nedespărţiţi. Iar Sun continuă să vorbească, cu atât mai mult cu cât câştiga din discuţia cu oameni atât de binevoitori.

Ar fi prea mult să spunem că eroul poveştii noastre ţinea mai mult la viaţa lui de când se hotărâse să moară. Dar, aşa cum socotise el, cel puţin în primele zile, emoţiile nu lipsiră. îşi pusese o sabie a lui Damocles deasupra capului şi aceasta trebuia să cadă, într-o zi. Azi, mâine, dimineaţa, seara? Nu ştia şi de aceea bătăile inimii i se înteţiră, lucru nou pentru el.

De altfel, de la acel schimb de cuvinte între el şi Wang, de abia se mai vedeau. Sau filosoful pleca de acasă mai des ca înainte sau rămânea închis în camera lui. Kin-Fo nu se ducea să-1 caute, nu trebuia să o facă, şi nu ştia nici măcar cu ce se ocupa Wang în vremea asta. Poate că îi pregătea o capcană! Un fost tai-ping se pricepea să ucidă un om în mai multe feluri… De aici rezulta curiozitatea şi, ca urmare, un nou element de interes.

Totuşi, maestrul şi elevul se întâlneau, aproape zilnic, la aceeaşi masă. E de la sine înţeles că nu pomeneau nimic despre viitoarea lor situaţie de asasin şi victimă. Vorbeau puţin, despre lucruri diverse. Wang, mai serios ca de obicei, rotindu-şi ochii pe care ochelarii nu reuşeau să-i ascundă bine, părea mereu preocupat. El, de obicei bine dispus şi comunicativ, devenise trist şi îngândurat.

Mare mâncău altă dată, ca orice filosof dotat cu un stomac bun, nu mai era tentat de mâncărurile fine, iar vinul de Ceao-Cini îl lăsa visător.

În orice caz, Kin-Fo încerca să-1 facă să se simtă în largul său. Gusta primul toate felurile de mâncare şi simţea că era obligaţia lui să o facă. De aici rezulta că el mânca mai mult ca de obicei, parcă regăsise plăcerea gustului, înfuleca cu multă poftă şi digera remarcabil. în mod cert, otrava nu se dovedea arma aleasă de fostul ucigaş al regelui rebelilor, dar victima lui nu trebuia să neglijeze nimic.

În rest, orice facilitate îi era oferită lui Wang ca să-şi îndeplinească misiunea. Uşa camerei lui Kin-Fo rămânea mereu deschisă. Filosoful putea intra acolo zi şi noapte, ca să-1 lovească când era treaz sau în somn. Kin-Fo nu aştepta decât un singur lucru, ca mâna lui să fie rapidă şi să-1 nimerească în inimă.

Astfel Kin-Fo avusese parte de ceva emoţii şi, chiar după primele nopţi, se obişnuise atât de bine să aştepte lovitura fatală, că dormea dus şi se trezea în fiecare dimineaţă odihnit şi bine dispus. Lucrurile nu puteau continua astfel.

Atunci se gândi că lui Wang nu i-ar fi plăcut să-1 lovească în casa aceea, unde fusese primit cu atâta ospitalitate. Se hotărî să-i vină în ajutor viitorului ucigaş. Iată-1 deci umblând pe la ţară, căutând locuri izolate, întârziind până la cea de-a patra veghe prin cele mai rău famate cartiere din Shang-Hai, printre cuţitari, unde crimele se înfăptuiau zilnic, într-o siguranţă perfectă.

Rătăcea pe străzi înguste şi întunecate, se izbea de beţivi de toate naţionalităţile, rămânând singur la ore târzii în noapte, până când vânzătorul de plăcinte striga: „Mantu! Mantu!” şi suna din clopoţel ca să-i prevină pe fumătorii întârziaţi. Nu se întorcea acasă decât la primele licăriri ale zilei, sănătos şi întreg, fără măcar să-i fi zărit pe cei doi inseparabili Craig şi Fry, care-1 urmăreau cu încăpăţânare, gata oricând să-i sară în ajutor.

Dacă lucrurile continuau astfel, Kin-Fo avea să se obişnuiască cu această nouă existenţă şi, în curând, plictiseala avea să-1 cuprindă din nou.

Câte ore trecuseră deja, fără să se gândească că era condamnat la moarte!

Totuşi, într-o zi, pe 12 mai, avu, din întâmplare, o emoţie. Intrând uşor în camera filosofului, îl văzu încercând cu vârful degetului tăişul ascuţit al unui pumnal, pe care-1 înmuie apoi într-un flacon din sticlă albastră, ce părea suspect.

Wang nu-1 auzise intrând pe elevul său. Apucând pumnalul, îl ridică de mai multe ori, asigurându-se că-1 ţinea bine în mână. Chipul lui nu mai părea demn de încredere. în clipele acelea, ochii îi erau însângeraţi!

„Înseamnă că mă va ucide azi", îşi zise Kin-Fo.

Apoi se retrase discret, fără să fie văzut sau auzit.

Kin-Fo nu ieşi din camera lui întreaga zi… Nici filosoful nu se ivi.

Kin-Fo se culcă. Dar, a doua zi, se trezi întreg, ca orice om sănătos.

Atâtea emoţii degeaba! Situaţia devenea agasantă!

Deja trecuseră zece zile! E drept că Wang avea aproape două luni la dispoziţie ca să-şi îndeplinească sarcina.

„Hotărât lucru, pierde vremea! I-am dat prea mult timp", îşi spuse Kin-Fo.

Şi se gândi că fostul tai-ping se înmuiase puţin din pricina vieţii uşoare din Shang-Hai.

Totuşi, din acea zi, Wang păru mai îngrijorat, mai agitat. Ieşea şi intra în yamen ca un om ce nu putea sta locului. Kin-Fo observă chiar că filosoful făcea vizite repetate în salonul înaintaşilor, unde se găsea preţiosul sicriu venit de la Liao-Ceu. Află de la Sun, cu interes, că Wang ceruse ca acesta să fie periat, frecat, şters de praf.

— Ce bine va dormi acolo stăpânul meu! adăugă chiar fidelul servitor. Parcă-ţi face poftă să-1 încerci!

Observaţie ce îi aduse lui Sun un mic gest de prietenie. Trecură zilele de 13,14 şi 15 mai. Nu se întâmplă nimic deosebit.

Wang dorea deci să se scurgă întreaga perioadă convenită, ca să-şi îndeplinească sarcina, precum un comerciant ce-şi plăteşte datoria la scadenţă, nu în avans? Dar astfel nu mai exista surpriza, deci nici emoţiile!

Totuşi, un fapt foarte semnificativ îi fu adus la cunoştinţă lui Kin-Fo în dimineaţa de 15 mai, în momentul de „mao-şe", adică pe la şase dimineaţa.

Noaptea fusese rea, iar Kin-Fo, trezindu-se, se găsea încă sub influenţa unui vis urât. Prinţul Ien, judecătorul suveran al infernului chinezesc, îi ceruse să apară înaintea lui când cea de-a o mie două suta lună avea să se ridice deasupra Celestului Imperiu. încă un secol de trăit, un secol întreg!

Kin-Fo era foarte prost dispus, fiindcă i se părea că există o conspiraţie împotriva lui.

În această stare îl primi pe Sun, când acesta veni să-1 ajute să-şi facă toaleta de dimineaţă.

— Dute la dracu'! strigă el. Să ţi se dea zece mii de lovituri de picior, animalule!

— Dar, stăpâne…

— Dispari de aici!

— Ei bine, nu. Cel puţin nu înainte să aflaţi că…

— Ce să aflu?

Că domnul Wang…

— Wang? Ce-a făcut? întrebă imediat Kin-Fo, apucându-1 pe Sun de coadă. Ce-a făcut?

— Stăpâne! răspunse Sun, care se zvârcolea ca un vierme, ne-a dat poruncă să ducem sicriul domnului în Pavilionul Vieţii îndelungate şi…

— A făcut el asta! strigă Kin-Fo, bucuros. Pleacă, Sun, pleacă prietene! Ia şi zece monede. Ai grijă să se execute tot ce spune Wang!

Sun plecă, năucit, repetând pentru sine:

— Stăpânul meu a înnebunit dar, cel puţin, nebunia lui se dovedeşte generoasă.

De data asta, Kin-Fo nu se mai îndoia. Fostul tai-ping voia să-1 lovească în Pavilionul Vieţii îndelungate, unde se

hotărâse chiar el să se sinucidă. Parcă i se dădea o întâlnire acolo. Catastrofa era iminentă.

Ce lungă i se păru ziua aceea lui Kin-Fo!

În sfârşit, prima veghe făcu soarele să dispară sub orizont, iar noaptea se lăsă treptat în jurul yamenului.

Kin-Fo se duse şi se instala în pavilionul din care nu mai spera să iasă viu. Se întinse pe un divan moale, ce părea făcut pentru somnul cel lung, şi aşteptă.

Atunci, amintiri din existenţa lui inutilă îi trecură prin minte, adică plictiseala, dezgustul, tot ceea ce bogăţia lui nu putuse învinge, ceea ce sărăcia ar fi accentuat!

O singură licărire îi lumina viaţa pe care n-o preţuise deloc în perioada ei de opulenţă, şi anume dragostea lui pentru tânăra văduvă. Sentimentul acela avea să-i înmoaie inima, până în clipa în care avea să-i bată pentru ultima dată. Dar să o ţină în mizerie pe biata Le-U, alături de el, asta niciodată!

A patra veghe, cea care precede ivirea zorilor şi în cursul căreia viaţa de pretutindeni pare absentă, îi aduse lui Kin-Fo cele mai vii emoţii. Asculta cu nelinişte. Privirile îi scotoceau prin umbră. încerca să surprindă cele mai mici zgomote. Nu doar o dată crezu că aude uşa scârţâind, împinsă de o mână prudentă. Fără îndoială că Wang spera să-1 găsească dormind şi să-1 lovească prin somn.

Atunci, în mintea lui avu loc o luptă. Se temea dar, în acelaşi timp, dorea să apară tai-pingul.

Zorii luminară cerul în a cincea veghe. Ziua venea fără grabă.

Brusc, se deschise uşa salonului.

Kin-Fo se ridică. în secunda aceea, ultima, trăi mai mult decât în toată viaţa sa! Sun apăru înaintea lui, cu o scrisoare în mână.

— O urgenţă, spuse el cu simplitate.

Kin-Fo avu un fel de presentiment. Apucă scrisoarea, ce purta un timbru din San Francisco, rupse plicul, o citi repede şi, ieşind din Pavilionul Vieţii îndelungate, strigă:

— Wang! Wang!

Într-o clipă ajunse la camera filosofului şi deschise brusc uşa. Wang nu se mai afla acolo. Nu dormise în acea locuinţă. La strigătele lui Kin-Fo, oamenii scotociră yamenul. Era evident că Wang dispăruse fără urmă.

X

— Da, domnule Bidulph. O răsturnare de situaţie la Bursă, apărută pe neaşteptate! îi zise Kin-Fo agentului de la compania de asigurări.

Onorabilul William J. Bidulph zâmbi ca un cunoscător.

— Toată lumea a fost păcălită, zise el.

— Chiar şi corespondentul meu, răspunse Kin-Fo. Falsă încetare de plăţi, domnule, fals faliment, veste falsă! După opt zile, se făceau plăţi la toate ghişeele. Treaba se încheiase. Acţiunile, depreciate cu optzeci la sută, fuseseră răscumpărate la cel mai mic preţ de Banca Centrală şi, când directorul fu întrebat ce se va întâmpla cu ele după faliment: „vor ajunge să crească cu o sută şaptezeci şi cinci la sută!” a răspuns el, cu amabilitate. Iată ce mi-a scris corespondentul meu, iar scrisoarea a sosit chiar azi-dimineaţă, în momentul în care, crezându-mă ruinat complet…

— Aţi fi atentat la propria dumneavoastră viaţă? strigă William J. Bidulph.

— Nu, răspunse Kin-Fo, dar probabil că aş fi fost asasinat.

— Asasinat?

— Cu autorizaţia mea scrisă, asasinare convenită, jurată, ce v-ar fi costat…

— Două sute de mii de dolari, răspunse William J. Bidulph, pentru că orice caz de moarte era asigurat. Vai! Cât am fi regretat asta, dragă domnule!

— Din pricina sumei?

— Şi a dobânzilor.

William J. Bidulph îi strânse mâna clientului său, prieteneşte, cum fac americanii.

— Totuşi, nu înţeleg nimic, zise el.

— Veţi pricepe imediat, răspunse Kin-Fo.

Şi îi destăinui ce fel de angajament îşi luase faţă de el un om în care trebuia să aibă încredere deplină. Cită chiar termenii scrisorii pe care omul acela o avea în buzunar şi care îl despovăra de orice urmărire şi îi garanta nevinovăţia. Dar, ceea ce era mai grav, promisiunea făcută avea să fie îndeplinită, cuvântul dat avea să fie ţinut, nimeni nu se îndoia de asta.

— Omul acela vă este prieten? întrebă agentul principal.

— Da, răspunse Kin-Fo.

— Şi atunci, din prietenie?

— Din prietenie şi cine ştie? Poate că şi dintr-o socoteală. Dacă mor eu, el primeşte o despăgubire de cincizeci de mii de dolari.

— Cincizeci de mii de dolari! strigă William J. Bidulph. Deci e vorba de domnul Wang?

— Chiar el.

— Un filosof? Niciodată n-ar consimţi aşa ceva… Kin-Fo i-ar fi răspuns: „Acest filosof este un fost tai-ping. în timpul primei jumătăţi a vieţii sale a comis mai multe crime decât ar fi trebuit pentru a ruina Centenarul, dacă cei loviţi de el i-ar fi fost clienţi! Timp de optsprezece ani, a ştiut să-şi înfrâneze instinctele sălbatice. Dar azi, când i s-a oferit ocazia, când mă crede ruinat şi hotărât să mor, când ştie, pe de altă parte, că va câştiga din moartea mea o mică avere, nu va ezita defel…”

Dar Kin-Fo nu spuse nimic din toate acestea, L-ar fi compromis pe Wang, pe care William J. Bidulph n-ar fi ezitat să-1 denunţe guvernatorului provinciei ca pe un fost tai-ping. Asta l-ar fi salvat pe Kin-Fo, fără îndoială, dar l-ar fi pierdut pe filosof!

— Ei bine, zise agentul companiei de asigurări, e foarte simplu ce avem de făcut!

— Ce anume?

— Să-1 prevenim pe domnul Wang că înţelegerea nu mai e valabilă şi să-i luăm scrisoarea compromiţătoare care…

— E mai uşor de spus decât de făcut, răspunse Kin-Fo. Wang a dispărut de ieri şi nimerii nu ştie unde s-a dus.

— Alia! făcu agentul principal, pe un ton ce îi trăda surprinderea. Se uita atent la clientul său.

— Iar acum, dragă domnule, nu mai aveţi chef să muriţi? îl întrebă el.

— Nu, pe onoarea mea! răspunse Kin-Fo. Cele întâmplate la Banca Centrală Californiană aproape că mi-au dublat averea. în plus, mă voi căsători! Dar n-o voi face decât după ce îl voi regăsi pe Wang sau după ce termenul convenit va expira.

— Şi când expiră?

— Pe 25 iunie, acest an. Până atunci, Centenarul riscă foarte mult. Va trebui deci să ia măsuri în consecinţă.

— Şi să-1 găsească pe filosof, răspunse onorabilul William J. Bidulph. Agentul se plimbă câteva clipe, cu mâinile la spate, apoi zise:

— Ei bine, îl vom găsi pe prietenul dumneavoastră, chiar dacă va trebui să-1 căutăm în măruntaiele pământului! Dar, până atunci, domnule, vă vom apăra de orice tentativă de asasinat, cum v-am apărat deja de orice tentativă de sinucidere!

— Ce vreţi să spuneţi? întrebă Kin-Fo.

— Că, de pe 30 aprilie, zi în care aţi semnat poliţa de asigurare, doi dintre agenţii mei v-au urmărit, v-au observat demersurile, v-au spionat acţiunile!

— Nici nu i-am remarcat…

— Pentru că sunt oameni discreţi! Vă cer permisiunea de a vi-i prezenta, acum, căci nu mai trebuie să se ascundă de dumneavoastră.

— Cu plăcere, acceptă Kin-Fo.

— Craig-Fry trebuie să fie prin apropiere, pentru că şi dumneavoastră sunteţi aici!

Şi William J. Bidulph strigă:

— Craig? Fry?

Cei doi se aflau, într-adevăr, dincolo de uşa cabinetului particular. îşi urmăriseră clientul până la intrarea în biroul Centenarului şi îl aşteptau la ieşire.

— Craig-Fry, zise atunci agentul principal, cât va dura poliţa dumnealui de asigurare, nu-1 veţi mai apăra pe preţiosul nostru client de el însuşi, ci de unul dintre proprii lui prieteni, filosoful Wang, care s-a angajat să-1 asasineze!

Şi cei doi inseparabili fură informaţi despre noua situaţie. O înţeleseră şi o acceptară. Bogatul Kin-Fo le aparţinea. Nu ar fi putut avea apărători mai devotaţi. Dar acum, de unde să înceapă?

Aveau de ales între două variante, le atrase atenţia agentul principal: sau supravegheau cu mare atenţie casa din Shang-Hai, astfel încât Wang să nu poată intra fără ca ei să afle sau să acţioneze astfel încât să-1 găsească pe Wang, apoi să-i ia scrisoarea, ce trebuia anulată.

— Prima variantă nu merge, zise Kin-Fo. Wang ştie cum să ajungă până la mine fără să fie văzut, pentru că locuinţa mea este şi a lui. Trebuie deci să-1 găsim, cu orice preţ!

— Aveţi dreptate, domnule, răspunse William J. Bidulph. Cel mai sigur este să-1 găsim pe acest Wang şi aşa vom face!

— Mort sau…, spuse Craig.

—.viu, completă Fry.

— Nu, viu! strigă Kin-Fo. Nu vreau ca Wang să se afle în primejdie nici o clipă din pricina mea!

— Craig şi Fry, adăugă William J. Bidulph, veţi răspunde de clientul nostru timp de încă patruzeci şi şapte de zile. Până pe 30 iunie, domnul valorează pentru noi două sute de mii de dolari.

După aceea, clientul şi agentul principal al Centenarului se despărţiră. Zece minute mai târziu, Kin-Fo, escortat de cei doi paznici ai săi, ce nu trebuiau să-1 mai lase singur, intră în yamen.

Când Sun îi văzu pe Craig şi pe Fry instalaţi oficial în casă, îi cam păru rău. Nu i se mai puneau întrebări, nu mai

răspundea, nu mai primea bani! în plus, stăpânul său, prinzând poftă de viaţă, reîncepuse să-şi pedepsească valetul neîndemânatic şi leneş. Nefericitul Sun! Ce-ar fi zis dacă ar fi ştiut ce-i rezerva viitorul!

Prima grijă a lui Kin-Fo fu să „fonografieze” la Peking, pe bulevardul Cea-Cua, schimbarea sorţii sale, prin care devenea mai bogat decât înainte. Tânăra femeie auzi glasul celui pe care-1 crezuse pierdut definitiv, adresându-i vorbe mai tandre ca oricând.

Avea să o revadă pe surioara lui. Cea de-a şaptea lună a anului nu se va scurge fără ca el să nu fie aproape de ea pentru a nu o mai părăsi niciodată. Dar, după ce refuzase să o sărăcească, acum nu voia să rişte să o lase văduvă pentru a doua oară.

Le-U nu pricepu ce însemna acea a doua frază. înţelese doar un lucru, că logodnicul ei se întorcea. în mai puţin de două luni aveau să fie împreună.

Şi, în ziua aceea, nu exista femeie mai fericită ca tânăra văduvă, în tot Imperiul Celest.

De fapt, o schimbare radicală se produsese în ideile lui Kin-Fo,.care avea acum patru milioane de dolari, mulţumită operaţiei fructuoase de la Banca Centrală Californiană. Voia să trăiască şi încă bine. Douăzeci de zile de emoţii îl schimbaseră. Nici mandarinul Pao-Sen, nici negustorul Yin-Pang, nici Tim petrecăreţul, nici Hual literatul n-ar fi recunoscut în el pe amfitrionul indiferent de la care îşi luaseră rămas bun pe un vas de pe râul Perlelor. Wang nu şi-ar fi crezut ochilor, dacă ar fi fost acolo. Dar el dispăruse fără urmă. Nu se mai întorcea la casa din Shang-Hai, ceea ce provocase îngrijorare adâncă lui Kin-Fo şi teamă permanentă celor doi paznici ai săi.

Opt zile mai târziu, pe 24 mai, nici o veste de la filosof şi, în consecinţă, nici o posibilitate de a porni în căutarea lui. în zadar Kin-Fo, Craig şi Fry scotociseră teritoriile concesionate, bazarele, cartierele suspecte, împrejurimile

Shang-Haiului. în zadar cei mai abili agenţi ai poliţiei erau în alertă. Filosoful era de negăsit.

În acest timp, Craig şi Fry, din ce în ce mai neliniştiţi, îşi înmulţeau precauţiile. Nu-şi părăseau clientul nici noaptea, nici ziua, mâncau la masa lui, se culcau în camera lui. Vrură chiar să-1 facă să poarte o tunică de oţel, care să-1 apere de loviturile de pumnal, şi să nu mănânce decât ouă fierte, pentru că nu puteau fi otrăvite.

Trebuie spus însă că Kin-Fo îi trimitea la plimbare. De ce să nu-1 încuie timp de două luni în seiful Centenarului, sub pretext că valora două sute de mii de dolari?

Atunci, William J. Bidulph, practic ca întotdeauna, îi propuse clientului său să-i restituie prima vărsată şi să rupă poliţa de asigurare.

— Îmi pare rău, îi răspunse tranşant Kin-Fo, dar afacerea s-a încheiat şi veţi suporta consecinţele.

— Fie, replică agentul principal. Aveţi dreptate. Oricum, nimeni nu vă poate păzi mai bine ca noi!

— Mai ales că aveţi pentru ce! răspunse Kin-Fo.

XI.

Totuşi, Wang nu era de găsit. Kin-Fo începea să se înfurie că nu putea face nimic, că nu putea măcar să-1 caute pe filosof. Şi ce-ar fi putut să facă, dacă Wang dispăruse fără urmă?

Această încurcătură nu-1 liniştea nici pe agentul principal al Centenarului. După ce crezuse, mai întâi, că nu poate fi ceva serios, că Wang nu-şi va pune în practică promisiunea şi că nici chiar m excentrica Americă nu se petreceau asemenea trăsnăi, îşi zise că nimic nu e imposibil în ciudata ţară denumită Imperiul Celest.

Curând, îi dădu dreptate lui Kin-Fo. Dacă nu reuşeau să-1 găsească pe filosof, acesta se va ţine de cuvânt. „Dispariţia lui indica chiar că voia să acţioneze în clipa în care elevul lui se aştepta mai puţin, ca un trăsnet, şi să-1 lovească drept în inimă cu mâna rapidă şi sigură. Apoi, după ce avea să pună

scrisoarea pe trupul victimei, va veni liniştit la biroul Centenarului spre a-şi încasa partea din capitalul asigurat.

Trebuia să-1 prevină pe Wang. însă nu putea să o facă în mod direct.

Astfel, onorabilul William J. Bidulph fu nevoit a utiliza mijloace indirecte, pe calea presei. în câteva zile, fură trimise anunţuri gazetelor chinezeşti, şi câteva telegrame ziarelor străine, din cele două lumi.

Cing-Pao, jurnalul oficial din Peking, gazetele în limba chineză din Shang-Hai şi din Hong-Kong, cele mai importante ziare din Europa şi din cele două Americi, reproduseră anunţul următor: „Domnul Wang, din Shang-Hai, este rugat să considere ca nevalabilă convenţia încheiată între el şi domnul Kin-Fo, pe data de 2 mai anul acesta, domnul Kin-Fo nemaiavând decât o singură dorinţă, aceea de a muri centenar."

Ciudatul anunţ fu urmat, la scurtă vreme, de altul, mult mai pragmatic: „Se oferă două mii de dolari sau o mie trei sute de taeli celui care îi va spune lui William J. Bidulph, agent principal al Centenarului, din Shang-Hai, care este reşedinţa actuală a domnului Wang."

Nu se gândea nimeni că filosoful ar fi cutreierat lumea în intervalul de cincizeci şi cinci de zile, ce-i fusese dat ca să-şi îndeplinească promisiunea. Mai degrabă s-ar fi ascuns în împrejurimile Shang-Haiului, ca să profite de ocaziile ce apăreau. Dar onorabilul William J. Bidulph îşi zicea că nu era rău să ia toate măsurile posibile.

Trecură mai multe zile. Situaţia nu se schimba. însă acele anunţuri, reluate de mai multe ori, sub o formă familiară americanilor: WANG! WANG! WANG! pe de o parte şi KIN-FO! KIN-FO! KIN-FO! de cealaltă, atraseră atenţia publicului şi produseră ilaritate generală.

Se râse, din acest motiv, până şi în provinciile cele mai îndepărtate ale Chinei.

— Unde e Wang?

— Cine 1-a văzut pe Wang?

— Unde locuieşte Wang?
— Ce face Wang?
— Wang! Wang! Wang! strigau copiii chinezi pe străzi, întrebările acestea fură, curând, pe toate buzele.

Iar Kin-Fo, demnul celest a cărui „cea mai vie dorinţă era să devină centenar”, care pretindea că îl concurează în longevitate pe celebrul elefant aflat în Grajdurile din Peking, şi care împlinea o sută de ani, ajunse să fie foarte cunoscut.

— Ei bine, a mai îmbătrânit Kin-Fo?
— Ce mai face?
— Mănâncă bine?
— Îl vom vedea purtând roba galbenă a bătrânilor?

Cu aceste cuvinte zeflemitoare se întâmpinau mandarinii civili sau militari, negociatorii de la bursă, negustorii pe la tejghelele lor, oamenii obişnuiţi pe străzi şi în pieţe, luntraşii prin oraşele lor plutitoare.

Chinezii sunt foarte ironici, chiar caustici, şi trebuie recunoscut că subiectul avea ceva comic. Astfel că apăreau tot felul de glume şi chiar caricaturi ce acopereau zidurile.

Kin-Fo, spre marea lui neplăcere, fu obligat să suporte inconvenientele acestei celebrităţi neobişnuite. Se merse până acolo încât apăru un cântec despre el pe melodia Manciang-Hung, vântul ce suflă printre sălcii. Era un fel de baladă numită Cele cinci veghi ale centenarului. Ce nume îmbietor şi ce vânzare făcea la preţul de trei monede exemplarul.

Dacă Kin-Fo se necăjea de zarva făcută în jurul numelui său, William J. Bidulph era foarte încântat. Dar Wang rămânea tot ascuns.

Ori, dacă lucrurile mergeau atât de departe, Kin-Fo nu mai reuşea să le facă faţă. Cum mai putea ieşi din casă? Un alai de chinezi, indiferent de vârstă, de sex, îl însoţea pe străzi, pe chei, chiar pe teritoriile concesionate, până în câmpie, ba chiar şi acolo. Cum să se mai întoarcă? O mulţime de

glumeţi de cea mai rea speţă se aduna la uşa yamenului său.

În fiecare zi, trebuia să apară în balconul camerei sale ca să le arate că oamenii săi nu-1 culcaseră prematur în coşciugul din Pavilionul Vieţii îndelungate. Gazetele publicau, în zeflemea, un buletin despre starea sănătăţii sale, cu comentariile ironice de rigoare, ca şi cum ar fi făcut parte din dinastia domnitoare Tsing. în concluzie, se făcuse de râs peste tot.

Veni astfel ziua de 21 mai, când supăratul Kin-Fo se duse la onorabilul William J. Bidulph să-1 înştiinţeze că avea să plece de îndată. Se săturase de Shang-Hai şi de locuitorii acestui oraş!

— Dar aşa veţi risca mai mult, îi atrase atenţia agentul principal.

— Nu-mi pasă! răspunse Kin-Fo. Luaţi măsuri corespunzătoare!

— Dar unde vă duceţi?

— Unde văd cu ochii!

— Unde vă veţi opri?

— Nicăieri!

— Când vă veţi întoarce?

— Niciodată!

— Dacă voi avea veşti despre Wang?

— Puţin îmi pasă de Wang! Ce prostie am făcut că i-am dat scrisoarea aceea absurdă!

De fapt, Kin-Fo dorea foarte mult să-1 găsească pe filosof. Viaţa lui se afla în mâinile altuia şi această idee începea să-1 irite profund.

Ajunsese o obsesie! Avea de aşteptat încă o lună în asemenea condiţii şi nu mai suporta. Mielul turbase!

— Foarte bine, plecaţi, zise William J. Bidulph. Craig şi Fry vă vor însoţi pretutindeni.

— Cum vreţi, răspunse Kin-Fo, dar vă avertizez că vor avea de alergat.

— Vor alerga, dragul meu domn, şi nu sunt ei oamenii care să-şi cruţe picioarele.

Kin-Fo se întoarse la yamen şi, fără a mai pierde o clipă, începu pregătirile de plecare.

Sun, spre marele lui necaz, căci nu-i plăceau deplasările, trebuia să-şi urmeze stăpânul. Dar nu se aventură să facă vreo observaţie căci, cu siguranţă, l-ar fi costat o bucată din coada sa.

Cât despre Craig-Fry, americani adevăraţi, erau oricând gata de plecare, chiar dacă ar fi pornit spre capătul lumii. Nu puseră decât o singură întrebare:

— Unde merge…, zise Craig.

—.domnul? adăugă Fry.

— La Nan-King mai întâi, apoi la naiba!

Câte un zâmbet se ivi, în aceeaşi clipă, pe buzele celor doi. Amândoi erau încântaţi! La naiba! Nimic nu le plăcea mai mult… Le trebuia doar un timp scurt, să-şi ia rămas bun de la onorabilul William J. Bidulph şi să îmbrace costume chinezeşti ce ar fi atras mai puţin atenţia asupra lor în călătoria prin Imperiul Celest.

După un ceas, Craig şi Fry, cu câte o traistă în spate şi pistoale la brâu, reveneau la yamen.

La căderea nopţii, Kin-Fo şi tovarăşii săi părăsiră cu discreţie portul concesiunii americane şi se îmbarcară pe un vapor cu aburi pe ruta Shang-Hai – Nan-King.

Călătoria aceasta nu era decât o plimbare. în mai puţin de douăsprezece ore, un vaporul cu aburi, profitând de refluxul mării, poate urca pe Fluviul Albastru până la fosta capitală a Chinei meridionale.

În timpul acestei scurte traversări, Craig-Fry se îngrijiră de preţiosul lor Kin-Fo, după ce, în prealabil, cercetară cu atenţie chipurile tuturor călătorilor. îl cunoşteau pe filosof. De fapt, care locuitor al celor trei concesiuni nu cunoştea acea figură blândă şi simpatică? Se asigurară astfel că nu-i urmase la bordul navei. După ce aceste măsuri de precauţie fură luate, îl vegheară permanent şi foarte atent pe

preţiosul client al Centenarului! încercau balustradele de care se sprijinea, testau cu piciorul pasarelele pe care avea să calce, îl îndepărtau de cazane, căci fochiştii li se păreau suspecţi, nu-1 lăsau să stea în vântul rece al serii, vegheau să nu răcească de la umezeala nopţii.

Verificau ca hublourile cabinei sale să fie închise ermetic, îl certau pe Sun, valetul neglijent ce nu era niciodată acolo atunci când stăpânul său îl chema, îl înlocuiau, la nevoie, pentru a servi ceaiul şi prăjiturile din timpul primei veghi, în sfârşit, se culcau la uşa lui Kin-Fo, îmbrăcaţi complet şi cu colacele de salvare pe şolduri, gata să-i sară în ajutor dacă steamerul s-ar fi scufundat în apele adânci ale fluviului, în urma unei explozii sau a unei coliziuni.

Nu se produse însă nici un accident care să pună cu adevărat la încercare devotamentul nelimitat al perechii Craig-Fry. Vasul cu aburi coborâse rapid pe cursul râului Wusung, trecuse în Yang-Tse-Kiang sau Fluviul Albastru, ajunsese la insula Tsong-Ming, lăsase în urmă farurile de la U-Seng şi de la Langcean, traversase, o dată cu mareea, provincia Kiang-Su şi, pe 22 dimineaţa, pasagerii debarcaseră, sănătoşi şi întregi, pe cheiurile fostei cetăţi imperiale.

Graţie celor doi paznici, coada lui Sun rămăsese neatinsă în timpul călătoriei. Leneşul nu avea deci de ce să se plângă.

Nu degeaba Kin-Fo, plecând din Shang-Hai, se îndreptase către Nan-King. Spera că aici avea şanse să-1 găsească pe filosof.

De fapt, Wang putea să fi fost atras de amintiri în acest oraş nefericit, ce constituise principalul centru al rebeliunii Ceang-Mao. Nu fusese acesta ocupat şi apărat de acel modest învăţător, temutul Rong-Sieu-Tsien, ce devenise împăratul tai-pingilor şi ţinuse atâta vreme în şah autoritatea manciuriană? Nu aici proclamase Era Nouă a Marii Păci? Nu aici se otrăvise pentru a nu fi prins viu de către duşmani? Nu din fostul palat al împăraţilor scăpase

tânărul său fiu, pe care manciurienii urmau să-1 prindă spre a-i tăia capul? Nu în mijlocul ruinelor oraşului incendiat osemintele sale fuseseră scoase din pământ şi date hrană animalelor? Nu în această provincie o sută de mii de foşti tovarăşi ai lui Wang fuseseră masacraţi în numai trei zile?

Se putea deci ca filosoful, devenit nostalgic după schimbarea produsă în existenţa lui, să se fi refugiat în aceste locuri, pline de amintiri personale. De aici se putea întoarce la Shang-Hai doar în câteva ore, pentru a lovi…

Iată de ce Kin-Fo se îndreptase mai întâi către Nan-King şi alesese să se oprească aici, ca o primă etapă a călătoriei sale. Dacă-1 reîntâlnea pe Wang, lucrurile se limpezeau şi se încheia această situaţie absurdă. Dacă Wang nu apărea, îşi va continua peregrinările prin Imperiul Celest până când, trecând data fatală, nu mai avea de ce să se teamă de fostul său maestru şi prieten.

Kin-Fo, însoţit de Craig şi Fry, urmat de Sun, se cază la un hotel situat într-unui dintre acele cartiere pe jumătate nepopulate, în jurul cărora se întind, ca un pustiu, trei sferturi din fosta capitală.

— Călătoresc sub numele Ki-Nan, se mulţumi să le spună Kin-Fo tovarăşilor săi. Nu vreau să-mi pronunţaţi vreodată numele adevărat, sub nici un pretext!

— Ki…, făcu Craig.

— Nan, încheie Fry.

— Ki-Nan, repetă Sun.

Se înţelege că Kin-Fo, care fugea de inconvenientele celebrităţii din Shang-Hai, nu dorea să dea peste acestea la Nan-King. Meticuloşii agenţi au adoptat o mulţime de măsuri de prevedere justificate de valoarea pecuniară a clientului lor, dar care l-au plictisit pe acesta. De fapt, chiar dacă ar fi călătorit printr-un ţinut periculos cu un milion la ei, nu s-ar fi arătat mai prudenţi. In fond, Centenarul nu le încredinţase chiar un milion, pe care-1 păzeau?

Întreaga zi se scurse vizitând cartierele, locurile, străzile din Nan-King. De la poarta apuseană la cea răsăriteană, de la nord la sud, oraşul, lipsit de fosta strălucire, fu parcurs cu repeziciune. Kin-Fo mergea iute, vorbea puţin, privea mult.

Nici un chip suspect nu se arătă, nici prin locurile frecventate de grosul populaţiei, nici pe străzile pavate, pierdute printre dărâmături şi invadate deja de plante sălbatice. Nu văzură vreun străin rătăcind printre coloanele de marmură albă, pe jumătate distruse, pe lângă pereţii calcinaţi, care marcau locul Palatului Imperial, teatru al acelei lupte supreme în care Wang rezistase, fără îndoială, până în ultima clipă.

Nimeni nu încercă să se ferească de ochii vizitatorilor, nici în jurul yamenu-lui misionarilor catolici, pe care locuitorii oraşului vruseseră să-i masacreze în 1870, nici în jurul fabricii de arme, reconstruită cu cărămizi indistructibile şi cu vestitul turn din porţelan pe care tai-pingii îl dărâmaseră.

Kin-Fo, ce părea neobosit, mergea fără oprire. Trăgându-i după el pe cei doi agenţi, ce nu slăbeau ritmul, distanţându-se de nefericitul Sun, puţin obişnuit cu un exerciţiu de acest fel, ieşi pe poarta răsăriteană şi se aventură pe câmpul pustiu.

La mică distanţă de zidul ce înconjura oraşul se deschidea o alee nesfârşită, mărginită cu uriaşe animale din granit. Kin-Fo porni mai grăbit ca oricând.

În capătul aleii se afla un mic templu. în spate se ridica un tumul, înalt ca o colină. Sub acesta se odihnea Rong-U, preotul budist devenit împărat, unul dintre marii patrioţi care, cu cinci secole înainte, luptase împotriva dominaţiei străine. Nu cumva filosoful venise să-şi reîmprospăteze glorioasele amintiri chiar la mormântul unde se odihnea întemeietorul dinastiei Ming?

Movila era pustie, templul abandonat. Nu existau alţi paznici decât coloşii sculptaţi în marmură, aceste animale

fantastice, singurele ce populau aleea.

Dar, pe uşa templului, Kin-Fo văzu, nu fără emoţie, câteva semne gravate. Se apropie şi citi trei litere:

W. K.-F.

Wang! Kin-Fo! Fără îndoială că filosoful trecuse de curând pe acolo! Fără să zică nimic, Kin-Fo se uita, căuta… Dar nu era nimeni. Seara, Kin-Fo, Craig, Fry şi Sun, care abia se tara, se întoarseră la hotel şi, în dimineaţa următoare, plecau din Nan-King.

XII.

Cine este acest călător ce străbate marile căi fluviale sau terestre, canalele şi râurile Celestului Imperiu? Merge neîncetat, fără să ştie în ajun unde se va afla a doua zi. Trece prin oraşe fără să le vadă, stă la hoteluri sau hanuri doar câteva ore, ca să doarmă, nu se opreşte prin localuri decât să mănânce grăbit. Aruncă cu bani pentru a-şi continua călătoria.

Nu este un negustor ocupat cu afacerile sale. Nu este un mandarin însărcinat de ministru cu o misiune importantă şi urgentă. Nu e nici un artist în căutarea frumuseţilor naturii. Nu este un literat, un învăţat ce vrea să descopere documente antice ascunse prin mănăstirile vechii Chine. Nu este un student ce se duce la pagoda examenelor pentru a-şi cuceri titlurile universitare, nici un preot al lui Buddha plecat prin ţară ca să inspecteze micile altare câmpeneşti, ridicate între rădăcinile arborilor sacri sau vreun pelerin ce trebuie să îndeplinească un jurământ pe vreunul dintre cei cinci munţi sfinţi ai Imperiului Celest.

Este falsul Ki-Nan, însoţit de Fry-Craig, mereu bine dispuşi, urmat de Sun, din ce în ce mai obosit. E Kin-Fo, într-o dispoziţie sufletească bizară ce-1 face să alerge neîncetat şi să-1 caute, în acelaşi timp, pe Wang cel de negăsit. Este clientul Centenarului, care nu vrea decât ca, prin acest du-te-vino neîncetat, să-şi uite situaţia şi, poate, o garanţie împotriva pericolelor invizibile care-1 ameninţă.

Cel mai bun trăgător poate să rateze o ţintă mişcătoare, iar Kin-Fo vrea să fie acea ţintă ce nu stă niciodată.

De la Nan-King, călătorii se urcaseră la bordul unui vas cu aburi american, rapid, vast hotel plutitor ce străbate Fluviul Albastru. După şaizeci de ore debarcau la Ran-Keu, fără să fi admirat măcar stânca bizară numită Micul Orfan, ce se înalţă în mijlocul curentului lui Yang-Tze-Kiang, şi pe a cărei creastă se află un templu budist.

La Ran-Keu, situat la confluenţa dintre Fluviul Albastru şi afluentul său important Ran-Kiang, rătăcitorul Kin-Fo se oprise doar pentru o jumătate de zi. Şi aici se găseau ruine ce aminteau de tai-pingi. Dar nici în oraşul acesta comercial, de fapt o anexă a prefecturii Ran-Yang-Fu, ridicată pe malul drept al afluentului, nici la U-Ceang-Fu, capitala provinciei Ru-Pe, construită pe malul drept al fluviului, Wang nu lăsase vreo urmă a trecerii sale. Kin-Fo nu mai regăsi nicăieri cele trei litere gravate pe mormântul preotului încoronat.

Dacă Fry şi Craig speraseră vreodată că, umblând prin China, aveau să cunoască obiceiurile şi oraşele, se înşelaseră. Nu aveau timp nici să ia notiţe, iar impresiile lor se reduceau doar la câteva denumiri de oraşe şi de târguri.

Dar ei nu erau nici curioşi, nici vorbăreţi. Nu vorbeau aproape niciodată între ei. De ce ar fi făcut-o? Ce gândea Craig, gândea şi Fry. Ar fi fost doar un monolog. Deci, ca şi clientul lor, nu observară două caracteristici comune majorităţii oraşelor chinezeşti şi anume că sunt aproape pustii în centru, dar foarte populate la periferii. Abia la Ran-Keu recunoscură cartierul european, cu străzi largi şi drepte, case elegante, şi cu locul de plimbare umbrit de arbori înalţi ce creşteau pe malul Fluviului Albastru. Nu se uitau decât după un singur om, dar acela rămânea invizibil.

Vasul cu aburi, datorită ridicării apelor râului Ran-Kiang, putea să urce pe acest afluent încă o sută treizeci de leghe, până la Lao-Ro-Keu.

Kin-Fo nu voia să abandoneze acest mijloc de locomoţie, care-i plăcea. Dimpotrivă, dorea să ajungă până în punctul unde Ran-Kiang înceta să mai fie navigabil. De acolo mai departe rămânea de văzut. Craig.şi Fry n-ar fi cerut decât ca respectiva călătorie să continue pe căi navigabile până la capăt.

Supravegherea era mai uşoară la bord, iar primejdiile nu chiar iminente. Mai târziu, pe drumurile nesigure ale Chinei centrale, lucrurile aveau să se schimbe.

Cât despre Sun, viaţa pe vas i se potrivea destul de bine. Nu mergea, nu făcea nimic, îl lăsa pe stăpânul său în mâinile lui Craig-Fry, nu se gândea decât să doarmă într-un colţ, după ce se hrănea conştiincios dimineaţa, la prânz şi seara, iar bucatele erau bune!

O modificare intervenită în alimentaţia de la bord câteva zile mai târziu, deşi nesesizată de majoritatea călătorilor, indica modificarea latitudinii în situarea geografică a călătorilor.

De fapt, în timpul mesei, grâul se substitui pe neaşteptate orezului, sub formă de pâine fără drojdie, destul de bună la gust, dacă era mâncată seara, imediat de fusese scoasă din cuptor.

Sun, ca un adevărat chinez din sud, regreta orezul de zi cu zi. El manevra cu îndemânare beţişoarele iar boabele din ceaşcă cădeau în gura sa mare şi înghiţea cantităţi uriaşe! Orez şi ceai, altceva nu-i trebuie unui Fiu al Cerului!

Vasul, urcând pe cursul râului Ran-Kiang, intrase în regiunea grâului. Acolo, relieful zonei deveni mai accidentat. La orizont se desenară câţiva munţi, încoronaţi de fortificaţii ridicate sub fosta dinastie Ming. Malurile abrupte, artificiale, ce închideau apele fluviului, făcură loc unora mai joase, lărgind albia în defavoarea adâncimii apei. Apăru apoi prefectura de la Guan-Lo-Fu.

Kin-Fo nici măcar nu debarcă în cele câteva ore în care se adusese combustibil la bord, în faţa clădirilor vamei. Ce să facă în oraşul acela unde nu prea avea ce vedea? Fiindcă

nu-i dădea de urmă filosofului, nu avea decât o dorinţă: să pătrundă mai adânc în China centrală unde, dacă nu-1 putea găsi pe Wang, nici acesta nu-1 atingea.

După Guan-Lo-Fu urmară două oraşe clădite faţă în faţă, unul comercial, Fan-Ceng, pe malul stâng, şi prefectura Siang-Yang-Fu, pe malul drept. Primul, foarte populat şi agitat din pricina afacerilor. Al doilea, rezidenţă a autorităţilor, mai mult mort decât viu.

După Fan-Ceng, Ran-Kiang cotea brusc, urcând către nord şi era navigabil încă până la Lao-Ro-Keu. Acolo însă, din lipsa apei, vasul nu mai putea înainta.

De atunci, lucrurile se schimbară. începând cu acea ultimă etapă, condiţiile de călătorie au fost modificate. Aveau să abandoneze cursurile de apă, „aceste drumuri umblătoare”, şi să meargă pe jos sau să înlocuiască alunecarea uşoară a vaporului cu zdruncinăturile, zgâlţâiturile şi hopurile oferite de deplorabilul vehicul folosit în Imperiul Celest. Bietul Sun! Urmau necazuri, oboseală, reproşuri!

De fapt, oricine l-ar fi urmat pe Kin-Fo în această peregrinare fantezistă, dintr-o provincie în alta, n-ar fi dus-o uşor! Azi cu căruţa, dar ce căruţă! O ladă fixată grosolan, cu cuie mari din fier, pe osia cu două roţi, trasă de catâri încăpăţânaţi, acoperită cu o pânză prin care treceau şi razele soarelui, dar şi stropii de ploaie. Mâine aşezat într-un scaun pe spinarea catârilor, un fel de gheretă suspendată între două beţe lungi de bambus, supusă unor mişcări atât de violente la care n-ar fi rezistat nici o barcă!

În asemenea cazuri, Craig şi Fry încadrau pe laterale, ca doi aghiotanţi, pe doi măgari, mai zdruncinaţi decât în scaun. Cât despre Sun, în ocaziile în care mersul trebuia să fie ceva mai rapid, mergea pe jos, mormăind, înjurând, recon-fortându-se des cu câteva înghiţituri de rachiu. Prin urmare şi el era zdruncinat însă nu din cauza neregularităţilor drumului. în consecinţă, mica trupă n-ar fi fost mai zguduită nici dacă ar fi străbătut o mare învolburată.

În sfârşit, Kin-Fo şi tovarăşii săi intrară călărind – pe nişte cai amărâţi – În Şi-Gnan-Fu, fosta capitală a Imperiului de Mijloc, unde locuiau cândva împăraţii din dinastia Tang.

Dar, pentru a ajunge în acea provincie îndepărtată, Cen-Şi, pentru a traversa câmpiile interminabile, aride şi pustii, câtă oboseală aveau de înfruntat şi câte primejdii!

Soarele de mai, la o latitudine ca a Spaniei meridionale, arunca raze insuportabile, iar călătorii stârneau praful fin al drumurilor ce nu fuseseră niciodată pietruite. Din aceste vârtejuri îngălbenite, ce murdăreau aerul ca un fum nesănătos, ieşeai cenuşiu, din cap până-n picioare. Era ţinutul loessului, formaţiune geologică unică, specifică nordului Chinei, „care nu mai este ţărână, dar nici rocă sau, mai bine spus, o piatră ce n-a avut timp să se solidifice.”

Cât despre pericole, acestea erau reale, într-un ţinut în care poliţia se teme tare de loviturile de cuţit ale hoţilor. Dacă în oraşe poliţiştii lasă câmp liber răufăcătorilor, dacă în marile aşezări locuitorii nu se aventurează noaptea pe străzi, ce să mai spunem despre siguranţa drumurilor de ţară?

Deseori, cete suspecte se opreau la trecerea călătorilor când aceştia intrau în defileele înguste săpate în pereţii din loess. Doar prezenţa perechii Craig-Fry, cu pistoale la brâu, i-a ţinut departe pe tâlharii la drumul mare. Totuşi, agenţii Centenarului arătară* în destule ocazii, că se tem serios, dacă nu pentru ei, cel puţin pentru milionul viu pe care-1 însoţeau. Dacă Kin-Fo ar fi căzut sub pumnalul lui Wang sau al unui tâlhar, rezultatul era acelaşi. Caseria companiei suporta totul.

În acele împrejurări, Kin-Fo, la fel de bine înarmat, nu voia decât să se apere. Ţinea mai mult ca oricând la viaţa lui şi, după cum spuneau Craig-Fry, „s-ar fi lăsat ucis doar ca să trăiască.”

La Şi-Gnan-Fu nu sperau să dea de urma filosofului. Niciodată un fost tai-ping nu s-ar fi refugiat acolo. Este un oraş ale cărui ziduri puternice rebelii nu le-au trecut nici pe

vremea răscoalei, şi acolo se află o puternică garnizoană man-ciuriană.

În afară de cazul în care ar fi avut un gust neobişnuit pentru curiozităţile arheologice, foarte numeroase în acel oraş, sau ar fi fost dornic să descifreze misterele inscripţiilor vechi pe care muzeul, denumit „pădurea de tăbliţe”, le adăposteşte ca pe o comoară nepreţuită, pentru ce ar fi venit Wang acolo?

Astfel că a doua zi de la sosire, Kin-Fo părăsea oraşul – un important centru de afaceri între Asia centrală, Tibet, Mongolia şi China – pornind către nord.

Urmară Kao-Lin-Sien, apoi Sing-Tong-Sien, drumul din valea Uei-Ro, cu ape îngălbenite din pricina loessului prin care şi-a croit albie, şi grupul ajunse la Rua-Ceu, locul unde izbucnise o puternică răscoală musulmană în 1860. Mai departe, călătoriră cu barca sau cu şareta şi poposiră, foarte obosiţi, la fortăreaţa Tong-Kuan, situată la confluenţa dintre Uei-Ro şi Ruang-Ro.

Ruang-Ro este vestitul Fluviu Galben. Coboară drept din nord pentru a ajunge, traversând provinciile răsăritene, să se verse în Marea Galbenă, care nu e mai galbenă decât este roşie Marea Roşie sau albă Marea Albă ori neagră Marea Neagră. Da! Fluviu vestit, de origine celestă, fără îndoială, deoarece are culoarea împăraţilor, Fii Cerului, dar şi „Spaima Chinei”, din pricina revărsărilor sale cumplite, ce au dus la imposibilitatea de a naviga pe canalul imperial.

La Tong-Kuan, călătorii ar fi fost în siguranţă, chiar şi noaptea. Nu e un oraş comercial, ci unul militar, unde manciurienii locuiesc în case, nu în corturi rătăcitoare. Iar aceşti militari formează categoria de elită a armatei chineze!

Poate Kin-Fo avea intenţia să se odihnească aici câteva zile. Poate că avea intenţia să caute, într-un hotel convenabil, o cameră bună, o masă bună, un pat bun, ceea ce nu le-ar fi displăcut perechii Craig-Fry şi, cu atât mai puţin lui Sun.

Numai că acest neîndemânatic, ce fu acum pedepsit cu tăierea unei bucăţi. de un deget din lungimea cozii sale, făcu imprudenţa să dea la vamă, în loc de numele de împrumut al lui Kin-Fo, pe cel adevărat. Uită că i se spunea Ki-Nan celui pe care avea onoarea de a-1 servi. Asta stârni furia stăpânului său şi îl determină să plece imediat din oraş. Numele acela îşi făcuse efectul. Vestitul Kin-Fo ajunsese la Tong-Kuan! Toţi voiau să-1 vadă pe acest om deosebit, a „cărui singură dorinţă era să devină centenar.”

Enervat la culme, Kin-Fo, urmat de cei doi paznici ai săi şi de valet, de abia avu timp să fugă printre grupurile de curioşi care-i ieşiseră în cale. Plecă pe jos de data aceasta, pe jos! Urcă pe malurile Fluviului Galben şi merse astfel până ce tovarăşii săi, ca şi el de altfel, căzură frânţi de oboseală într-un mic oraş, unde necunoaşterea numelui său i-ar fi asigurat câteva ore de linişte.

Sun, dezamăgit complet, nu mai îndrăznea să spună nici un cuvânt. La rândul lui, cu acea mică şi ridicolă coadă de şobolan care-i mai rămăsese, devenise subiectul celor mai dezagreabile glume! Copiii alergau după el şi-1 batjocoreau, cu mii de strigăte obraznice.

De aceea, de-abia aştepta să ajungă. Dar unde? Doar stăpânul său îi spusese lui William J. Bidulph că avea să umble mereu, încotro vedea cu ochii.

De această dată, la zece li de Tong-Huan, în orăşelul modest unde Kin-Fo îşi căutase refugiul nu aveau nici cai, nici măgari, nici şarete, nici lectici. Nu exista altă perspectivă decât aceea de a rămâne acolo sau de a merge mai departe pe jos. Acest.fapt nu-1 înveselea deloc pe elevul lui Wang, ce nu se arătă deloc filosof în situaţia de faţă.

El îi învinovăţi pe toţi, ba chiar şi pe el însuşi. Vai! Regreta vremea când trăise la voia întâmplării. Dacă pentru a cunoaşte fericirea trebuia să treacă prin necazuri, chinuri şi neplăceri, după cum spusese Wang, atunci le ştia deja!

În plus, călătorind astfel, întâlnise oameni de treabă ce trăiau fericiţi, fără să fi avut un ban în buzunar. Observase

diferite forme ale fericirii rezultate din munca făcută cu veselie.

Aici vedea plugari aplecaţi peste brazdele lor, dincolo muncitori ce cântau mânuindu-şi uneltele. Oare nu faptului că nu muncea îi datora Kin-Fo absenţa dorinţelor şi, în consecinţă, lipsa fericirii? Iată că lecţia se încheiase! Cel puţin aşa credea. Nu, prietene Kin-Fo, încă nu se încheiase!

Între timp, căutând prin tot orăşelul, bătând pe la toate uşile, Craig şi Fry descoperiră un vehicul, însă unul singur! Nu putea transporta decât o persoană şi, ce era mai grav, îi lipsea mijlocul de tracţiune.

Era o roabă – roaba lui Pascal – dar inventată probabil înaintea lui de acei inventatori antici care au descoperit şi praful de puşcă, scrisul, busola şi zmeul. Numai că, în Imperiul Celest, roata acestui vehicul, cu un diametru destul de mare, nu este aşezată în faţă, ci la mijlocul lui şi trece chiar prin ladă. Astfel, lada este împărţită în două de-a lungul axei sale. într-o parte poate sta călătorul, în cealaltă bagajele sale.

Motorul respectivului vehicul nu poate fi decât un om, care împinge roaba înainte, nu o trage. Acesta stă în spatele călătorului, fără să-i ascundă priveliştea ca vizitiul unei trăsuri englezeşti. Când vântul e bun, adică suflă din spate, omul profită de acea forţă naturală, care nu îl costă nimic. Pune un mic catarg în partea din spate a roabei, desfăşoară o pânză şi, când briza este puternică, în loc să împingă roaba, el este dus cu viteză, uneori chiar mai repede decât îşi doreşte.

Vehiculul fu cumpărat cu toate accesoriile sale. Kin-Fo luă loc în el. Vântul era bun şi înălţară pânza.

— Să mergem, Sun! zise Kin-Fo.

Sun nu făcu decât să se întindă în al doilea compartiment al roabei.

— Treci şi împinge! îi strigă Kin-Fo pe un ton ce nu admitea replică.

— Dar… stăpâne… eu răspunse Sun, ale cărui picioare se înmuiară dinainte, precum cele ale unui cal foarte obosit.

— Din cauza ta s-a întâmplat totul, a limbii şi a prostiei tale!

— Hai, Sun! ziseră Fry-Craig.

— Împinge! repetă Kin-Fo, uitându-se la ceea ce mai rămăsese din coada bietului valet. împinge, animalule, şi vezi să nu mă răstorni, altfel… Arătătorul şi degetul mijlociu ale mâinii drepte a lui Kin-Fo se mişcară ca o foarfecă, completând atât de bine gândul său încât Sun trecu la locul lui, punându-şi cureaua peste umeri, iar în mâini apucând mânerele roabei. Fry-Craig se postară pe lateralele vehiculului şi, cu ajutorul vântului, ceata porni în pas alergător.

Nu are rost să descriem furia surdă şi neputincioasă a lui Sun, devenit cal! Totuşi, deseori Craig şi Fry treceau în locul lui. Din fericire, vântul dinspre sud le venea constant în ajutor şi le făcea treaba pe trei sferturi. Roaba se echilibra bine datorită roţii centrale, iar sarcina celui care împingea era asemănătoare cu aceea a cârmaciului unei nave: trebuia doar să o menţină pe direcţia cea bună.

Cu acest echipaj fu văzut Kin-Fo în provinciile septentrionale ale Chinei, mergând atunci când simţea nevoia să-şi dezmorţească picioarele, fiind purtat în roabă când se odihnea.

Astfel, după ce a evitat Huan-Fu şi Ca-Fong, el urcă pe malurile canalului imperial care, cu douăzeci de ani în urmă, înainte ca Fluviul Galben să-şi fi reluat albia veche, forma un drum navigabil ce lega Su-Ceu, ţinutul ceaiului, cu Pekingul, având o lungime de câteva sute de leghe.

Kin-Fo traversă regiunea Tsinan, apoi Ho-Kien şi pătrunse în provincia Pe-Ce-Li, unde se află Pekingul, de patru ori capitala Celestului Imperiu.

Trecu prin Tien-Tsin, ce era apărat de tranşee şi de două fortăreţe, un oraş mare, cu patru sute de mii de locuitori, al cărui port întins, format de joncţiunea lui Pei-Ho cu canalul

imperial, constituie baza pentru importul textilelor de la Manchester, al ţesăturilor din lână, al aramei, fierului, chibritelor nemţeşti, lemnului de santal, cât şi pentru exportul de fructe tropicale, frunze de nufăr, tutun mongol.

Dar Kin-Fo nici măcar nu se gândi să viziteze, în ciudatul Tien-Tsin, celebra pagodă a supliciilor infernale. Nu parcurse, în cartierul răsăritean, amuzantele străzi ale Felinarelor şi Hainelor vechi. Nu mancă la restaurantul Armoniei şi Prieteniei, ţinut de musulmanul Leu-Lao-Ki, ale cărui vinuri sunt renumite, orice ar putea crede Mahomed. Nu-şi depuse, din motive întemeiate, marea sa carte roşie, la palatul lui Li-Ciong-Tang, vicerege al provinciei din 1870, membru al Consiliului privat, membru al Consiliului imperiului şi care poartă, o dată cu vesta lui galbenă, titlul de Fei-Te-Ceao-Pao.

Nu! Kin-Fo, stând mereu în roabă, Sun împingând-o, traversă cheiul pe care se depozitaseră munţi de saci cu sare. Trecu de suburbii, de concesiunile engleză şi americană, de câmpul pentru curse, de culturile de orz sau susan, de vii, de grădini de zarzavat, bogate în legume şi fructe; aici întâlniră iepuri, potâr-nichi, prepeliţe, ce erau vânate de şoimi şi de alte păsări de pradă.

Toţi patru urmau drumul pietruit, lung de douăzeci şi patru de leghe, ce ducea la Peking, printre arborii de diverse esenţe şi trestiile înalte de pe malul fluviului şi ajunseră astfel la Tong-Ceu, întregi şi sănătoşi, Kin-Fo valorând în continuare două sute de mii de dolari, Craig-Fry solizi ca la începutul călătoriei. Sun era şchiop, cu picioarele umflate, nemaiavând decât trei degete din coada de pe creştet!

Era 19 iunie. Termenul acordat lui Wang expira peste şase zile. Dar unde era Wang?

XIII

— Domnilor, le zise Kin-Fo celor doi paznici ai săi când roaba se opri la intrarea în mahalaua Tong-Ceu, nu ne mai aflăm decât la patruzeci de li de Peking, iar intenţia mea

este de a mă opri aici până ce convenţia dintre mine şi Wang va înceta de drept. In acest oraş cu patru sute de mii de suflete îmi va fi uşor să rămân necunoscut, dacă Sun nu uită că se află în slujba lui Ki-Nan, negustor simplu din provincia Cen-Şi.

Sigur că Sun nu va mai uita! Din cauza aceasta a fost nevoit să facă timp de opt zile treaba unui cal şi spera din suflet ca domnul Kin-Fo…

— Ki…, începu Craig.

— Nan, adăugă Fry.

să nu-1 mai pună la treburi neobişnuite pentru el. Acum, dat fiind starea de oboseală în care se găsea, nu cerea decât permisiunea domnului Kin-Fo…

— Ki…, zise Craig.

— Nan! repetă Fry.

permisiunea de a dormi neîntrerupt patruzeci şi opt de ore.

— Şi opt zile, dacă vrei, răspunse Kin-Fo. Sunt sigur că, dacă dormi, nu pălăvrăgeşti!

Kin-Fo şi tovarăşii săi se ocupară apoi de căutarea unui hotel convenabil, de care Tong-Ceu nu ducea lipsă. Acest oraş vast, nu este, în realitate, decât un cartier mărginaş al Pekingului. Drumul pavat, care îl uneşte cu capitala, este mărginit pe întreaga lui lungime de case, ferme, morminte, mici pagode, pajişti. Pe această rută circulaţia trăsurilor, a călăreţilor şi a pietonilor este neîntreruptă.

Kin-Fo cunoştea oraşul şi se duse la Tae-Uang-Miao, „templul prinţilor suverani”. Este doar o mănăstire budistă, transformată în hotel, unde străinii se pot caza destul de confortabil.

Kin-Fo, Craig şi Fry se instalară acolo de îndată, cei doi agenţi într-o cameră alăturată celei a preţiosului lor client.

Cât despre Sun, el dispăru ca să doarmă într-un ungher, după care nimeni nu-1 mai văzu.

Un ceas mai târziu, Kin-Fo şi fidelii săi paznici îşi părăsiră camerele, mân-cară cu poftă şi se întrebară ce aveau de

făcut.

— Ar trebui, răspunseră Craig-Fry, să citim Gazeta Oficială, ca să vedem dacă scrie ceva ce ar putea să ne intereseze.

— Aveţi dreptate, răspunse Kin-Fo. Poate vom afla ceva despre Wang.

Cei trei ieşiră din hotel. Prudenţi, cei doi paznici îl aveau între ei pe clientul lor, se uitau atenţi la chipurile trecătorilor şi nu lăsau pe nimeni să se apropie.

Umblară astfel pe străzile înguste ale oraşului şi ajunseră pe chei. Acolo cumpărară un exemplar al Gazetei Oficiale şi îl citiră pe nerăsuflate.

Nimic! Doar promisiunea celor două mii de dolari sau a o mie trei sute de taeli celui care-i va spune lui William J. Bidulph actuala reşedinţă a lui Wang, din Shang-Hai.

— Deci n-a reapărut! zise Kin-Fo.

— N-a citit anunţul dat pentru el, răspunse Craig.

— Înseamnă că păstrează termenii înţelegerii, adăugă Fry.

— Dar unde o fi? strigă Kin-Fo.

— Domnule, ziseră Craig-Fry, vă credeţi mai ameninţat în timpul ultimelor zile ale înţelegerii?

— Sigur că da, răspunse Kin-Fo. Dacă Wang nu cunoaşte schimbările intervenite în situaţia mea, ceea ce pare probabil, nu se va putea sustrage necesităţii de a-şi ţine promisiunea. Deci peste o zi, două sau trei voi fi mai ameninţat ca astăzi, iar peste şase, primejdia va creşte şi mai mult.

— Dar după trecerea termenului?

— Nu mai am de ce să mă tem.

— Ei, bine, domnule, nu există decât trei mijloace de a vă feri de orice pericol în aceste şase zile.

— Şi care-i primul? întrebă Kin-Fo.

— Cel de a ne întoarce la hotel, zise Craig, a vă închide în camera dumneavoastră şi a aştepta să treacă zilele.

— Iar al doilea?

— Să fiţi arestat ca răufăcător, răspunse Fry, pentru a sta în siguranţă la închisoarea din Tong-Ceu.

— Şi al treilea?

— De a trece drept mort, răspunseră Craig-Fry, şi de a nu învia până ce veţi fi în afara oricărui pericol.

— Nu-1 cunoaşteţi pe Wang! strigă Kin-Fo. Wang ar găsi o cale de a pătrunde în camera mea, în celula mea, în mormântul meu! Dacă n-a lovit pânăacum înseamnă că nu a vrut să o facă, a preferat să-mi lase plăcerea ori incertitudinea aşteptării. Cine ştie din ce motiv? Oricum, prefer să aştept în libertate.

— Să aşteptăm! zise Craig. Totuşi…

—.mi se pare că…, adăugă Fry.

— Domnilor, spuse Kin-Fo scurt, voi face ce voi dori. După toate, dacă sunt ucis înainte de 25 ale acestei luni, ce poate pierde firma dumneavoastră?

— Două sute de mii de dolari, răspunseră Craig-Fry, pe care va trebui să îi plătească celor numiţi de dumneavoastră.

— Iar eu întreaga mea avere, fără a socoti şi viaţa. Deci sunt mai interesat decât voi în afacerea asta.

— Adevărat.

— Corect.

— Continuaţi deci să mă supravegheaţi cât vreţi, dar voi face ceea ce vreau! Nu mai avea nici un rost să-i răspunzi.

Craig-Fry se mărginiră deci la a-şi urmări mai îndeaproape clientul şi a lua mai multe măsuri de prevedere. Dar, nu ascundeau asta, gravitatea situaţiei se accentua de la o zi la alta.

Tong-Ceu este unul dintre cele mai vechi oraşe din Imperiul Celest. Aşezat pe un braţ canalizat al lui Pei-Ho, la începutul unui alt canal ce îl uneşte cu Pekingul, în perimetrul acestuia se concentrează o activitate foarte intensă în domeniul afacerilor. Cartierele sale sunt foarte animate de mişcarea continuă a populaţiei.

Kin-Fo şi cei doi tovarăşi ai săi fură surprinşi de acea agitaţie atunci când ajunseră pe cheiul de care stăteau prinse jonci comerciale şi nave de mici dimensiuni, numite sampan.

În concluzie, Craig şi Fry, cântărind bine totul, se credeau mai în siguranţă în mijlocul mulţimii. Moartea clientului lor trebuia să se datoreze, aparent, unei sinucideri. Scrisoarea ce avea să se găsească asupra lui ar fi demonstrat, fără îndoială, acest fapt. De aceea, Wang nu avea interes să-1 lovească decât în anumite condiţii, ce nu erau îndeplinite în mijlocul străzilor aglomerate sau în piaţa oraşului.

În consecinţă, paznicii lui Kin-Fo nu se temeau de o lovitură apropiată. Ce trebuia să îi preocupe era dacă tai-pingul, cu o abilitate miraculoasă, nu se afla pe urmele lor, de când plecaseră din Shang-Hai. De aceea îşi foloseau ochii ca să vadă bine chipurile trecătorilor.

Deodată se pronunţă un nume ce-i făcu să ciulească urechile.

— Kin-Fo! Kin-Fo! strigau câţiva mici chinezi ţopăind şi bătând din palme în mijlocul mulţimii.

Fusese recunoscut Kin-Fo şi numele lui producea efectul obişnuit? Eroul se opri, în ciuda dorinţei lui.

Craig-Fry erau gata să-i facă, în orice caz, un scut viu din trupurile lor. Dar strigătele acelea nu i se adresau lui Kin-Fo. Nimeni nu părea să ştie că el era acolo.

Nu mai făcu deci nici o mişcare şi, curios să afle pentru ce fusese pronunţat numele lui, aşteptă.

Un grup de bărbaţi, femei, copii se adunaseră în jurul unui cântăreţ ambulant ce părea foarte apreciat de publicul de pe stradă. Oamenii strigau, aplaudau, dădeau din mâini.

Când se văzu în prezenţa unui auditoriu destul de numeros, cântăreţul scoase din haină un pachet de pancarde ilustrate în culori vii, apoi strigă, cu un glas sonor:

— Cele cinci veghi ale centenarului!

Era faimoasa baladă care cutreiera întreg Celestul Imperiu!

Craig-Fry vrură să-1 îndepărteze de acolo pe clientul lor. Dar, de data asta, Kin-Fo se încăpăţâna să rămână. Nimeni nu-1 cunoştea. Nu auzise niciodată balada care-i relata faptele şi gesturile. Voia să audă cântecul.

Interpretul începu astfel:

În prima veghe, luna străluceşte deasupra acoperişului ţuguiat al casei din Shang-Hai. Kin-Fo e tânăr. Are douăzeci de ani. Seamănă cu salcia căreia îi apar primele frunze, mici şi verzi.

În cea de-a doua veghe, luna străluceşte în partea răsăriteană a bogatului yamen. Kin-Fo are patruzeci de ani. Are mare reuşită în afaceri. Vecinii îl laudă mereu.

Cântăreţul îşi schimba fizionomia şi părea a îmbătrâni cu fiecare strofă. Fu aplaudat furtunos. Continuă:

La a treia veghe luna străluceşte pe cer. Kin-Fo are şaizeci de ani. După frunzele verzi ale verii vin crizantemele galbene de toamnă.

La a patra veghe, luna stă să apună. Kin-Fo are optzeci de ani. Trupul îi este chircit ca al unui crevet în apă fiartă. Apune o dată cu astrul nopţii!

La a cincea veghe, cocoşii salută zorii ce se ivesc. Kin-Fo are o sută de ani. Moare, iar cea mai fierbinte dorinţă a lui s-a îndeplinit. Dar prinţul Ien nu vrea să-1 primească. Mândrului prinţ Ien nu-i plac oamenii atât de bătrâni, care să flecărească în curtea sa. Bătrânul Kin-Fo, fără a putea să se odihnească niciodată, va rătăci neîncetat!

Mulţimea aplauda, iar cântăreţul îşi vindea balada în sute de exemplare, cu trei monede bucata.

De ce n-ar cumpăra şi Kin-Fo un exemplar? Scoase câteva monede din buzunar şi îşi întinse mâna plină peste rândurile de oameni din faţa lui.

Brusc, mâna i se deschise şi banii îi scăpară, căzând pe jos.

În faţa lui se găsea un bărbat. Se priviră unul pe celălalt.

— Ah! strigă Kin-Fo, care nu putu să reţină aceste sunete.

Craig-Fry îl înconjurară, crezând că fusese recunoscut, ameninţat, lovit, mort poate!

— Wang! strigă el.

— Wang! repetară Craig-Fry.

Era chiar Wang! Tocmai îl zărise pe fostul său elev. Dar, în loc să se repeadă la el, îi împinse pe cei din ultimele rânduri ale grupului şi fugi cât putea de repede. Iar picioarele lui erau lungi!

Kin-Fo nu ezită. Vru să încheie o dată pentru totdeauna situaţia lui de nesuportat, de aceea porni în urmărirea lui Wang, escortat de Craig-Fry, care nu voiau nici să-1 depăşească, dar nici să rămână în urmă.

Şi ei îl recunoscuseră pe filosoful cel de negăsit. Au înţeles, din surprinderea acestuia, că nu se aştepta să se întâlnească cu fostul său elev, dar nici Kin-Fo să dea peste maestrul său.

Acum, de ce fugea Wang? Era de neexplicat, dar fugea ca şi cum toată poliţia Imperiului Celest s-ar fi aflat pe urmele lui.

Fu o urmărire nebunească.

— Nu sunt ruinat! Wang! Wang! Nu-s ruinat! continua să strige Kin-Fo.

— Bogat! Bogat! repetau Craig-Fry.

Dar Wang rămânea la o distanţă prea mare ca să audă aceste cuvinte care l-ar fi oprit. Trecu astfel de chei, alergă de-a lungul canalului şi ajunse la intrarea în mahalaua apuseană.

Cei trei urmăritori zburau după el, dar nu micşorau defel distanţa dintre ei. Dimpotrivă, fugarul parcă se îndepărta.

Vreo şase chinezi i se alăturară lui Kin-Fo, fără a mai socoti două sau trei perechi de poliţişti, crezând că doar un răufăcător putea fugi atât de repede.

Ce spectacol curios oferea acest grup ce gâfâia, striga, urla, şi se mărea, pe măsură ce înainta. Lângă cântăreţ, oamenii auziseră cum Kin-Fo pronunţase numele lui Wang. Din fericire, filosoful nu ripostase cu cel al elevului său, căci tot oraşul ar fi urmărit un om atât de vestit.

Dar numele lui Wang fusese de ajuns. Wang era acel personaj enigmatic, a cărui descoperire aducea o recompensă uriaşă! Asta se ştia. Astfel că, dacă Kin-Fo alerga după cei opt sute de mii de dolari ai averii sale, Craig-Fry pentru cei două sute de mii ai poliţei de asigurare, ceilalţi fugeau pentru două mii de dolari ai recompensei promise şi pentru care merita să tragi din răsputeri.

— Wang! Wang! Sunt mai bogat ca oricând! spunea întruna Kin-Fo, cât îi permitea rapiditatea cursei.

— Nu-i ruinat! Nu-i ruinat! repetau Fry-Craig.

— Opriţi! Opriţi! strigau ceilalţi urmăritori, al căror număr creştea cu repeziciune.

Wang nu auzea nimic. Cu coatele lipite de piept, nu voia să se obosească răspunzând, nici să piardă din viteză întorcând capul.

Ieşiră din mahala. Wang porni pe drumul pavat aflat de-a lungul canalului. Pe acest drum, la ora aceea aproape pustiu, avea libertate în mişcări. Vivacitatea fugii sale crescu. Fireşte însă, eforturile urmăritorilor se dublară.

Acea cursă nebunească dură cam douăzeci de minute. Rezultatul nu putea fi prevăzut de nimeni. Totuşi, se părea că fugarul obosise puţin. Distanţa dintre el şi urmăritori se micşora.

Wang, simţind asta, coti şi dispăru după nişte tufe ce înconjurau o pagodă, pe dreapta drumului.

— Zece mii de tali celui care-1 va opri! strigă Kin-Fo.

— Da! Da! urlară cei din faţă.

Toţi porniră în dreapta, pe urmele filosofului, înconjurând zidul pagodei.

Wang reapăru. Urma o potecă transversală, de-a lungul unui canal de irigaţii. Pentru a-şi păcăli urmăritorii, făcu iar o cotitură, care-1 readuse pe drumul pavat.

Dar acolo văzură toţi că nu mai putea, căci îşi întoarcea capul din ce în ce mai des. Kin-Fo, Craig şi Fry nu obosiseră

încă. Alergau, zburau şi niciunul dintre cei care fugeau după recompensă nu reuşea să îi depăşească.

Deci deznodământul se apropia. Era doar o problemă de timp relativ scurt, adică de minute.

Toţi, Wang, Kin-Fo, tovarăşii săi ajunseră în locul unde drumul trecea peste fluviul pe vestitul pod Palikao.

Cu optsprezece ani mai devreme, pe 21 septembrie 1860, n-ar fi avut libertate de acţiune în acest loc clin provincia Pe-Ce-Li. Podul era ocupat, atunci, de alt gen de fugari. Armata generalului San-Ko-Li-Tzin, unchiul împăratului, respinsă de batalioanele franceze, se oprise pe podul Palikao, magnifică operă de artă, cu balustrade de marmură albă, mărginită de două şiruri de lei gigantici. Aici tătarii manciurieni, viteji de neegalat din pricina fanatismului lor, fură zdrobiţi de ghiulele tunurilor europeene.

Dar acum, podul ce purta încă urmele bătăliei pe statuile sale ştirbite era liber.

Obosind, Wang porni peste pod. Kin-Fo şi ceilalţi, cu un mare efort, se apropiară de el. Se aflau la douăzeci de paşi, apoi la cincisprezece, la zece…

Nu mai încercau să-1 oprească pe Wang cu cuvinte inutile, pe care nu voia sau nu putea să le audă. Trebuia ajuns din urmă, prins, legat la nevoie… apoi veneau explicaţiile.

Wang pricepu că avea să fie prins şi, cu o încăpăţânare inexplicabilă, părea că se teme să ajungă faţă în faţă cu fostul său elev, de aceea merse până la a-şi risca viaţa ca să scape.

Astfel, cu un salt, Wang se aruncă peste balustradă şi căzu în apele fluviului Pei-Ho.

Kin-Fo se opri o clipă şi strigă:

— Wang! Wang!

Apoi, luându-şi elan, la rândul său:

— Îl voi prinde viu! strigă el, aruncându-se în fluviu.

— Craig? întrebă Fry.

— Fry! zise Craig.

Două sute de mii de dolari la apă!

Şi amândoi, sărind peste balustradă, se duseră să-1 ajute pe clientul Centenarului.

Câţiva voluntari îi urmară. Parcă o trupă de clovni sărea de la trambulină.

Dar zelul lor se dovedi inutil. Kin-Fo, Fry-Craig şi ceilalţi, atraşi de recompensă, scotociră mult apa râului Pei-Ho, fără a-1 găsi pe Wang. Dus de curent, fără îndoială, bietul filosof dispăruse.

Oare, aruncându-se în fluviu, Wang vrusese să scape de urmăritorii săi ori să îşi pună capăt zilelor? Nimeni nu putea spune.

După două ore, Kin-Fo, Craig şi Fry, dezamăgiţi, dar uscaţi, reconfortaţi, precum şi Sun, trezit din cel mai adânc somn şi bombănind, porniră spre Peking.

XIV.

Pe-Ce-Li, cea mai nordică din cele optsprezece provincii ale Chinei, este împărţita în nouă departamente. Unul dintre acestea are ca reşedinţă Ciun-Kin-Fo, adică „oraşul primului ordin de ascultare a cerului”. Este vorba de Peking.

Cititorul să-şi închipuie o măciucă cu o suprafaţă de şase mii de hectare, într-un perimetru de opt leghe, ale cărei părţi neregulate trebuie să umple exact un dreptunghi, acesta este misteriosul Kambalu, aşa cum îl descria Marco Polo pe la sfârşitul secolului al XIIMea, aceasta este capitala Imperiului Celest.

De fapt, Pekingul este alcătuit din două oraşe distincte, separate printr-un bulevard lat şi un zid fortificat: primul, un dreptunghi, cel chinezesc, celălalt, un pătrat aproape perfect, oraşul tătar. Cel din urmă cuprinde două alte oraşe: cel Galben, Hoang-Cing, şi Ten-Kin-Cing, oraşul interzis, sau cel Roşu.

Altădată, ansamblul acestor aşezări număra mai mult de două milioane de locuitori. Dar emigrarea, provocată de sărăcia lucie, a redus numărul la aproximativ un milion. Sunt tătari şi chinezi, la care trebuie adăugaţi cam zece mii

de musulmani, mulţi mongoli şi tibetani, ce compun populaţia flotantă.

Şase leghe de incintă fortificată, înaltă şi lată de patruzeci până la cincizeci de paşi, cu cărămizi exterioare, apărată din două sute în două sute de metri de turnuri de veghe, înconjoară oraşul tătar reprezentând totodată şi o magnifică alee pavată pentru plimbare ce se sfârşeşte într-o platformă pătrată unde stau gărzile de corp.

După cum se vede, împăratul, Fiul Cerului, este bine păzit.

În centrul cetăţii tătare se află oraşul Galben, cu o suprafaţă de şase sute şaizeci de hectare, cu opt porţi, închizând un munte de cărbune înalt de trei sute de picioare, punct culminant al capitalei, un canal superb, denumit Marea din Mijloc, traversat de un pod din marmură, două mănăstiri budiste, o pagodă, Peri-Ta-Se, mănăstire construită pe o peninsulă, ce pare suspendată peste apele limpezi ale canalului, Pe-Tang, stabiliment al misionarilor catolici, pagoda imperială, având pe acoperiş clopote sonore şi ţiglă albastră, marele templu dedicat înaintaşilor dinastiei domnitoare, Templul Spiritelor, templul duhului vântului, cel al duhului fulgerului, Templul inventatorului mătăsii, cel al stăpânului cerului, cinci pavilioane ale Dragonului, Mănăstirea Veşnicii Odihne etc.

Ei bine, în centrul acestui patrulater se ascunde Oraşul Interzis, pe o suprafaţă de optzeci de hectare, înconjurat de un şanţ cu apă peste care trec şapte poduri de marmură. E de la sine înţeles că dinastia domnitoare fiind man-ciuriană, primul din cele trei oraşe este, în principal, locuit de o populaţie din aceeaşi rasă. Cât despre chinezi, ei au fost îndepărtaţi, locuind în exterior, în oraşul anex.

Întrând în Oraşul Interzis, care este înconjurat de ziduri din cărămizi roşii, încoronate cu capiteluri din ţigle aurii, ajungi în dreptul porţii sudice, cea a Marii Purităţi, care nu se deschide decât în faţa împăratului şi a soţiilor sale. Acolo se ridică templul înaintaşilor dinastiei tătare, având deasupra un acoperiş dublu de ţigle multicolore.

În continuare se văd templele Ce şi Ti, consacrate spiritelor terestre şi cereşti, Palatul Armoniei Suverane, rezervat ceremoniilor şi banchetelor oficiale, Palatul Armoniei Obişnuite, unde sunt expuse tablourile strămoşilor Fiului Cerului, apoi Palatul Armoniei Protectoare a cărui sală principală e ocupată de tronul imperial, pavilionul Nei-Ko, unde se ţine marele sfat al imperiului, prezidat de prinţul Kong, ministrul de externe, unchiul din partea tatălui al ultimului suveran chinez.

Urmează Pavilionul Florilor Literare, unde împăratul intră o dată pe an pentru a tălmăci cărţile sacre, Pavilionul Ciuan-Sin-Tien, în care se fac sacrificii în cinstea lui Confucius, biblioteca imperială, biroul istoriografilor, atelierele în care se confecţionează îmbrăcămintea curţii imperiale, Palatul Purităţii Cereşti, locul unde se discută problemele de familie.

În Palatul Elementelor Terestre Superioare stă tânăra împărătească. în cel al Meditaţiei se retrage suveranul, când nu se simte bine. Există trei palate unde sunt educaţi copiii împăratului şi un templu al morţilor. Patru palate au fost rezervate văduvei şi concubinelor lui Hien-Fong, decedat în 1861.

Ciu-Sieu-Kong este reşedinţa soţiilor împăratului, iar Palatul Bunătăţii Preferate este destinat recepţiilor oficiale ale doamnelor de la curte. Palatul Liniştii Generale reprezintă o şcoală pentru copiii ofiţerilor de rang înalt. Palatele Purificării şi Tinereţii şi al Purităţii Jadului sunt locuite de prinţi de sânge. Templul Zeului Protector al Oraşului se află lângă un alt templu cu arhitectură tibetană şi lângă magazinul coroanei.

Intendenţa curţii, Lao-Kong-Ciu, locuinţa eunucilor, dintre care nu mai puţin de cinci mii se află în Oraşul Roşu şi alte palate completează numărul celor patruzeci şi opt de asemenea clădiri din incinta reşedinţei imperiale, fără a socoti Ten-Kuang-Ko, Pavilionul Luminii Purpurii, situat pe malul lacului Cetăţii Galbene unde, pe 19 iunie 1873 au fost

primiţi în prezenţa împăratului, cei cinci miniştri ai Statelor Unite, Rusiei, Olandei, Angliei şi Prusiei.

Ce forum antic a prezentat vreodată o asemenea aglomerare de edificii, atât de variate ca formă, atât de bogate în obiecte preţioase? Ce cetate, ce capitală a statelor europene ar putea oferi o asemenea diversitate de clădiri?

Şi, la această enumerare mai trebuie adăugat Uan-Ceu-Cian, palatul de vară, situat la două leghe de Peking. Distrus în 1860, de abia pot fi regăsite, în mijlocul ruinelor sale, grădinile O Claritate Perfectă şi O Claritate Liniştită, Colina Sursei Jadului, Muntele Celor Zece Mii de Longevităţi.

În jurul oraşului Galben se întinde oraşul tătar. Acolo se află legaţiile franceză, engleză şi rusă, spitalul misiunilor din Londra, misiunile catolice din răsărit şi din nord, fostele grajduri pentru elefanţi, în care nu mai trăieşte decât unul, chior şi centenar. Aici se înalţă Clopotniţa, cu acoperiş roşu încadrat de ţigle verzi, templul lui Confucius, pensionul călugăresc O Mie de Lama, templul Fa-Qua, vechiul Observator, cu marele lui turn pătrat, yamenul iezuiţilor şi cel al învăţaţilor, unde se dau examenele literare.

Acolo se înalţă arcurile de triumf răsăritean şi apusean, curg Marea Nordului şi Marea Trestiilor, cu numeroşi nuferi albaştri, ce vin de la palatul de vară ca să alimenteze canalul oraşului Galben. Acolo se văd palatele unde locuiesc prinţii de sânge, miniştrii de finanţe, de război, rituri, lucrări publice, relaţii externe. în apropiere se găsesc Curtea de Conturi, Tribunalul astronomic, Academia de Medicină. Totul pare amestecat, în mijlocul străzilor înguste, prăfuite vara, pline de apă iarna, mărginite de case mizerabile şi mici, între care se ridică reşedinţa vreunui mare demnitar, umbrită de copaci frumoşi.

Pe nenumăratele străduţe întâlneşti câini vagabonzi, cămile mongole încărcate cu cărbuni, lectici purtate de câte patru sau opt persoane, după rangul funcţionarului

transportat, căruţe cu catâri şi mulţi săraci, care, după aprecierile domnului Choutzé, formează tagma cerşetorilor cu peste şaptezeci de mii de coate-goale. Pe aceste străduţe invadate de „un noroi urât mirositor şi negru, pline de bălţi în care te înfunzi până la jumătatea gambei nu rareori se întâmplă să se înece câte un cerşetor orb”, după spusele domnului P Arène.

Din multe puncte de vedere, oraşul chinezesc Peking, denumit Vai-Ceng, se aseamănă cu cel tătar, dar se şi deosebeşte în anumite privinţe.

Două temple vestite ocupă partea meridională, Templul Cerului şi cel al Agriculturii. La acestea trebuie adăugate templele zeiţei Koanin, al Duhului Pământului, al Purificării, al Dragonului Negru, al Spiritelor Cerului şi Pământului, iazurile cu Peşti de Aur, mănăstirea Fayuans, pieţe, teatre.

Acest dreptunghi este împărţit, de la nord la sud, de o arteră importantă, numită Marele Bulevard, ce ţine de la poarta Hung-Ting, în sud, până la poarta Tien, în nord. Transversal, este deservit de altă arteră, mai lungă, ce o taie pe prima într-un unghi drept şi merge de la poarta Cea-Cua, de la răsărit, până la poarta Kuan-Tu, la vest Se numeşte Bulevardul Cea-Cua şi, la o sută de paşi de punctul de intersecţie al acestuia cu Marele Bulevard locuia viitoarea doamnă Kin-Fo.

Vă amintiţi că, la câteva zile după ce a primit scrisoarea de la Kin-Fo ce-i anunţa ruina sa, tânăra văduvă o primise pe a doua, ce o anula pe prima şi îi spunea că a şaptea lună din an nu se va încheia fără ca „dragul ei frate mai mare” să nu se fi întors lângă ea.

De la acea dată, 17 mai, Le-U număra zilele şi orele. Dar Kin-Fo nu-i mai dăduse veşti de atunci, din cursul călătoriei sale nebuneşti, al cărui itinerar nu voia să-1 divulge, sub nici un pretext. Le-U scrisese la Shang-Hai. Scrisorile ei rămăseseră fără răspuns. Se înţelege deci cât era de neliniştită, fiindcă până pe 19 iunie nu mai primise nici o scrisoare.

De asemenea, în timpul acelor zile lungi de aşteptare, tânăra nu plecase de acasă. Aştepta, neliniştită. Neplăcuta Nan nu-i încânta prin nimic singurătatea. Această „bătrână mamă" devenise mai morocănoasă ca oricând şi merita dată afară pe uşă de o sută de ori pe lună.

Dar câte ore interminabile şi agitate mai erau încă până ce Kin-Fo va sosi la Peking! Le-U le număra, iar numărătoarea se dovedea tare lungă!

Dacă religia lui Lao-Ţe este cea mai veche din China, dacă doctrina lui Confucius, promulgată cam în aceeaşi epocă (cu 500 de ani înainte de Iisus Cristos), este urmată de împărat, învăţaţi şi înalţi mandarini, budismul sau religia lui Fo numără cel mai mare număr de credincioşi, aproape trei sute de milioane, pe suprafaţa globului.

Budismul are două secte distincte, una având bonzi, îmbrăcaţi în cenuşiu şi cu bonete roşii, cealaltă, lama, îmbrăcaţi în galben, cu tichii de aceeaşi culoare.

Le-U era o budistă din prima sectă. Bonzii o vedeau venind deseori la templul de la Koan-Ti-Mao, consacrat zeiţei Koanin. Acolo, ea se ruga pentru prietenul ei şi ardea beţişoare parfumate, cu fruntea lipită pe podeaua templului.

În acea zi, ea se gândea să se ducă s-o implore pe zeiţa Koanin şi să-i adreseze cele mai ardente rugi. O presimţire îi spunea că îl ameninţa ceva grav pe cel pe care-1 aştepta ea cu legitimă nerăbdare.

Le-U o chemă deci pe bătrâna mamă şi îi dădu ordin să caute o lectică la intersecţia cu Marele Bulevard.

Nan ridică din umeri, conform detestabilului ei obicei şi ieşi să execute ordinul primit.

În vremea asta, tânăra văduvă, singură în dormitor, se uita cu tristeţe la fonograful mut, ce n-o mai făcea să audă vocea îndepărtată a celui absent.

— Vai! zise ea, trebuie să ştie măcar că n-am încetat să mă gândesc la el şi vreau să i-o spun cu glasul meu!

Şi Le-U, apăsând resortul ce punea în mişcare rola fonografică, pronunţă cu voce tare cele mai dulci fraze pe care inima ei i le inspira. Intrând brusc, Nan întrerupse acel tandru monolog.

— Lectica aşteaptă, doamnă, dar mai bine aţi rămâne acasă.

Le-U nu o băgă în seamă. Ieşi de îndată, lăsând-o pe „bătrâna mamă” să murmure în voie, iar ea se instala în vehicul, după care dădu ordin să fie dusă la Kuan-Ti-Miao.

Drumul până acolo era simplu. Nu trebuia decât să mergi pe bulevardul Cea-Cua, iar la intersecţie să urci pe Marele Bulevard până la poarta Tien.

Dar lectica nu înainta fără dificultate. De fapt, oamenii încă mai încheiau afaceri la ora aceea şi aglomeraţia se dovedea considerabilă în acest cartier, unul dintre cele mai populate ale capitalei. Pe şosea, barăcile negustorilor dădeau arterei aspectul unui târg cu multă mişcare şi zarvă.

Apoi, oratori care vorbeau cât puteau de tare, ghicitori, fotografi, caricaturişti, destul de puţin respectuoşi faţă de autoritatea mandarină, ţipau contribuind şi ei la hărmălaia generală. Uneori trecea câte un cortegiu funerar cu multă pompă, ce strangula circulaţia, alteori, câte o nuntă, poate mai puţin veselă ca înmormântarea, dar la fel de stânjenitoare.

Un grup de oameni se strânsese în faţa yamenului unui magistrat. Cineva bătuse în toba plângerilor, ca să i se facă dreptate. Pe piatra Leu-Ping stătea în genunchi un răufăcător, ce fusese bătut cu bastoanele şi era păzit de poliţiştii ce purtau bonetă manciuriană cu ciucuri roşii, suliţă scurtă şi două săbii în aceeaşi teacă.

Mai încolo, câţiva chinezi recalcitranţi, legaţi la un loc cu propriile lor cozi, erau conduşi la postul de poliţie. Ceva mai departe, un amărât, cu mâna stângă şi piciorul drept prinse prin două găuri într-o scândură, mergea şchiopătând, ca un animal ciudat. Un hoţ, băgat într-o cuşcă de lemn, cu capul

ieşindu-i prin plafon, fusese lăsat la mila publică. Alţii purtau jugul, ca boii. Nefericiţii căutau, evident, locuri frecventate, în speranţa de a strânge mai mulţi bani, speculând mila trecătorilor, în detrimentul cerşetorilor de tot felul, şchiopilor, ciungilor, paraliticilor, orbilor, miilor de infirmi adevăraţi sau prefăcuţi ce mişună prin oraşele Imperiului Florilor.

Lectica înainta deci foarte încet. Aglomeraţia era cu atât mai mare cu cât se apropiau de bulevard. Ajunse totuşi şi se opri în interiorul bastionului ce păzeşte poarta, lângă templul zeiţei Koanin.

Le-U coborî din lectică, intră în templu, îngenunche mai întâi, apoi se prosternă înaintea statuii zeiţei. După care se îndreptă către un dispozitiv religios denumit „moara de rugăciuni”.

Era un fel de vârtelniţă cu opt braţe ce aveau prinse la extremităţi mici banderole cu propoziţii sacre.

Un bonz aştepta, cu gravitate, lângă aparat, să vină credincioşii şi, mai ales, să plătească.

Le-U îi dădu servitorului lui Buddha câţiva taeli, destinaţi a subvenţiona cultul. Apoi, cu mâna dreaptă, apucă manivela vârtelniţei şi îi imprimă o mişcare uşoară de rotaţie, după care îşi puse mâna stângă pe inimă. Fără îndoială, vârtelniţa nu se învârti destul de repede pentru ca ruga ei să fie eficace.

— Mai cu putere! îi zise bonzul, încurajând-o cu gestul.

Şi tânăra îl ascultă.

Asta dură cam un sfert de oră, după care bonzul afirmă că dorinţele ei vor fi îndeplinite.

Le-U se prosternă iar înaintea statuii zeiţei Koanin, ieşi din templu şi se urcă în lectică, pentru a se întoarce acasă.

Dar, când să intre pe Marele Bulevard, purtătorii lecticei fură nevoiţi să se retragă repede. Soldaţii îndepărtau populaţia cu brutalitate. Prăvăliile se închideau la ordin. Străzile laterale erau barate cu parapete albastre, fiind păzite de poliţişti.

Un cortegiu numeros ocupa o parte a bulevardului şi înainta cu zgomot.

Era împăratul Koang-Sin, al cărui nume înseamnă Continuarea Gloriei, care se întorcea în oraşul tătar şi în faţa căruia urma să se deschidă poarta centrală.

În spatele celor două persoane ce mergeau în fruntea alaiului venea un pluton de cercetaşi, urmat de un pluton de suliţaşi.

După ei, un grup de ofiţeri de rang înalt purtau o umbrelă galbenă, ornamentată cu un dragon care este emblema împăratului, aşa cum fenixul este a împărătesei.

Lectica apăru imediat, cu husa de mătase galbenă ridicată, susţinută de şaisprezece purtători cu robe roşii, ornamentate cu trandafiri albi, şi având veste de mătase. Prinţii de sânge, demnitarii, pe cai cu harnaşamente din mătase galbenă, semn de mare nobleţe, escortau vehiculul imperial.

În lectică, pe jumătate culcat, stătea Fiul Cerului, vărul împăratului Tong-Ce şi nepotul prinţului Kong.

După lectică veneau rândaşii şi purtătorii de rezervă pentru vehicul. Tot cortegiul trecu pe sub poarta Tien, spre satisfacţia negustorilor, cerşetorilor şi a celorlalţi care şi-au putut relua activitatea.

Lectica lui Le-U îşi reluă deci drumul şi o duse până acasă, de unde lipsise două ore.

Ah, dar ce surpriză pregătise zeiţa Koanin pentru tânăra femeie! în momentul în care lectica se opri, o căruţă prăfuită, trasă de doi catâri, tocmai se oprise în faţa porţii. Kin-Fo, urmat de Craig-Fry şi de Sun, cobora…

— Tu! Tu! strigă Le-U, care nu-şi putea crede ochilor.

— Draga mea soră mai mică! răspunse Kin-Fo. Nu te poţi îndoi de întoarcerea mea.

Le-U nu răspunse. îl prinse de mână pe prietenul ei şi îl trase în budoar, în faţa micului aparat fonografic, discret confident al chinurilor ei.

— N-am încetat nici o clipă să te aştept, inimă dragă, împodobită cu flori de mătase, zise ea.

Şi apăsă resortul, ce puse în mişcare rola fonografului. Atunci Kin-Fo putu să-i audă vocea plăcută ce-i repeta ceea ce tandra Le-U spusese cu câteva ore înainte.

— Întoarce-te, micul meu frate iubit! întoarce-te la mine! Inimile noastre să nu mai fie despărţite precum steaua Păstorului şi cea a Lirei. Nu mă gândesc decât la întoarcerea ta!

Aparatul tăcu o secundă… Apoi începu iar, cu o voce ţipătoare:

— Parcă nu-i de-ajuns o stăpână în casă, trebuie şi un stăpân! Fie ca prinţul Ien să-i aranjeze pe amândoi.

Acest al doilea glas, uşor de recunoscut, era al lui Nan. Neplăcuta „bătrână mamă” continuase să vorbească după plecarea lui Le-U, în timp ce aparatul mai funcţiona încă, înregistrându-i astfel, fără ca ea să ştie, cuvintele imprudente.

Servitori şi servitoare, feriţi-vă de aceste aparate!

În aceeaşi zi Nan a fost concediată şi dată afară pe uşă fără a mai aştepta sfârşitul lunii.

XV.

Nimic nu se mai opunea acum căsătoriei dintre bogatul Kin-Fo, din Shang-Hai şi frumoasa Le-U, din Peking. Mai erau şase zile până la expirarea termenului dat lui Wang pentru a se ţine de promisiune. Dar bietul filosof plătise cu viaţa fuga sa inexplicabilă. De acum nu mai exista nici o ameninţare. Deci căsătoria putea avea loc. Fu hotărâtă şi fixată pentru a douăzeci şi cincea zi din iunie, pe care Kin-Fo o dorise ultima din viaţa lui.

Tânăra femeie fu pusă la curent cu întreaga situaţie. Ea află prin ce stări diferite trecuse cel care, refuzând iniţial să o facă părtaşă la sărăcia lui şi apoi să o lase văduvă, se întorcea la ea, liber să o facă fericită.

Dar, aflând despre moartea filosofului, nu putu să nu verse câteva lacrimi, îl cunoştea, ţinuse la el, fusese primul

confident al sentimentului ei pentru Kin-Fo.

— Bietul Wang! zise ea. Va lipsi la nunta noastră!

— Da, bietul Wang! spuse şi Kin-Fo, care-şi regreta prietenul, pe care-1 cunoştea de mulţi ani. Totuşi, m-ar fi lovit, aşa cum a jurat că va face.

— Nu, nu! zise Le-U, scuturându-şi capul. Poate că de asta s-a înecat în apele Pei-Ho-ului, ca să nu se ţină de cuvânt!

Vai! Ipoteza aceea era foarte posibilă. Wang se înecase ca să scape de îndeplinirea obligaţiilor sale. în privinţa asta, Kin-Fo gândea ca ea. Existau deci două suflete care vor păstra mereu imaginea filosofului.

E de la sine înţeles că după nenorocirea de la podul Palikao gazetele chinezeşti nu mai publicară anunţurile ridicole ale onorabilului William J. Bidulph, astfel că supărătoarea celebritate a lui Kin-Fo dispăru cu aceeaşi iuţeală cu care apăruse.

Şi acum, ce se va întâmpla cu Craig şi Fry? Trebuiau să apere interesele Centenarului până pe 30 iunie, adică încă zece zile, dar Kin-Fo nu mai avea nevoie de serviciile lor. Mai putea atenta Wang la viaţa lui? Nu, fiindcă murise. Se putea sinucide clientul lor? Nu, căci Kin-Fo voia acum să trăiască din plin, cât mai mult posibil. Deci, Craig şi Fry nu mai aveau de ce să-1 urmărească neîncetat.

Dar, înainte de orice, cei doi originali erau oameni dintr-o bucată. Devotamentul lor se adresa clientului Centenarului, iar ei se dovedeau nişte agenţi serioşi. Kin-Fo le ceru deci să asiste la ceremoniile de nuntă, ceea ce ei acceptară cu plăcere.

— De altfel, glumi Fry, adresându-i-se lui Craig, căsătoria e, uneori, sinucidere;

— Îţi dai viaţa, păstrându-ţi-o, în acelaşi timp, răspunse Craig cu un zâmbet amabil.

Chiar de a doua zi, Nan fu înlocuită în casa de pe bulevardul Cea-Cua de un personal mai amabil. O mătuşă a lui Le-U, doamna Lutalu, veni să-i ţină loc de mamă până la celebrarea căsătoriei. Doamna Lutalu, soţia unui mandarin

de rangul al patrulea, clasa a doua, cu nasture albastru, fost lector imperial şi membru al Academiei din Han-Lin, avea toate calităţile fizice şi morale cerute pentru îndeplinirea acestor sarcini importante.

Cât despre Kin-Fo, el se gândea să plece din Peking după nuntă, nefiind unul dintre celeşti căruia să-i placă să stea în vecinătatea curţii imperiale. Nu ar fi fost cu adevărat fericit decât după ce şi-ar fi văzut tânăra soţie instalată în bogatul yamen de la Shang-Hai.

Kin-Fo alese un apartament la Tien-Fu-Tang, Templul Fericirii Celeste, hotel cu restaurant, foarte confortabil, aflat lângă bulevardul Tien-Men, între oraşele tătar şi chinez. Acolo fură găzduiţi şi Craig-Fry care, din obişnuinţă, nu stăteau departe de clientul lor. Cât despre Sun, el îşi reluase serviciul, bombănind mereu, dar ferindu-se de indiscretul fonograf. Păţania lui Nan îl făcuse mai prudent.

Kin-Fo avu plăcerea să-i regăsească la Peking pe doi dintre prietenii săi din Canton, negustorul Yin-Pang şi învăţatul Hual. Pe de altă parte, cunoştea câţiva funcţionari şi comercianţi din capitală şi toţi se angajară să asiste la căsătoria celor doi.

Era cu adevărat fericit acum acest indiferent de altă dată, impasibilul elev al lui Wang. Două luni de griji, de nelinişte, de necazuri, această perioadă tumultoasă îi fusese de ajuns ca să înţeleagă ce înseamnă fericirea. Da, filosoful cel înţelept avusese dreptate! De ce nu era de faţă, să constate personal valabilitatea doctrinei sale?

Kin-Fo petrecea cu tânăra femeie aproape tot timpul dedicat pregătirilor pentru ceremonie. Le-U se bucura că prietenul ei îi era aproape. Ce nevoie avea să umble prin cele mai bogate magazine ca să o copleşească cu daruri minunate? Ea nu se gândea decât la el şi îi repeta maximele celebre ale vestitului Pan-Hoei-Pan:

Dacă o femeie are un bărbat după cum vrea inima ei, atunci îl păstrează întreaga viaţă.

Femeia trebuie să aibă un respect nelimitat pentru cel al cărui nume îl poartă şi să se îngrijească întotdeauna.

În casă, femeia trebuie să fíe ca o umbră şi ca un ecou. Soţul este cerul soţiei sale.

Pregătirile pentru nunta, pe care Kin-Fo o voia nemaipomenită, avansau.

Cele treizeci de perechi de pantofi brodaţi, care compun trusoul unei chinezoaice, erau deja aranjate în casa de pe bulevardul Cea-Cua. Dulciuri produse de firma Sinuyan, dulceţuri, fructe uscate, praline, acadelele, siropuri de portocale, ghimbir, grepfrut, precum şi superbe stofe de mătase, bijuterii cu nestemate şi din aur fin prelucrat, inele, brăţări, mici teci pentru unghii, ace de păr, toate creaţiile încântătoare ale giuvaergiilor din Peking se îngrămădeau în budoarul lui Le-U.

În acest ciudat Imperiu de Mijloc, când o tânără se căsătoreşte, nu aduce nici o zestre. Este cumpărată de părinţii soţului sau chiar de viitorul bărbat. în lipsa fraţilor, ea nu poate moşteni decât o mică parte din averea tatălui ei şi doar dacă acesta face o declaraţie specială în acest sens. Condiţiile căsătoriei sunt puse la punct, în mod normal, de intermediari denumiţi mei-jin, iar nunta se hotărăşte după o clară înţelegere prealabilă.

Tânăra logodnică e prezentată apoi părinţilor băiatului. Acesta nu o vede. Nu o va vedea decât atunci când ea va veni, într-o lectică închisă, la casa conjugală. Atunci i se dă soţului cheia lecticii. El deschide uşa acesteia. Dacă logodnica îi place, îi dă mana. Dacă nu, închide brusc uşa şi înţelegerea se strică.

Aşa ceva nu se putea întâmpla la nunta lui Kin-Fo. El o cunoştea pe tânără şi n-o cumpăra de la nimeni. Asta simplifica mult lucrurile.

Veni ziua de 25 iunie. Totul era gata.

De trei zile, după obicei, casa tinerei Le-U rămăsese luminată. Timp de trei nopţi, doamna Lutalu, ce reprezenta

familia miresei, nu dormise deloc, ca să-şi arate astfel tristeţea pentru că fata părăsea casa părintească.

Dacă Kin-Fo ar mai fi avut părinţi, casa lor ar fi fost, de asemenea, luminată în semn de doliu, căci „căsătoria fiului e privită precum moartea tatălui, iar fiul este, de atunci încolo, succesorul acestuia”, după cum spune Hao-Kieu-Ciuen.

Dacă aceste obiceiuri nu se puteau aplica în cazul celor doi soţi, erau însă altele, de care trebuia să se ţină cont.

Astfel, niciuna dintre formalităţile astrologice nu fusese neglijată. Horoscoapele, făcute după toate regulile, arătau o perfectă compatibilitate a destinelor şi a firilor. Perioada anului, evoluţia lunii se dovedeau favorabile. Nici o altă nuntă nu se desfăşurase sub auspicii mai bune.

Primirea soţiei avea să se facă la ora opt seara la Hotelul Fericirea Celestă, adică tânăra avea să fie condusă cu mare pompă la casa soţului. In China, nu trebuie să te prezinţi pentru cununie nici în faţa unui magistrat civil, nici înaintea unui preot, lama, bonz ori altceva.

La ora şapte, Kin-Fo, însoţit de Craig şi Fry, care radiau asemeni martorilor unei nunţi europene, îşi primea prietenii în pragul apartamentului său.

Câte politeţuri! Importantele personaje fuseseră invitate prin nişte hârtiuţe roşii, pe care scria, cu litere microscopice:

Domnul Kin-Fo, din Shang-Hai, vă salută cu umilinţă, domnule… şi vă roagă cu şi mai multă umilinţă, să veniU la umila ceremonie etc…

Toţi veniseră ca să-i cinstească pe cei doi soţi şi să ia parte la minunatul ospăţ rezervat bărbaţilor, în timp ce femeile se reuneau la o masă pregătită special pentru ele.

Veniseră negustorul Yin-Pang şi învăţatul Hual, câţiva mandarini care purtau la pălărie un ciucure roşu, mare cât un ou de porumbel, ce arăta că făceau parte din primele trei ordine. Alţii, de categorie inferioară, nu aveau decât nasturi opaci albaştri sau albi. Majoritatea erau funcţionari

civili de origine chineză, cum trebuiau să fie prietenii unui cetăţean din Shang-Hai, ostil rasei tătare. Toţi purtau veşminte frumoase, robe strălucitoare, pălării de sărbătoare şi formau un alai încântător.

Kin-Fo – aşa cum cerea eticheta – îi aştepta chiar la intrarea în hotel. De îndată ce soseau îi conducea în salonul unde urma să fie recepţia, rugându-i insistent să intre înaintea lui pe fiecare uşă pe care le-o deschideau valeţii în haine de gală. Kin-Fo îi apela cu „nobilul lor nume", îi întreba despre sănătate şi despre „nobilele lor familii". Nici cel mai fin observator n-ar fi descoperit, în comportarea lui, vreo abatere de la legile politeţei chinezeşti.

Craig şi Fry îi admirau politeţea. Dar, cu toate acestea, nu-1 scăpau nici o clipă clin priviri.

Aceeaşi idee le venise amândorura, în acelaşi timp. Dacă Wang nu murise, aşa cum se credea, în apele fluviului? Dacă se furişase printre invitaţi? Cea de-a douăzeci şi patra oră a celei de-a douăzeci şi cincea zile din iunie nu venise încă. Mâna tai-pingului purta încă armă. Dacă, în ultima clipă…

Nu era verosimil, dar totuşi, era posibil. Astfel, păstrând o anumită prudenţă, Craig şi Fry se uitau atenţi la toată lumea. Nu văzură însă nici un chip suspect.

În acest timp, viitoarea soţiei pleca din casa ei de pe bulevardul Cea-Cua, într-o lectică închisă.

Dacă Kin-Fo nu îmbrăcase costumul de mandarin pe care orice mire are dreptul să-1 îmbrace – în semn de omagiu pentru instituţia căsătoriei pe care vechii legiuitori o respectau foarte mult – Le-U se conformase regulilor înaltei societăţi. Cu toaleta sa roşie în întregime, făcută dintr-o admirabilă stofă din mătase brodată, strălucea pur şi simplu.

Chipul său era ascuns sub un voal fin din perle, iar o bogată diademă din aur îi strălucea pe frunte. Pietre preţioase şi flori artificiale meşteşugite îi împodobeau cozile

lungi şi negre. Kin-Fo o va găsi mai frumoasă ca oricând, atunci când va coborî din lectica deschisă chiar de mâna lui.

Alaiul porni la drum. Coti la intersecţie pentru a ajunge pe Marele Bulevard şi pentru a continua apoi pe bulevardul Tien-Men. Fără îndoială, ar fi fost mai interesant dacă ar fi fost vorba de o înmormântare, nu de o nuntă, dar, oricum, trecătorii se opreau să se uite la convoi.

Prietenele, tovarăşele lui Le-U veneau în urma lecticei, purtând cu mare pompă piesele de trusou. Douăzeci de muzicanţi mergeau înainte făcând zgomot mare cu instrumentele lor de alamă, mai ales cu sonorul gong. în jurul lecticei se învârteau o mulţime de purtători de torţe şi de felinare în mii de culori. Viitoarea soţie rămânea ascunsă privirii mulţimii. Conform tradiţiei primul trebuia să o vadă soţul ei.

În aceste condiţii, în mijlocul unei mulţimi gălăgioase, cortegiul sosi, pe la opt, la Hotelul Fericirea Cerească.

Kin-Fo stătea la intrarea bogat decorată. Aştepta sosirea lecticei pentru a-i deschide uşa, după care trebuia să o ajute pe viitoarea lui soţie să coboare şi să o conducă în apartamentul rezervat, unde amândoi aveau să salute de patru ori cerul.

Apoi, amândoi vor merge la ospăţul de nuntă. Viitoarea soţie va face patru plecăciuni înaintea bărbatului ei. El, la rândul lui, se va înclina de două ori în faţa ei. Vor vărsa două sau trei picături de vin sub formă de libaţiuni. Vor oferi câteva alimente spiritelor intermediare. Li se vor aduce două cupe pline. Le vor goli pe jumătate, iar restul îl vor pune într-una singură, pe care o vor bea unul după celălalt. Unirea devenea astfel sacră.

Lectica sosise. Kin-Fo înainta. Şeful de ceremonie îi înmâna cheia. O luă, deschise uşa, îi întinse mâna frumoasei Le-U, care era foarte emoţionată.

Viitoarea soţie coborî uşor şi trecu printre invitaţi, care se înclinară respectuos, cu mâna la piept.

În momentul în care tânăra femeie se pregătea să treacă pragul hotelului, se dădu un semnal. Uriaşe zmeie luminoase se ridicară în văzduh şi se balansau în vânt cu imaginile lor multicolore de dragoni, fenicşi ori alte simboluri ale căsniciei. Porumbei, dotaţi cu un mic aparat sonor, ataşat de coadă, zburară şi umplură spaţiul cu o armonie cerească. Rachete cu mii de culori se ridicau şuierând, iar explozia lor aducea o ploaie de aur.

Deodată, un zgomot îndepărtat se auzi dinspre bulevardul Tien-Men. Erau strigăte amestecate cu sunetul clar al unei trompete. Apoi se făcu linişte şi zgomotul reîncepu după câteva clipe.

Larma aceea se apropia şi avea să ajungă curând în locul unde se oprise cortegiul.

Kin-Fo asculta. Prietenii săi aşteptară ca tânăra femeie să intre în hotel. Dar, aproape imediat, pe stradă se produse o agitaţie aparte. Trompeta se auzea din ce în ce mai tare, pe măsură ce se apropia.

— Ce se întâmplă? întrebă Kin-Fo.

Chipul lui Le-U se crispa. O tainică presimţire îi grăbi bătăile inimii.

Brusc, mulţimea năvăli pe stradă. înconjura un crainic îmbrăcat în haine imperiale, escortat de mai mulţi poliţişti.

Acest crainic, în mijlocul liniştii generale, spuse doar cuvintele următoare, cărora le răspunse un murmur surd: „Moartea împărătesei văduve! Interdicţie! Interdicţie!”

Kin-Fo înţelesese. Lovitura aceea îl atingea direct. Nu-şi putu reţine un gest ele furie.

Tocmai se decretase doliu imperial din cauza morţii văduvei ultimului împărat. într-un interval de timp fixat prin lege, i se interzicea oricui să se radă pe cap, să dea petreceri, să meargă la reprezentaţii de teatru, să se judece la tribunal, să participe la cununii.

Le-U, dezolată, dar fără să-şi piardă curajul, ca să nu-1 mai supere în plus pe logodnicul ei, nu păru necăjită. îl luă de mână pe dragul ei Kin-Fo:

— Să aşteptăm, îi zise ea cu un glas ce încerca să ascundă emoţia puternică. Şi lectica plecă împreună cu tânăra către casa de pe bulevardul Cea-Cua, iar festivităţile au fost suspendate, mesele strânse, orchestrele concediate, iar prietenii necăjitului Kin-Fo plecară, după ce şi-au exprimat părerea de rău.

Nimeni nu trebuia să rişte să încalce decretul de doliu imperial!

Hotărât lucru, ghinionul continua să-1 urmărească pe Kin-Fo. încă o ocazie pentru a valorifica lecţiile de filosofie predate de fostul lui maestru.

Kin-Fo rămase cu Craig şi Fry în apartamentul pustiu de la Hotelul Fericirea Celestă, a cărei denumire părea acum de un sarcasm amar. Termenul de interdicţie putea fi prelungit oricât de către Fiul Cerului! Iar Kin-Fo socotise că se putea întoarce imediat la Shang-Hai, ca s-o instaleze pe tânăra lui soţie în bogatul lui yamen şi să înceapă astfel o viaţă nouă, în condiţii noi…

După un ceas, intră un servitor şi îi aduse o scrisoare, pe care tocmai o primise de la un mesager.

De îndată ce Kin-Fo recunoscu scrisul de pe plic, abia îşi reţinu un strigăt. Scrisoarea era de la Wang şi iată ce conţinea: „Prietene, n-am murit încă, dar când vei primi scrisoarea asta voi G mort.

Mor Gindcă nu am curajul de a-mi ţine promisiunea. Fii însă liniştit, m-am gândit la toate.

Lao-Sen, un fost şef tai-ping, vechiul meu tovarăş, a primit scrisoarea ta. Va avea braţul şi inima mai ferme pentru a îndeplini oribila misiune pe care m-ai făcut să o accept. Lui îi va reveni deci capitalul din asigurarea ta de viaţă, căci l-am delegat pe el şi el va lua banii după ce vei muri.

Adio! Mor înaintea ta! Pe curând, prietene. Adio!

Wang”

XVI.

Iată în ce situaţie se găsea acum Kin-Fo, mai gravă de o mie de ori ca înainte.

Astfel, Wang, în ciuda faptului că-şi dăduse cuvântul, a simţit că nu putea să-şi lovească fostul elev. Wang nu ştia nimic de schimbarea survenită în starea averii lui Kin-Fo. Wang îi încredinţase îndeplinirea misiunii altcuiva şi încă cui! Un tai-ping temut de toţi, care ucidea fără scrupule, mai ales că nici nu avea să fie învinovăţit pentru crima respectivă.

Scrisoarea lui Kin-Fo îi asigura imunitatea, iar procura lui Wang un capital de cincizeci de mii de dolari.

— Ah! încep să mă satur! strigă Kin-Fo, ca primă reacţie a furiei lui. Craig şi Fry luară imediat cunoştinţă de misiva lui Wang.

— Scrisoarea dumneavoastră nu are ca ultimă dată 25 iunie? întrebară ei.

— Nu, răspunse. Wang trebuia s-o dateze cu ziua morţii mele. Acum, Lao-Sen poate să acţioneze când vrea, fără să fie limitat de timp.

— Nu, are interes să vă ucidă cât mai repede, ziseră Fry-Craig.

— De ce?

— Pentru a lua banii de pe asigurare. Argumentul nu admitea replică.

— Fie, spuse Kin-Fo. Nu mai am de pierdut nici o clipă dacă vreau să-mi recuperez scrisoarea, chiar dacă îi voi plăti cincizeci de mii de dolari acestui Lao-Sen.

— Adevărat, zise Craig.

— Corect, spuse Fry.

— Voi pleca imediat. Trebuie să aflu unde se află acum acest şef tai-ping. N-o fi de negăsit, ca Wang!

Vorbind astfel, Kin-Fo nu-şi găsea locul. Se mişca neîncetat. Această serie de lovituri de măciucă pe care le primise îl adusese într-o stare de surescitare neobişnuită.

— Plec, le zise el. Mă duc să-1 caut pe Lao-Sen! Domnilor, dumneavoastră faceţi ce vreţi!

— Domnule, răspunseră Fry-Craig, interesele Centenarului sunt mai ameninţate acum ca oricând. Avă părăsi în asemenea împrejurări înseamnă a nu ne face datoria. Vom merge cu dumneavoastră!

Nu mai aveau nici o oră de pierdut! Dar, înainte de orice, trebuiau să afle cine era acest Lao-Sen şi unde locuia. Cum era renumit, lucrul acesta nu era greu de făcut.

De fapt, fostul tovarăş al lui Wang în mişcarea insurecţională Ciang-Mao se retrăsese în nordul Chinei, dincolo de Marele Zid, în apropierea golfului Leao-Tong, care nu e decât o anexă a golfului Pe-Ce-Li. Dacă guvernul imperial nu tratase încă cu el, cum făcuse cu alţi şefi rebeli pe care nu-i putuse neutraliza, îl lăsa cel puţin să opereze în voie pe acel teritoriu situat dincolo de frontierele chineze. Acolo, Lao-Sen, resemnat cu un rol mai modest, se ocupa de jafuri la drumul mare. Vai! Wang îşi alesese omul potrivit! Acesta nu avea scrupule şi o lovitură de pumnal în plus sau în minus nu conta pentru conştiinţa lui.

Kin-Fo şi cei doi agenţi obţinură deci informaţii complete despre tai-ping şi aflară că fusese văzut în ultima vreme pe lângă Fu-Ning, un mic port la golful Leao-Tong. Se hotărâră să meargă acolo neîntârziat.

Mai întâi, îi spuseră lui Le-U ce se întâmplase. Temerile ei se dublară. Lacrimile îi inundară frumoşii ochi. Voia să-1

convingă pe Kin-Fo să nu plece! Nu se arunca drept în faţa primejdiei? Nu era mai bine să aştepte, să se îndepărteze, să părăsească, la nevoie, Imperiul Celest, să se refugieze într-o parte a lumii unde sălbaticul Lao-Sen nu-1 putea atinge?

Dar Kin-Fo o făcu să înţeleagă pe tânăra femeie că, a trăi sub ameninţare, la mâna unui asemenea tâlhar, pentru care moartea lui însemna o avere, era prea mult pentru el. Nu! Trebuia să termine o dată pentru totdeauna! Kin-Fo şi însoţitorii săi aveau să plece în aceeaşi zi, să ajungă la tai-ping, să cumpere cu aur nefericita scrisoare şi să se întoarcă la Peking chiar înainte de a se ridica decretul de interdicţie.

— Dragă soră mai mică, zise Kin-Fo, acum regret mai puţin că nunta noastră a fost amânată. Dacă ne-am fi căsătorit, te-ai fi aflat într-o situaţie dificilă!

— Dacă ne-am fi cununat, aş fi avut dreptul şi obligaţia să te urmez şi te-aş fi urmat! răspunse Le-U.

— Nu! zise Kin-Fo. Mai bine să mor de o mie de ori decât să te expun vreunui pericol. Rămas bun, Le-U!

Şi, cu ochii umezi, Kin-Fo se smulse din braţele tinerei, care nu voia să-1 lase să plece.

Chiar în aceeaşi zi, Kin-Fo, Craig şi Fry, urmaţi de Sun, căruia ghinionul nu-i mai lăsa o clipă de odihnă, plecară din Peking şi porniră către Tong-Ceu. Era un drum de o oră.

Iată ce hotărâseră:

Călătoria pe uscat, printr-o provincie nesigură, oferea serioase dificultăţi.

Dacă ar fi trebuit doar să ajungă la Marele Zid, la nord de capitală, orice pericole ar fi înfruntat pe parcursul celor o sută şaizeci de li, trebuiau să le facă faţă. Dar nu la nord, ci la est se găsea portul Fu-Ning. Ar fi fost mai sigur şi mai repede să ajungă acolo pe mare.

Dar vor găsi ei o navă gata de plecare către Fu-Ning? Asta nu puteau afla decât de la agenţii maritimi de la Tong-Ceu.

De data aceasta întâmplarea fu de partea lui Kin-Fo, pe care ghinionul îl urmărea pas cu pas. Un vas, cu destinaţia Fu-Ning, aştepta la gura de vărsare a fluviului Pei-Ho.

Să iei unul dintre acele rapide steamere ce navighează pe fluviu, să cobori până la estuarul acestuia, să te urci pe nava respectivă, iată ce rămânea de făcut.

Craig şi Fry nu cerură decât un ceas ca să-şi încheie pregătirile şi, în acea oră, cumpărară toate aparatele de salvare cunoscute, de la colacul de salvare la costumul de scafandru. Kin-Fo valora încă două sute de mii de dolari. Pleca pe mare şi era asigurat împotriva oricărui risc. Ori, se putea întâmpla oricând o catastrofă. Trebuiau să prevadă totul.

Deci, pe 26 iunie, la prânz, Kin-Fo, Craig, Fry şi Sun se îmbarcau pe vaporul Pei-tang şi coborau pe cursul lui Pei-Ho. Sinuozităţile acestui fluviu sunt atât de capricioase că parcursul este dublul liniei drepte spre Tong-Ceu. Este însă canalizat, deci navigabil, chiar pentru vase de mare tonaj. De asemenea, traficul fluvial este considerabil şi mult mai important decât cel de pe drumul drept care merge aproape paralel cu cursul fluviului.

Pei-tang cobora rapid printre balizele canalului, despicând apa gălbuie a fluviului şi deranjând, cu valurile pe care le crea, numeroasele canale de irigaţie de pe cele două maluri. înaltul turn al unei pagode de dincolo de Tong-Ceu fu depăşit în curând şi nu mai fu vizibil după un viraj destul de brusc.

Pei-Ho nu se lărgise încă. Curgea, aici printre dune de nisip, dincolo pe lângă ferme, în mijlocul unui peisaj destul de împădurit, presărat cu livezi şi garduri vii. Se iviră mai multe localităţi importante: Matao, He-Si-Vu, Nane-Tae, Yang-Tune.

Curând apăru şi Tien-Tin. Acolo pierdură vremea, căci vasul trebuia să intre în portul răsăritean, ce uneşte cele două maluri ale fluviului şi unde se circulă, nu fără efort, prin mijlocul sutelor de nave de care portul e plin. Asta se

face cu mult zgomot şi cu preţul parâmelor mai multor bărcLDe altfel, parâmele au fost tăiate fără a se gândi nimeni la pagubele produse. însă s-a produs o învălmăşeală de vase aflate în derivă ce ar fi dat multe bătăi de cap autorităţilor portului, dacă ar fi existat aşa ceva la Tien-Tin.

În cursul acestei călătorii, dacă am spune că Fry şi Craig, mai severi ca oricând, nu-şi părăsiră nici o clipă clientul, am spune prea puţin.

Nu mai era vorba de filosoful Wang, cu care s-ar fi ajuns rapid la o înţelegere, dacă acesta ar fi putut fi prevenit, ci de Lao-Sen, acest tai-ping pe care nu-1 cunoşteau şi, de aceea, era mai de temut. Fiindcă se duceau la el, s-ar fi putut crede că sunt în siguranţă, dar cine putea şti dacă el nu pornise deja către victima lui?

Şi atunci, cum să eviţi crima, cum s-o previi? Craig şi Fry vedeau câte un asasin în fiecare pasager de pe Pei-tang. Nici nu mai mâncau, vegheau tot timpul.

Dacă Kin-Fo, Craig şi Fry se dovedeau foarte neliniştiţi, Sun era îngrozit. Doar gândul de a naviga pe mare îi făcea rău la stomac. Pălea pe măsură ce Pei-tang se apropia de golful Pe-Ce-Li. Nasul îi îngheţase, gura îi înţepenise, deşi apele liniştite ale fluviului nu zguduiseră încă deloc vasul.

Ce va fi atunci când Sun va trebui să suporte valurile mării, care leagănă repede şi tare nava?

— N-ai mai navigat? îl întrebă Craig.

— Niciodată!

— Nu te simţi bine? întrebă Fry.

— Nu.

— Ridică puţin capul, adăugă Craig.

— Capul?

— Şi nu deschide gura, adăugă Fry.

— Gura?

Atunci Sun îi făcu să înţeleagă pe cei doi agenţi că nu prea voia să vorbească şi aruncă o privire melancolică spre fluviul ce se lăţise deja, precum cei atinşi de proba, destul de ridicolă, a răului de mare.

Peisajul se schimbase în valea din jurul fluviului. Malul drept, mai abrupt, contrasta cu cel stâng, cu prundiş, înspumat de valuri. Mai încolo se întindeau vastele câmpuri cu porumb, grâu, mei. Astfel că în întreaga Chină, o mamă care are de hrănit atâtea milioane de copii, nici o bucată de teren cultivabil nu este neglijată.

Peste tot sunt canale de irigaţie sau dispozitive din bambus, felurite instalaţii rudimentare ce răspândesc apa. Ici şi colo, prin satele cu colibe din chirpici galben, se înălţau pâlcuri de pomi, printre care şi meri. Pe maluri veneau şi plecau numeroşi pescari, cărora cormoranii le serveau drept câini de vânătoare sau, mai bine zis, de pescuit. Zburătoarele respective plonjau la un semn al stăpânului lor şi aduceau peştii pe care nu-i puteau înghiţi, din pricina unui inel ce le strângea, pe jumătate, gâtul. Erau apoi raţe, corbi, coţofene, ereţi, pe care zgomotul vasul îi făcea să zboare dintre trestiile înalte.

Dacă drumul pe uscat, de-a lungul fluviului era acum pustiu, agitaţia de pe Pei-Ho nu se diminua. Câte nave nu urcau şi nu coborau pe cursul său! Jonci de război cu bateria lor de tunuri, jonci de vamă cu două catarge, ornate la pupa şi la prova cu capete şi cozi de animale fantastice, jonci de comerţ, cu un tonaj destul de mare, încărcate cu cele mai preţioase produse ale Imperiului Celest, netemătoare să înfrunte taifunul în mările din jur.

Jonci de călători, cu orarele fixate după flux şi reflux pentru oamenii care au timp de pierdut, jonci ale mandarinilor, adevărate yahturi cu care navighezi de plăcere, apoi acele sampane, de toate formele, cu pânze felurite, cele mai mici fiind conduse de femei cu copii în spate, meritându-şi cu adevărat denumirea, care în traducere ar însemna „trei scânduri”, ca şi punţi din lemn, adevărate sate plutitoare, cu cabane, pomi, legume, făcute din pădurile Manciuriei, pe care pădurarii le tăiaseră cu totul, iată ce se putea vedea acolo.

În schimb, târguşoarele începuseră să fie mai rare. Nu. erau mai mult de douăzeci, între Tien-Tin şi Taku, la gura fluviului. Pe maluri se ridica fum gros din câteva cuptoare de cărămidă, ce polua aerul şi se amesteca cu cel al vasului. Se lăsa seara, precedată de crepusculul de iunie, care se prelungeşte la această latitudine.

Curând, o succesiune de dune albe, simetric dispuse, cu un profil uniform, se estompară în penumbră. Erau „munţii" de sare, adunaţi din salinele învecinate. Acolo se deschidea, între terenuri aride, estuarul lui Pei-Ho, „un peisaj trist", cum spune domnul de Beauvoir, „numai nisip, sare, praf şi cenuşă."

A doua zi, pe 27 iunie, înainte de răsăritul soarelui, Pei-tang ajungea în portul Taku, aproape de gura de vărsare a fluviului.

Aici, pe cele două maluri, se ridică fortăreţele din nord şi din sud, ruinate acum, ce fuseseră cucerite de armata anglo-franceză, în 1860. Era locul unde se dăduse gloriosul atac al generalului Collineau, pe 24 august, în acelaşi an. Aici canonierele forţaseră intrarea pe fluviu. Aici se întinde o bandă subţire de teritoriu, puţin populat, ce poartă denumirea de concesiune franceză. Aici se vede încă monumentul funerar sub care dorm ofiţerii şi soldaţii pieriţi în acele lupte de neuitat.

Pei-tang nu putea trece mai departe. Toţi pasagerii debarcară deci laTaku. E un oraş destul de important, a cărui dezvoltare va fi însă considerabilă, dacă mandarinii vor permite vreodată să se facă o linie ferată care să-1 lege de Tien-Tin.

Nava ce pleca spre Fu-Ning trebuia să ridice pânzele chiar în aceeaşi zi. Kin-Fo şi tovarăşii săi nu puteau pierde nici măcar o oră. Acostară deci un sampan şi, după un sfert de ceas, se urcau la bordul vasului Sam-Yep.

XVII.

Cu opt zile înainte, un vas american venise în portul Taku. închiriat de a şasea companie chino-californiană, adusese

încărcătură pentru agenţia Fuk-Ting-Tong, ce are un sediu în cimitirul Laurel-Hill, din San Francisco.

În acest cimitir, celeştii pieriţi în America aşteaptă ziua repatrierii, fideli religiei lor, ce le porunceşte să se odihnească în pământul natal.

Nava, cu destinaţia Canton, luase, sub autorizarea scrisă a agenţiei, o încărcătură de două sute cincizeci de sicrie ce trebuiau debarcate la Taku pentru a fi reexpediate în provinciile nordice.

Transbordarea încărcăturii se făcuse de pe vasul american pe cel chinez şi, în aceeaşi dimineaţă, pe 27 iunie, acesta din urmă pornea spre portul Fu-Nang.

Pe nava aceasta se instalaseră Kin-Fo şi tovarăşii săi. Nu ar fi ales-o, fără îndoială; dar, în lipsa altor vase care să plece către golful Leao-Tong, nu aveau altă variantă. Nu era vorba, de altfel, decât de o traversare de două sau trei zile, foarte uşoară în acea perioadă a anului.

Sam-Yep era o joncă de mare, cu o capacitate de aproape trei sute de tone.

Există mii asemenea nave, cu un pescaj de numai şase picioare care le permite să străbată barele fluviilor din Celestul Imperiu. Prea late pentru lungimea lor, cu o traversă ce susţine puntea, navighează greu, dar pot vira pe loc, pivotând ca un titirez, ceea ce reprezintă un avantaj faţă de alte nave cu un profil mai fin. Cârma lor enormă este găurită, sistem des utilizat în China şi al cărui efect este foarte contestat. Orice s-ar putea spune, aceste nave imense înfruntă fără probleme mările din această regiune. Se ştie chiar că o asemenea joncă, trimisă de o firmă comercială din Canton, cu căpitan american, a adus la San Francisco o încărcătură de ceai şi de porţelan. S-a demonstrat deci că vase de acest fel rezistă bine pe mare, iar cunoscătorii sunt de acord că chinezii sunt marinari excelenţi.

Sam-Yep, de construcţie modernă, aproape drept din faţă până în spate, amintea de forma de cocă specifică vaselor

europene. Construit din bambuşi uniţi prin sfori, ca şi cusuţi, fără nici un cui, având crăpăturile acoperite cu câlţi şi răşină de Cambodgia, era atât de etanş că nu avea nici măcar pompă pentru evacuarea apei din cală. Fiind foarte uşor plutea pe apă ca o bucată de plută. Ancora, fabricată din lemn de esenţă tare, accesoriile din fibre de palmier, de o flexibilitate remarcabilă, velele suple, uşor manevrabile de pe punte, se închideau sau se deschideau ca un evantai, două catarge dispuse ca unul singur, vela de foc era ca a unui vas mic – aşa arăta jonca respectivă, bine echipată pentru navigaţia de coastă.

Desigur, văzând vasul Sam-Yep nimeni n-ar fi ghicit că aceia care-1 foloseau îl transformaseră într-un enorm cimitir.

De fapt, în loc de lăzi cu ceai, baloturi cu mătăsuri, cutii cu parfumuri chinezeşti, era încărcătura despre care ştim. Dar jonca îşi păstrase culorile vii. Catargele erau împodobite cu flamuri multicolore. La prova se deschidea un mare ochi strălucitor, ce îi dădea aspectul unui gigantic animal oceanic.

În vârful catargelor, briza flutura steagurile chinezeşti. Două tunuri îşi lungeau peste bastingaj gurile lor lucitoare, ce reflectau razele soarelui precum o oglindă. Folositoare arme pe acele mări încă bântuite de piraţi! însă, în ansamblu, vasul era vesel, plăcut privirii. După toate, nu o repatriere opera Sam-Yep, o repatriere a cadavrelor, adevărat, dar morţii nu erau astfel satisfăcuţi?

Nici Kin-Fo, nici Sun nu arătară repulsie navigând în asemenea condiţii. Erau prea chinezi pentru asta. Craig şi Fry, asemeni compatrioţilor lor americani, cărora nu le place să călătorească cu o asemenea încărcătură, ar fi preferat, fără îndoială, alt vas comercial, dar nu aveau de ales.

Un căpitan şi şase oameni compuneau echipajul joncii şi erau de ajuns pentru manevrele foarte simple ale velelor. Se spune că busola a fost inventată în China. Se poate, dar

cei care navighează de-a lungul coastelor n-au nevoie de aşa ceva, ci merg la întâmplare. Ceea ce făcea şi căpitanul Yin, comandantul lui Sam-Yep, care nu urmărea decât să nu piardă din vedere litoralul golfului.

Acest căpitan Yin, un omuleţ cu chip zâmbitor, vorbăreţ şi vioi, era dovada vie a problemei nerezolvate de perpetuum mobile. Nu putea sta locului. Făcea o mulţime de gesturi. Braţele sale, mâinile, ochii se mişcau mai mult decât limba, care nici ea nu se odihnea vreodată în spatele dinţilor săi albi. Brusca oamenii, îi muştruluia, îi înjura, dar se dovedea un marinar foarte bun, care-şi manevra jonca de parcă o juca pe degete.

Preţul mare pe care Kin-Fo îl plătise nu avea de ce să-i altereze firea jovială. Pasageri care să plătească cinci sute de taeli pentru o traversare de şaizeci de ore erau raritǎţi, mai ales că nu se dovedeau mai exigenţi cu confortul şi hrana decât tovarăşii lor de drum, înghesuiţi în cală!

Kin-Fo, Craig şi Fry fuseseră cazaţi, de bine, de rău, în nişte cabine din spate, iar Sun într-una din faţă.

Cei doi agenţi, mereu în gardă, făcuseră o minuţioasă examinare a echipajului şi a căpitanului. Nu găsiră nimic suspect în comportamentul acestor oameni de treabă. A presupune că ar fi avut acelaşi gând cu Lao-Sen nu era verosimil deoarece doar întâmplarea pusese nava aceea la dispoziţia clientului lor şi hazardul nu avea cum să fie un complice de-al primejdiosului tai-ping. Traversarea, în afară de pericolele oferite de mare, trebuia să alunge, pentru câteva zile, îngrijorarea lor obişnuită. Aşa că îl mai lăsară şi singur pe Kin-Fo.

De altfel, acesta nici nu se supără. Se izola în cabina sa şi începu să filosofeze în voie. Bietul om, care nu ştiuse să-şi aprecieze fericirea, nici să înţeleagă valoarea existenţei sale lipsite de griji, în yamenul din Shang-Hai. Să intre el în posesia scrisorii şi va vedea dacă a învăţat ceva de pe urma lecţiei primite, dacă va deveni mai înţelept.

Dar îi va fi restituită această scrisoare? Fără îndoială, căci plătea pentru ea. Doar pentru Lao-Sen nu era decât o chestiune de bani! Totuşi, trebuia să-1 surprindă, nu să se lase surprins. Mare dificultate. Lao-Sen era probabil la curent cu tot ce făcea Kin-Fo. Iar Kin-Fo nu ştia nimic despre ce făcea Lao-Sen.

Astfel că pericolul era destul de serios, în special după ce clientul lui Craig şi Fry debarca în provincia tai-pingului. Totul consta în asta: trebuia să-1 prevină. Evident, lui Lao-Sen i-ar fi plăcut mai mult să ia cincizeci de mii de dolari pentru Kin-Fo viu decât pentru el mort. Asta îl scutea de o vizită la Shang-Hai, în biroul Centenarului, ce n-ar fi fost chiar lipsită de pericol pentru el, cu toată răbdarea pe care o manifestase guvernul în privinţa lui.

Aşa se gândea Kin-Fo, care se schimbase mult, iar tânăra şi amabila văduvă din Peking ocupa un loc important în proiectele lui de viitor.

În vremea asta, la ce se gândea Sun?

Sun nu gândea. Stătea întins şi plătea tribut zeităţilor răufăcătoare ale golfului Pe-Ce-Li. Nu reuşea să-şi adune gândurile decât pentru a-i înjura pe filosoful Wang, pe stăpânul lui şi pe banditul Lao-Sen. Nu se mai gândea nici la ceai, nici la orez, se prostise de tot! Vai, vai, vai! Ce-1 împinsese acolo? Greşise de o mie de ori, de zece mii de ori când intrase în slujbă la un om ce călătorea pe mare! Ar fi dat cu plăcere ceea ce-i mai rămăsese din coadă pentru a nu fi acolo! Ar fi vrut să se radă pe cap, să se facă bonz! Un câine galben! Un câine galben îi devora ficatul şi măruntaiele!

În timpul ăsta, împinsă de un vânticel sudic, nava Sam-Yep naviga la trei sau patru mile de ţărm. Trecu prin faţa Peh-Tangului, aflat la gura de vărsare a fluviului cu acelaşi nume, nu departe de locul unde armatele europene debarcaseră, apoi prin faţa Shan-Tungului, pe dinaintea Tsiang-Hou-lui, la gurile Tau-lui, prin faţa Hai-Ve-Teu-lui.

Această parte a golfului începea să devină pustie. Traficul maritim, destul de însemnat la estuarul Pei-Hou-lui, nu ajungea nici la cinci mile de acolo. Câteva jonci comerciale, făcând negoţ de coastă, o duzină de bărci pescăreşti, exploatând apele pline de peşte din zonă şi năvoadele de la ţărm, iar în larg orizontul imens şi gol, iată aspectul acelei regiuni.

Craig şi Fry observară că toate vasele pescăreşti, chiar dacă aveau o capacitate sub cinci sau şase tone, aveau la bord un tun sau două.

Întrebându-1 pe căpitanul Yin care era motivul, acesta le răspunse frecân-du-şi mâinile:

— Piraţii trebuie speriaţi!

— Piraţi în această zonă a golfului Pe-Ce-Li! strigă Craig mirat.

— De ce nu? răspunse Yin. Aici, ca peste tot. Asemenea oameni nu lipsesc de pe mările Chinei.

Şi mândrul căpitan râse, arătându-şi dinţii strălucitori.

— Dar nu păreţi a vă teme de ei, observă Fry.

— N-am cele două tunuri zdravene ce vorbesc răspicat când cineva se apropie prea mult?

— Sunt încărcate? întrebă Craig.

— De obicei.

— Şi acum? -Nu.

— De ce?

— Fiindcă nu am praf de puşcă la bord, răspunse liniştit căpitanul Yin.

— Atunci la ce-s bune tunurile? întrebară Craig-Fry, nemulţumiţi de răspuns.

— La ce-s bune? strigă căpitanul. Ca să-mi apăr încărcătura, atunci când meritä, când jonca mea stă să se scufunde de ceai sau de opiu. Dar azi, cu marfa pe care o am…

— Şi cum ştiu piraţii dacă jonca dumneavoastră merită sau nu să fie atacată?

— Vă cam temeţi că piraţii ne vor vizita vasul? întrebă căpitanul, ridicând din umeri.

— Desigur, răspunse Fry.

— De ce? Doar n-aveţi marfă de contrabandă la bord.

— E adevărat, zise Craig, dar avem motivele noastre ca să nu le dorim prezenţa pe navă.

— Fiţi liniştiţi, le spuse căpitanul. Dacă ne vom întâlni cu piraţii, nu ne vor urmări jonca.

— De ce?

— Pentru că vor şti dinainte natura încărcăturii ei, de cum o vor vedea.

Şi căpitanul Yin le arătă pavilionul alb ce flutura pe la jumătatea catargului navei.

— Steag alb în berna! Pavilion de doliu! Piraţii nu se vor deranja să prade o încărcătură de sicrie.

— Daipot crede că navigaţi sub pavilion de doliu din prudenţă şi vor veni la bord să verifice, observă Craig.

— Dacă vor veni, îi vom primi, răspunse căpitanul Yin, şi vor pleca aşa cum au venit.

Craig-Fry nu mai insistară, dar nu împărtăşeau deloc liniştea imperturbabilă a căpitanului. Capturarea unei jonci de trei sute de tone, chiar fără marfă, oferea destul câştig piraţilor de care vorbea Yin şi ar fi meritat să dea lovitura. Oricum ar fi fost, acum trebuiau să se resemneze şi să spere că traversarea se va încheia cu bine.

De altfel, căpitanul nu neglijase nimic pentru a avea şansa de partea lui. La plecare sacrificase un cocoş în cinstea zeilor mării. Pe catargul din spate atârnau încă penele nefericitei galinacee. Câteva picături din sângele păsării răspândite pe punte, un pahar de vin vărsat peste bord completaseră sacrificiul. După un asemenea ritual, de ce s-ar mai fi temut cei de pe Sam-Yep, sub comanda căpitanului Yin?

S-ar putea crede, totuşi, că divinităţile capricioase ale mării nu fuseseră mulţumite. Fie că pasărea fusese prea slabă, fie că vinul nu fusese din cele mai bune vii din Chao-

Chin, un vânt puternic începu să sufle asupra joncii. Nimic nu anunţase asta, căci ziua fusese liniştită şi senină, mângâiată doar de o briză uşoară.

Nici cel mai perspicace dintre marinari nu simţise că vremea le pregătea o surpriză de proporţii…

Pe la opt seara, Sam-Yep încerca să treacă de capul făcut de litoral, urcând către nord-est. Mai departe, avea să iasă în larg, ceea ce-i favoriza drumul. Căpitanul Yin socotea deci că, fără mari eforturi, în douăzeci şi patru de ore s-ar fi aflat la Fu-Ning.

Astfel, Kin-Fo vedea apropiindu-se ora ancorării. Sun devenise tare nerăbdător. Iar Craig-Fry observau acest lucru: dacă peste trei zile clientul lor avea să retragă din mâinile lui Lao-Sen scrisoarea ce-i compromitea existenţa, ar fi fost chiar în clipa în care Centenarul nu şi-ar mai fi făcut griji din pricina lui. Poliţa lui îl asigura doar până pe 30 iunie, la miezul nopţii, pentru că nu făcuse decât primul vărsământ, pentru două luni, în mâinile onorabilului William J. Bidulph. Şi atunci:

— La…, spuse Fry.

—. revedere! adaugă Craig.

Spre seară, în clipa în care jonca intra în golful Leao-Tong, vântul îşi schimbă brusc direcţia suflând din nord-est. După încă două ore sufla dinspre nord-vest.

Dacă Yin ar fi avut un barometru la bord, ar fi constatat că mercurul din coloană pierduse cinci sau şase milimetri aproape instantaneu. Ori acea serioasă rarefiere a aerului prevestea un taifun apropiat, a cărui mişcare atingea deja păturile atmosferice.

Pe de altă parte, dacă Yin ar fi cunoscut observaţiile englezului Paddington şi ale americanului Maury, ar fi încercat să-şi schimbe direcţia şi să cârmească spre nord-est, în speranţa de a ajunge într-o zonă mai ferită, în afara centrului furtunii rotitoare.

Dar căpitanul Yin nu folosea niciodată un barometru şi nu cunoştea legile cicloanelor. De altfel, nu sacrificase un cocoş

şi acel sacrificiu nu trebuia să-1 păzească de orice primejdie?

Totuşi, era un bun marinar, acest chinez superstiţios, şi dovedi chiar această situaţie. Din instinct, manevră ca un căpitan european.

Taifunul acela nu era decât un mic ciclon, dotat, în consecinţă, cu o foarte mare viteză de rotaţie şi cu o mişcare de translaţie ce depăşea o sută de kilometri la oră. împinse deci nava Sam-Yep spre est, împrejurare fericită până la urmă căci altfel nava ar fi ajuns în dreptul unei coaste ce nu oferea nici un adăpost şi ar fi fost, desigur, pierdută în scurt timp.

Pe la unsprezece seara, furtuna atinse punctul maxim de intensitate. Căpitanul Yin, ajutat de echipajul său, manevra vasul ca un adevărat lup de mare. Nu mai râdea, dar îşi păstrase sângele rece. Mâna lui, bine prinsă de cârmă, dirija nava sa uşoară care se ridica pe valuri.

Kin-Fo părăsi partea din spate a vasului. Prins de bastingaj, se uita la cerul plin de norii deşiraţi de uragan, ce îşi trăgeau peste ape trenele de vapori. Contempla marea, albă în acea noapte întunecată şi taifunul care aspira apele ca un gigant, ridicându-le peste nivelul lor normal.

Primejdia nu-1 mira, nici nu-1 speria. Făcea parte din seria de emoţii pe care i-o oferea ghinionul, care se ţinea de el ca scaiul. O traversare de şaizeci de ore, fără uragan, în plină vară era bună pentru cei fericiţi, iar el nu se mai găsea printre ei.

Craig şi Fry se îngrijorară mai tare, gândindu-se mereu la valoarea de piaţă a clientului lor. Sigur, viaţa lor făcea cât cea a lui Kin-Fo. Dacă mureau cu el, nu-i mai interesau problemele Centenarului. Aceşti agenţi conştiincioşi nu se gândeau decât la a-şi face datoria.

Dacă piereau, asta era! împreună cu Kin-Fo, fie! Dar după 30 iunie, la miezul nopţii! Voiau să salveze un milion. Iată ce îşi doreau Craig-Fry.

Cât despre Sun, nu se îndoia că jonca era pierdută. Pentru el totul fusese pierdut de când se aventuraseră pe marea cea perfidă, oricât de frumoasă ar fi fost vremea. Ah! Pasagerii din cală nu erau de plâns! Vai, vai! Nu simţeau nici ruliul, nici tangajul navei. Vai, vai! Nefericitul Sun se întreba dacă, în locul lor, n-ar fi avut rău de mare…

Timp de trei ore, jonca fu tare încercată. O manevră greşită ar fi pierdut-o, căci marea ar fi inundat puntea. Oricând s-ar fi putut umple cu apă şi scufunda. Să menţii vasul pe o direcţie constantă, în mijlocul valurilor răscolite de vârtejul ciclonului, nu putea fi vorba. Să estimezi ruta parcursă, nu puteai pretinde.

Totuşi, o întâmplare fericită făcu ca Sam-Yep să ajungă, fără avarii grave, în centrul giganticului disc atmosferic, ce acoperea o suprafaţă de o sută de kilometri pătraţi. Acolo se afla un spaţiu de câteva mile pătrate unde marea era liniştită şi vântul de abia se simţea. Părea un lac în mijlocul oceanului dezlănţuit.

A fost salvarea joncii să fie împinsă acolo de uragan. Pe la trei dimineaţa, furia ciclonului dispăru ca prin farmec şi apele furioase tindeau să se liniştească în jurul acelui lac central.

Dar, când se făcu zi, în zadar căutară cei de pe Sam-Yep un petic de pământ la orizont. Nu se vedea nici un ţărm. Apele golfului, întinse până la linia circulară a cerului, înconjurau nava de pretutindeni.

XVIII

— Unde suntem, căpitane Yin? întrebă Kin-Fo după ce trecu pericolul.

— Nu pot şti exact, răspunse căpitanul, al cărui chip redevenise vesel.

— În golfui Pe-Ce-Li?

— Poate.

— Sau în golful Leao-Tong?

— E posibil.

— Dar unde vom debarca?

— Unde ne va împinge vântul.

— Şi când?

— Mi-e cu neputinţă să spun.

— Un adevărat chinez se orientează întotdeauna, reluă Kin-Fo, destul de indispus, citând un dicton la modă în Imperiul Mijlociu.

— Pe pământ, sunt de acord, răspunse căpitanul Yin, dar nu pe mare. Şi gura îi surâse până la urechi.

— Nu există nici un motiv de râs, spuse Kin-Fo.

— Dar nici de plâns, replică Yin.

Adevărul era că situaţia nu avea nimic alarmant, dar îi era imposibil căpitanului Yin să spună unde se găsea Sam-Yep. De unde să ştie ce direcţie urmase nava când nu avea busolă şi vântul o dusese unde voise? Jonca, având velele strânse, aproape scăpată de sub controlul cârmei, fusese jucăria uraganului. Nu fără motiv răspunsurile căpitanului fuseseră nesigure. Totuşi, le-ar fi putut da cu mai puţină veselie.

Însă, fie că fusese dusă în golful Leao-Tong, fie aruncată înapoi, în golful Pe-Ce-Li, Sam-Yep nu avea de ce să ezite să se îndrepte către nord-vest. Era obligatoriu să existe pământ într-acolo. Era doar o problemă de distanţă, atâta tot.

Căpitanul Yin trebuia deci să ridice pânzele şi să pornească spre soare, care strălucea cu putere, dacă această manevră s-ar fi putut realiza în momentul respectiv.

Dar nu se putea face.

De fapt, liniştea de după furtună era totală. Nici un curent prin păturile de aer, nici un suflu de vânt. O mare fără valuri, abia umflată de hulă, o uşoară legănare ce nu poate imprima o mişcare de translaţie. Jonca se legăna sub o forţă constantă dar care nu o făcea să se deplaseze. Aburi calzi se ridicau de pe ape, iar cerul, atât de tulburat pe timpul nopţii, părea acum nepotrivit pentru o luptă a elementelor. Calmul acela absolut putea dura oricât.

— Foarte bine! îşi zise Kin-Fo. După furtuna care ne-a tras în larg, lipsa vântului ne împiedică să ne apropiem de pământ!

Apoi i se adresă căpitanului:

— Cât poate dura calmul acesta? întrebă el.

— În acest sezon, domnule? Cine ar putea şti? veni răspunsul.

— Ore sau zile?

— Zile sau săptămâni! replică Yin cu un zâmbet de totală resemnare, care îl înfurie pe călătorul său.

— Săptămâni! strigă Kin-Fo. Credeţi că voi aştepta aici săptămâni întregi?

— Va trebui, altfel ar trebui ca jonca să fie remorcată.

— M-am săturat de jonca dumneavoastră şi de toţi cei de pe ea! De mine în primul rând, că am avut prostească idee să mă urc la bordul ei!

— Domnule, zise căpitanul Yin, îmi permiteţi să vă dau două sfaturi bune?

— Spuneţi!

— Primul ar fi să vă duceţi liniştit să vă culcaţi, cum voi face şi eu, ceea ce este înţelept, după o noapte petrecută pe punte.

— Şi al doilea? întrebă Kin-Fo, pe care calmul căpitanului îl exaspera la fel de mult ca şi al mării.

— Al doilea? replică Yin. Să-i imitaţi pe pasagerii mei din cală. Ei nu se plâng niciodată şi iau totul aşa cum e.

După acea observaţie filosofică, demnă de însuşi Wang, căpitanul se duse în cabina lui, lăsând doi sau trei oameni pe punte.

Timp de un sfert de ceas, Kin-Fo se plimbă încoace şi încolo, cu braţele încrucişate, bătând tactul din degete de nerăbdare. Apoi, aruncând o ultimă privire spre imensitatea nemişcată în centrul căreia se afla jonca, ridică din umeri şi se întoarse în cabina lui, fără să vorbească măcar cu Fry şi Craig.

Cei doi agenţi erau totuşi acolo, aplecaţi pe balustradă. După obiceiul lor, discutau fără să-şi vorbească. Auziseră întrebările lui Kin-Fo, răspunsurile căpitanului, dar nu luaseră parte la conversaţie. Pentru ce s-ar fi amestecat şi de ce s-ar fi plâns de întârzierea ce-1 supăra aşa de mult pe clientul lor?

De fapt, timpul pierdut le aducea un câştig în securitatea lui Kin-Fo, ce nu risca nimic la bordul navei şi pe care mâna lui Lao-Sen nu-1 putea atinge acolo. Ce puteau să-şi dorească mai mult de atât?

În plus, se apropia termenul după care situaţia lui Kin-Fo nu mai era responsabilitatea lor. încă patruzeci de ore şi, chiar dacă întreaga armată a tai-pingilor tabăra pe fostul client al Centenarului, nu şi-ar fi riscat nici măcar un fir de păr ca să-1 apere. Foarte practici, aceşti americani! Devotaţi lui Kin-Fo doar cât valora două sute de mii de dolari! Absolut indiferenţi cu ceea ce păţea după aceea, când nu mai făcea o para!

După ce au judecat astfel, Craig şi Fry mâncară cu multă poftă. Proviziile lor erau de calitate excelentă. Mâncară acelaşi lucru, în aceeaşi farfurie, aceeaşi cantitate de pâine şi tot atâtea bucăţi de carne rece. Băură acelaşi număr de pahare din minunatul vin chinezesc de Chao-Chin, ciocnind în sănătatea onorabilului William J. Bidulph. Fumară câte şase ţigări şi demonstrară încă o dată că erau fraţi siamezi, prin gusturi şi obiceiuri, dacă nu prin naştere.

Bravi yanchei, ce se credeau la capătul chinurilor lor!

Ziua se scurse fără alte incidente, fără accidente. Atmosfera rămase la fel de calmă, cerul păstră acelaşi aspect. Nimic nu prevedea o schimbare a stării vremii. Apele mării se liniştiseră precum cele ale unui lac.

Pe la ora patru, Sun reapăru pe punte, clătinându-se, împiedicându-se, asemeni unui om beat, deşi în acele zile băuse mai puţin ca oricând în viaţa lui.

După ce a fost violetă la început, apoi indigo, după care albastră, apoi verde, faţa lui tindea să redevină galbenă. Pe

uscat, când avea să fie portocalie, culoarea ei obişnuită, şi când mânia o va înroşi, ea va fi trecut prin toate culorile spectrului solar, în ordinea lor firească.

Sun se târî spre cei doi agenţi, cu ochii pe jumătate închişi, fără a îndrăzni să se uite dincolo de bastingajele navei Sam-Yep.

— Am ajuns? întrebă el.

— Nu, răspunse Fry.

— Vom ajunge?

— Nu, răspunse Craig.

— Vai, vai, vai! făcu Sun.

Disperat, neavând puterea să mai vorbească, se duse să se întindă sub catargul cel mare, agitat de tresăriri convulsive, ce-i mişcau coada scurtată precum cea a unui câine.

Între timp, după ordinele căpitanului Yin, panourile de pe punte fuseseră deschise, ca să se aerisească şi cala. Bună prevedere, din partea unui om iscusit. Soarele va usca repede umiditatea pe care două sau trei valuri, din timpul taifunului, o introduseseră în interiorul joncii.

Craig-Fry, plimbându-se pe punte, se opriseră de mai multe ori în faţa panoului mare. O anume curiozitate îi împinse curând să viziteze acea cală funerară. Coborâră deci scara ce ducea acolo.

Soarele ce cădea perpendicular pe acel panou descria în cală un trapez mare de lumină. Dar partea din faţă şi cea din spate a calei rămâneau ascunse în beznă. Totuşi, ochii lui Craig şi ai lui Fry se obişnuiră curând cu întunericul şi putură vedea cum era stivuită încărcătura specială de pe Sam-Yep.

Cala nu era împărţită, ca la majoritatea joncilor de comerţ prin pereţi transversali. Puteai vedea deci dintr-un capăt în celălalt. Cala era în totalitate rezervată încărcăturii, oricare ar fi fost aceasta, căci încăperile de pe punte erau suficiente pentru echipaj.

Pe fiecare parte a calei, curată ca anticamera unui monument funerar, stăteau etajate câte şaptezeci şi cinci de

sicrie cu destinaţia Fu-Ning. Bine legate, nu puteau nici să se deplaseze din cauza ruliului sau a tangajului, nici să compromită în vreun fel securitatea joncii.

Un coridor, lăsat liber între două şiruri de sicrie, permitea deplasarea de la o extremitate la alta a calei, fiind când puternic luminat în dreptul deschiderii celor două panouri, când ascuns în beznă.

Craig şi Fry, tăcuţi ca şi cum ar fi fost într-un mausoleu, porniră pe acest coridor.

Se uitau în jur, nu fără o oarecare curiozitate.

Acolo se găseau sicrie de toate formele, de toate dimensiunile, unele scumpe, altele sărăcăcioase. Dintre emigranţii târâţi din pricina greutăţilor vieţii dincolo de Pacific, puţini făcuseră avere la zăcămintele aurifere din California, în minele din Nevada sau din Colorado. Majoritatea plecaseră săraci şi se întorceau, clin păcate, la fel. Dar toţi reveneau în ţara natală, egali prin moarte.

Vreo zece sicrie din lemn preţios, ornamentate cu fantezie, specific chinezească, altele făcute doar din patru scânduri, ajustate grosolan şi pictate în galben, aşa arăta încărcătura navei. Scump sau sărăcăcios, fiecare sicriu purta câte un nume pe care Craig-Fry îl puteau citi: Lien-Fu din Yun-Ping-Fu, Nan Lou din Fu-Ning, Sen-Kin din Lin-Kia, Luang din Ku-Li-Koa etc. Nu exista posibilitatea de a greşi. Fiecare leş, etichetat cu grijă, avea să fie expediat la adresa lui şi să aştepte apoi, pe un câmp, ora îngropării lui definitive.

— Bine situat! zise Fry.

— Bine întreţinut! răspunse Craig.

N-ar fi discutat altfel despre magazinul unui negustor sau despre docurile din San Francisco sau New York.

Craig şi Fry, ajunşi la capătul calei, în partea din faţă, cea mai întunecată, se opriseră şi se uitau la coridorul ce părea o alee de cimitir.

După ce terminară de cercetat, se pregăteau să revină pe punte, când un zgomot slab le atrase atenţia.

— Vreun şobolan! zise Craig.

— Vreun şobolan! repetă Fry.

Rea încărcătură pentru acei rozători! Să fi fost mei, orez sau porumb, ar fi fost cu totul altceva!

Totuşi, zgomotul se auzea în continuare. Se producea la nivelul înălţimii unui om, la tribord, deci pe rândul de deasupra de coşciuge. Dacă nu era un ronţăit, atunci nu putea fi decât un râcâit produs de gheare sau de unghii…

Zgomotul nu înceta.

Cei doi agenţi se apropiară de locul de unde venea şi ascultară, ţinându-şi respiraţia. în mod cert, provenea din interiorul unui sicriu.

— Să fi pus în cutiile astea vreun chinez adormit? întrebă Craig.

— Şi care s-a trezit, după o traversare de cinci săptămâni? răspunse Fry. Cei doi agenţi puseră mâinile pe sicriul suspect şi constatară, fără a putea să se însele, că o mişcare se simţea în interior.

— Dumnezeule! zise Craig.

— Dumnezeule! spuse Fry.

Aceeaşi idee le venise la amândoi. Un pericol le ameninţa clientul! De îndată ce-şi ridicară mâinile de pe sicriu, capacul acestuia se ridică încet. Craig şi Fry, pe care nimic nu-i uimea, rămaseră nemişcaţi. Fiindcă nu vedeau nimic prin beznă, ascultară neliniştiţi.

— Tu eşti, Cuo? întrebă un glas, cu mare prudenţă.

Imediat se deschise un sicriu dinspre babord şi o altă voce întrebă:

— Tu eşti, Fa-Kien?

Şi următoarele replici se schimbară rapid între ei:

— E pentru la noapte?

— Pentru la noapte.

— Înainte de ivirea lunii?

— La a doua veghe.

— Şi tovarăşii noştri?

— Sunt preveniţi.

— Mi-au ajuns treizeci şi şase de ore în sicriu!

— Şi mie!
— Dacă aşa a vrut Lao-Sen!
— Gura!
La numele vestitului tai-ping, Craig şi Fry, oricât se stăpâneau, tresăriră. Brusc, capacele fură lăsate jos. O tăcere deplină se reinstala în cala vasului Sam-Yep.
Craig şi Fry, târându-se în genunchi, ajunseră în zona coridorului luminat prin panoul cel mare şi urcară scara. O clipă mai târziu se găseau în cabina lor din spatele navei, unde nu-i putea auzi nimeni.
— Morţi care vorbesc, zise Craig.
— Nu sunt morţi! răspunse Fry.
Un nume le dezvăluise totul, cel al lui Lao-Sen!
Deci tovarăşii temutului tai-ping se furişaseră la bord. Oare cu complicitatea căpitanului Yin, a echipajului său, a încărcătorilor din portul Taku, ce urcaseră pe navă sicriele? Nu! După ce fuseseră debarcate de pe vasul american ce le adusese de la San Francisco, coşciugele rămăseseră pe un doc două zile şi două nopţi.
Zece, poate douăzeci de piraţi, chiar mai mulţi, afiliaţi bandei lui Lao-Sen, violând sicriele, le goliseră de cadavre, ca să le ia locul. Dar, ca să facă asta, la ordinul şefului lor, au ştiut că la bord se găsea Kin-Fo. De unde să fi aflat asta?
Nu se putea afla, mai ales în momentul de faţă.
Era însă sigur că la bordul joncii se găseau chinezi din cea mai rea speţă, încă de la plecarea din Taku, şi că numele lui Lao-Sen fusese rostit de ei, iar viaţa lui Kin-Fo avea să fie în curând ameninţată din pricina asta.
Chiar în aceeaşi noapte, cea dintre 28 şi 29 iunie, Centenarul putea pierde două sute de mii de dolari, iar peste numai patruzeci şi opt de ore poliţa expira şi nu mai trebuia plătit nimic beneficiarilor poliţei păgubosului client.
Ar însemna că nu-i cunoaşteam pe Craig şi pe Fry dacă ne-am imagina că se vor pierde cu firea în asemenea împrejurări dificile. Decizia lor fu luată imediat: trebuie să-l

oblige pe Kin-Fo să părăsească jonca înainte de a doua veghe din noaptea respectivă.

Dar cum să o facă? Să plece cu singura barcă de la bord? Imposibil. Era o pirogă greoaie ce necesita toate eforturile echipajului ca să fie ridicată de pe punte şi lăsată pe apă. Ori căpitanul Yin şi complicii lui nu i-ar fi ajutat la aşa ceva. Trebuia deci să acţioneze altfel, oricât de primejdios ar fi fost.

Se făcuse şapte seara. Căpitanul, închis în cabina lui, nu se mai ivise. Aştepta, desigur, ora convenită cu tovarăşii lui Lao-Sen.

— N-avem nici o clipă de pierdut! ziseră Craig-Fry.

Nu! Niciuna! Cei doi agenţi n-ar fi fost mai ameninţaţi nici dacă s-ar fi aflat pe un vapor cuprins de flăcări, în larg.

Jonca părea abandonată, în derivă. Un matelot dormea pe puntea din faţă.

Craig şi Fry deschiseră uşa cabinei lor şi se duseră la Kin-Fo.

Acesta dormea.

Apăsarea unei mâini îl trezi.

— Ce este? întrebă el.

În câteva cuvinte, Kin-Fo fu pus la curent cu situaţia. Curajul şi sângele rece nu-1 părăsiră.

— Să aruncăm toate cadavrele false în mare! zise el.

O idee îndrăzneaţă, din păcate inaplicabilă, din pricina complicităţii căpitanului Yin cu pasagerii din cală.

— Atunci ce să facem? întrebă el.

— Să ne îmbrăcăm cu astea! răspunseră Craig-Fry.

Zicând acestea, deschiseră unul dintre coletele îmbarcate la Tong-Ceu şi îi arătară clientului lor un costum de scafandru inventat de căpitanul Boyton. Coletul conţinea încă trei alte echipamente şi diferite ustensile ce le completau şi le făceau sisteme de salvare de primă mână.

— Fie! zise Kin-Fo. Căutaţi-1 şi pe Sun!

O clipă mai târziu, Fry îl aducea pe Sun, zăpăcit de tot. A fost nevoie să-1 îmbrace. Îi lăsă să o facă fără să priceapă

ce se întâmplă, văitându-se întruna.

La opt, Kin-Fo şi tovarăşii săi erau gata. Parcă erau patru foci din mările îngheţate, gata să sară în apă. Trebuie spus, totuşi, că „foca-Sun” nu amintea deloc de agilitatea acestor mamifere marine, atât de flasc şi moale era în costumul său.

Noaptea începuse să se lase. Jonca plutea în mijlocul unei tăceri depline, pe suprafaţa liniştită a apei.

Craig şi Fry deschiseră ferestrele de la cabina din spate. Sun, ridicat pe neaşteptate, fu strecurat prin deschizătura ferestrei şi aruncat în mare. Kin-Fo îl urmă aproape imediat. Craig şi Fry, luând toate aparatele necesare, se precipitară după ei.

Nimeni nu putea bănui că pasagerii de pe Sam-Yep tocmai părăsiseră nava!

XIX.

Aparatura căpitanului Boyton constă într-un costum din cauciuc, adică un pantalon, o jachetă şi o glugă. Materialul din care este confecţionat e impermeabil. Impermeabil la apă, nu la frigul rezultat dintr-o imersie prelungită. De aceea, îmbrăcămintea respectivă este făcută din două straturi suprapuse, între care se insuflă o anumită cantitate de aer.

Aerul are ca scop să menţină aparatura la suprafaţă şi să o izoleze termic de apă, deci să împiedice răcirea. îmbrăcat astfel, un om poate rezista oricât în mediul lichid.

E de la sine înţeles că etanşeitatea echipamentului e perfectă. Pantalonul, în prelungirea căruia există nişte tălpi imense, se prinde de mijloc printr-o centură metalică destul de largă ca să lase o anumită libertate mişcărilor trupului. Jacheta, prinsă de această centură, se unea cu un colier solid, de care se lega gluga. Aceasta, înconjurând capul, se aplica ermetic pe frunte, pe obraji, bărbie, cu o margine elastică. Din chip nu se vedeau decât nasul, ochii şi gura.

De jachetă se prindeau mai multe furtune de cauciuc, ce foloseau la introducerea aerului şi permiteau reglarea densităţii. Se putea deci, după voie, să fii scufundat în apă

până la gât ori până la jumătatea corpului, ba chiar şi să pluteşti în poziţie orizontală. în concluzie, libertate totală de acţiune şi de mişcare, securitate garantată şi absolută.

Aceasta este aparatura ce i-a adus succesul curajosului său inventator şi a cărei utilitate practică s-a demonstrat în numeroase accidente pe mare. Diverse accesorii o completau: un sac impermeabil, conţinând ustensile, ţinut la şold, un băţ solid, fixat de picior, o mică pânză, o mică vâslă, ce servea ca ramă sau cârmă, după împrejurări.

Kin-Fo, Craig, Fry, Sun, astfel echipaţi, pluteau acum peste valuri. Sun, împins de unul dintre agenţi, nu se opunea şi, după câteva lovituri de vâslă, toţi patru se îndepărtară de joncă.

Noaptea, încă foarte întunecată, favoriza această manevră. în cazul în care căpitanul Yin sau alţi marinari de-ai săi ar fi urcat pe punte, n-ar fi zărit fugarii. Nimeni, de altfel, n-ar fi bănuit că părăsiseră nava în asemenea condiţii. Bandiţii din cală vor afla în ultimul moment.

— La a doua veghe, spusese falsul mort din ultimul sicriu, ceea ce însemna pe la miezul nopţii.

Kin-Fo şi tovarăşii lui aveau astfel la dispoziţie câteva ore ca să fugă şi, în acest timp, ei sperau să se îndepărteze la cel puţin o milă de Sam-Yep. O brizăuşoară începea să încreţească oglinda apei. însă era atât de slabă că doar cu vâsla se puteau îndepărta de navă.

În câteva minute, Kin-Fo, Craig şi Fry se obişnuiseră atât de bine cu echipamentul că îl manevrau instinctiv, fără a ezita. Chiar şi Sun, care-şi venise în fire, se simţea mai în largul lui decât la bordul joncii. Răul lui de mare încetase brusc.

Asta din pricină că a fi supus la tangaj sau la ruliu pe o ambarcaţiune este diferit de a suporta legănarea hulei atunci când eşti pe jumătate scufundat în apă, iar el constata acest lucru cu satisfacţie.

Dar, dacă Sun nu mai era bolnav, se temea îngrozitor. Se gândea că rechinii poate că nu se culcaseră încă şi, din

instinct, îşi strângea sub el picioarele, ca şi cum s-ar fi ferit să fie apucat. Desigur că teama lui nu era neîntemeiată, în împrejurările de faţă.

Astfel se deplasară Kin-Fo şi tovarăşii săi, pe care neşansa continua să-i arunce în situaţii anormale. Vâslind, ei stăteau aproape orizontal. Când rămâneau pe loc, reveneau la poziţia verticală.

La un ceas după ce plecaseră de pe vas, Sam-Yep rămăsese la o jumătate de milă în urmă. Se opriră atunci, se proptiră pe vâsle şi se sfătuiră, având grijă să nu vorbească decât în şoaptă.

— Ce căpitan ticălos! zise Craig, ca să înceapă discuţia.

— Ce bandit Lao-Sen! ripostă Fry.

— Vă miră? zise Kin-Fo, ca un om pe care nimic nu-1 mai surprindea.

— Da, răspunse Craig, căci nu pot înţelege cum au aflat mizerabilii aceştia că vom urca la bordul joncii.

— Adevărat, e de neînţeles, adăugă Fry.

— Ce contează? întrebă Kin-Fo. Ei au ştiut, dar noi am scăpat.

— Am scăpat? zise Craig. Nu! Cât timp ne pot vedea de pe navă, încă n-am scăpat.

— Şi ce-i de făcut? întrebă Kin-Fo.

— Să căpătăm puteri, răspunse Fry şi să ne îndepărtăm suficient de mult ca să nu mai putem fi zăriţi în zori.

Fry, suflând o anumită cantitate de aer în echipamentul lui, urcă la suprafaţă până la jumătatea corpului. îşi aduse apoi sacul până la piept, îl deschise şi scoase din el o sticluţă şi un păhărel, pe care-1 umplu cu rachiu întăritor şi i-1 dădu clientului lor.

Kin-Fo nu se lăsă rugat, ci goli păhărelul. Fry-Craig îl imitară şi nici Sun nu fu uitat.

— Cum e? întrebă Craig.

— Mai bine! răspunse Sun, după ce bău. Dacă am putea mânca o bucăţică…

— Mâine, în zori, vom gusta ceva şi vom bea câteva ceşti de ceai…
— Rece! strigă Sun, strâmbându-se.
— Cald! răspunse Craig.
— Veţi face focul?
— Voi face.
— De ce aşteptăm până mâine? întrebă Sun.
— Vreţi ca focul nostru să-i arate căpitanului Yin şi complicilor săi poziţia noastră?
— Nu, nu!
— Atunci, pe mâine!
Într-adevăr, aceşti oameni îndrăzneţi vorbeau de parcă erau la ei acasă. Doar valurile uşoare le imprimau o mişcare în sus şi în jos, ce avea ceva tare comic. Urcau şi coborau, pe rând, precum clapele unui pian atinse de mâna unui pianist.
— Briza începe să se intensifice, observă Kin-Fo.
— Să ne apucăm de treabă! ziseră Craig-Fry.
Şi se pregătiră să aşeze băţul pentru a ridica pe el pânza mică, când Sun ţipă speriat.
— Taci, imbecilule! îi zise stăpânul lui. Vrei să ne descopere?
— Dar… parcă am simţit…, continuă Sun.
— Ce?
— Un animal enorm! Se apropia! Vreun rechin!
— Greşeşti, Sun! zise Craig, după ce cercetă cu atenţie suprafaţa mării.
— Dar… cred că am simţit…, reluă Sun.
— Taci, nemernicule! spuse Kin-Fo, punând mâna pe umărul servitorului său. Chiar şi când te va apuca de picior, îţi interzic să strigi, altfel…
— Altfel, adăugă Fry, o lovitură de cuţit în echipamentul lui şi îl trimitem la fund, unde poate să zbiere cât vrea.
Bietul Sun, din câte se vede, nu ajunsese la capătul încercărilor sale. Ii era tare frică, dar nu îndrăznea să mai

scoată o vorbă. Dacă încă nu regreta jonca şi răul de mare, şi nici pasagerii din cală, curând avea să o facă.

După cum observase Kin-Fo, briza se înteţea. Dar putea să fie una dintre acele brize uşoare şi trecătoare care dispar la răsăritul soarelui. Fără îndoială, trebuiau să profite de fenomen, ca să se îndepărteze cât mai mult de Sam-Yep. Când tovarăşii lui Lao-Sen nu aveau să-1 mai găsească pe Kin-Fo în cabină, fireşte că aveau să pornească în căutarea lui şi, dacă-i vedeau, piroga le-ar fi oferit un avantaj net pentru a-i prinde. Deci, cu orice preţ, trebuiau să se îndepărteze până în zori.

Briza sufla dinspre răsărit. Oricare ar fi fost locul unde uraganul ar fi împins jonca, într-un punct al golfului Leao-Tong, al golfului Pe-Ce-Li sau chiar al Mării Galbene, trebuia mers către apus pentru a ajunge pe litoral. Acolo puteau întâlni vreun vas comercial ce navighează pe la gurile de vărsare ale fluviului Pei-Ho.

În zona respectivă, bărcile pescarilor umblă zi şi noapte prin apropierea uscatului. Şansele de a fi găsiţi creşteau astfel foarte mult. Dacă, dimpotrivă, vântul suflase dinspre apus şi Sam-Yep fusese dusă mai la sud de litoralul Coreei, Kin-Fo şi însoţitorii săi nu aveau nici o şansă de scăpare. Înaintea lor s-ar fi întins imensa mare şi, dacă ar fi ajuns vreodată pe coastele Japoniei, ar fi fost deja cadavre,.plutind în echipamentul lor nescufundabil de cauciuc.

Dar, după cum s-a spus, briza continua să sufle şi trebuia folosită pentru a ieşi, cu prudenţă, din câmpul vizual al celor de pe joncă.

Era cam zece seara. Luna urma să apară deasupra orizontului puţin înainte de miezul nopţii. Nu aveau deci nici o clipă de pierdut.

— Întindeţi pânzele! ziseră Craig-Fry.

Ceea ce şi făcură. Nimic mai uşor decât să îndoi genunchiul, şi în locul special conceput să fixezi apoi echipamentul pentru velă.

Kin-Fo, Sun şi cei doi agenţi se întinseră mai întâi pe spate. Apoi îşi îndoiră genunchii şi fixară băţul ce servea drept catarg. Când reveniră la poziţia orizontală, băţul făcea un unghi de nouăzeci de grade cu linia trupului, ridicân-du-se vertical.

— Ridicaţi pânzele! ziseră Craig-Fry.

Fiecare ridică o pânză triunghiulară. O prinseră şi de centura metalică. Apoi briza, suflând în pânze, duse de acolo mica flotă de scafandri.

Aceşti „oameni-barcă” erau impropriu numiţi scafandri, dar meritau să li se spună astfel mai mult decât lucrătorilor submarini.

După zece minute, fiecare dintre ei manevra cu abilitate şi siguranţă deplină. Navigau grupat, fără să se îndepărteze unul de celălalt. S-ar fi zis că erau un stol de pescăruşi uriaşi, care, cu aripile deschise, alunecau cu uşurinţă la suprafaţa apei. Navigarea lor era, fireşte, favorizată de starea mării. Nici un val nu tulbura ondulaţia lentă a suprafeţei apei.

Doar de două sau trei ori, neîndemânaticul Sun, uitând recomandările lui Craig şi Fry, îşi întoarse capul şi înghiţi câteva guri din lichidul sărat. Dar nu se alese decât cu o uşoară senzaţie de greaţă. însă altceva îl neliniştea: să nu întâlnească nişte rechini fioroşi! Totuşi, înţelese de la ceilalţi că risca mai puţin stând orizontal decât vertical.

De fapt, poziţia gurii sale îl obligă pe rechin să se întoarcă pentru a-şi apuca prada şi mişcarea aceea nu este uşoară când vrea să apuce un obiect ce pluteşte orizontal. In plus, s-a observat că dacă aceste animale fioroase se aruncă asupra trupurilor inerte, ele ezită în faţa celor care se mişcă. Sun trebuia deci să se mişte neîncetat, ceea ce şi făcu.

Scafandrii navigară astfel circa o oră. Era exact cât le trebuia lui Kin-Fo şi tovarăşilor săi. Mai puţin timp, nu s-ar fi îndepărtat destul de repede de joncă. Mai mult, ar fi obosit datorită tensiunii exercitate de mica lor pânză.

Craig-Fry comandară atunci să se oprească, ceea ce şi făcură.

— Cinci minute odihnă, domnule, dacă vreţi, zise Craig, adresându-i-se lui Kin-Fo.

— Desigur.

Toţi, în afară de Sun, ce vru să rămână întins „din prudenţă” şi continuă să se mişte, reveniră la poziţia verticală.

— Al doilea păhărel de rachiu? întrebă Fry.

— Cu plăcere, răspunse Kin-Fo.

Câteva înghiţituri din lichidul întăritor fură servite de îndată. Nici nu trebuia mai mult. Foamea încă nu-i chinuia. Mâncaseră cu un ceas înainte de a părăsi jonca şi rezistau până în zori. Cât pentru încălzire, nu era cazul. Saltelele de aer, dispuse între apă şi trupurile lor, îi fereau de frig. Temperatura obişnuită a trupurilor lor nu scăzuse nici măcar cu un grad de când plecaseră. Se mai vedea Sam-Yep?

Craig şi Fry se întoarseră. Fry îşi scoase din sac un binoclu pentru noapte şi îl plimbă cu grijă peste orizont, la răsărit.

Nimic! Nici măcar umbra, foarte slabă, pe care o descrie o navă pe fondul întunecat al cerului. De altfel, noaptea era tare întunecoasă, fără stele, înceţoşată. Aştrii nu formau decât un fel de nebuloasă în văzduh. Dar, probabil luna, ce nu avea să întârzie să-şi arate jumătatea de disc, avea să risipească ceţurile şi să lumineze cerul.

— Jonca e departe! zise Fry.

— Ticăloşii dorm încă, răspunse Craig. N-au profitat de briză!

— Plecăm? întrebă Kin-Fo, care-şi pregătise deja echipamentul, întinzân-du-şi pânza în vânt.

Tovarăşii săi îl imitară. Porniră la început în direcţia în care-i împingea briza.

Se deplasau spre vest. în consecinţă luna, ridicându-se de la răsărit, nu le strălucea drept în ochi. Ea lumină, cu primele ei raze, orizontul opus lor. De fapt, chiar voiau să

cerceteze cu atenţie zona aceea. Poate că, în locul unei linii circulare, trasată clar între cer şi apă, s-ar fi prezentat un profil accidentat, trădat de lucirile lunii.

Scafandrii nu se înşelau. Trebuia să fie litoralul Imperiului Celest. Oriunde ar fi tras la ţărm, erau salvaţi! Uscatul nu era prea stâncos, iar valuri nu existau. Nu riscau nimic pentru a ajunge pe pământ. După aceea, aveau să vadă ce mai rămânea de făcut.

Pe la doisprezece fără un sfert, nişte pete albicioase se zăriră vag printre ceţurile zenitului. Luna începea să se ivească din ape.

Nici Kin-Fo, nici altul dintre tovarăşii săi nu se întoarseră. Briza, mai intensă, îi împingea cu o oarecare viteză. Dar simţeau că spaţiul din jurul lor se lumina, treptat.

În acelaşi timp, constelaţiile se vedeau mai bine. Vântul ce se înteţea curăţa ceţurile.

Discul lunii, trecut de la roşu arămiu la alb argintiu, lumină curând tot cerul. Brusc, o înjurătură sănătoasă, de-a americanilor, ieşi din gura lui Craig.

— Jonca! zise el. Se opriră toţi.

— Jos pânzele! strigă Fry.

Imediat velele fură coborâte, iar beţele scoase din dispozitiv. Kin-Fo şi tovarăşii săi, revenind la poziţia verticală, se uitară în urma lor. Sam-Yep era acolo, la mai puţin de o milă, profilându-se întunecat peste orizontul luminat, cu toate pânzele ridicate.

Era jonca într-adevăr! îşi ridicase pânzele şi acum profita de brizã. Căpitanul Yin, fără îndoială, îşi dăduse seama de dispariţia lui Kin-Fo fără să înţeleagă cum reuşise să fugă. Pornise să-1 caute, la întâmplare, înţeles cu complicii săi din cală. Şi într-un sfert de oră, fugarii aveau să cadă iar în mâinile lor!

Dar fuseseră ei văzuţi în mijlocul razelor cu care luna scălda suprafaţa mării? Poate că nu!

— Jos capul! zise Craig, care se agăţa de această speranţă.

Fu înţeles. Furtunele eliberaseră o cantitate de aer din costume şi cei patru scafandri se scufundară astfel încât deasupra apei le rămăseseră numai capetele. Nu trebuia decât să aştepte astfel în linişte, fără să facă vreo mişcare.

Jonca se apropia cu rapiditate. Pânzele ei înalte desenau două mari umbre peste ape.

După cinci minute, Sam-Yep se afla la o jumătate de milă de ei. Deasupra bastingajelor, mateloţii umblau încoace şi încolo. În spate, căpitanul era la cârmă.

Manevra el pentru a-i ajunge pe fugari? Se menţinea doar pe direcţia vântului? Nu se ştia.

Deodată se auziră nişte strigăte. O mulţime de oameni se iviră pe puntea vasului Sam-Yep. Larma se înteţi.

Evident, marinarii se luptau cu falşii morţi, ieşiţi din cală.

Dar de ce se băteau? Toţi tâlharii aceia, marinari şi piraţi, nu se înţeleseseră?

Kin-Fo şi tovarăşii săi auzeau foarte clar: de o parte vociferări ameninţătoare, de cealaltă strigăte de durere şi disperare, ce se stinseră în mai puţin de câteva minute.

Apoi clipocitul repetat al apei arăta că, de-a lungul joncii, cadavre erau aruncate în mare.

Nu! Căpitanul Yin şi marinarii săi nu erau complicii bandiţilor lui Lao-Sen! Dimpotrivă, bieţii oameni fuseseră luaţi prin surprindere şi masacraţi. Ticăloşii ascunşi la bord, fără îndoială cu ajutorul încărcătorilor din Taku, nu aveau alt scop decât acela de a pune mâna pe joncă pentru tai-ping şi probabil că nici nu ştiau de prezenţa pe navă a lui Kin-Fo.

Dar, dacă acesta era văzut, dacă era prins, nici el şi nici Craig, Fry sau Sun nu se puteau aştepta la milă din partea acelor nemernici.

Jonca înainta în continuare. Ea ajunse în dreptul lor, dar, printr-un noroc nesperat, aruncă asupra lor umbra pânzelor ei.

O clipă, fugarii se scufundară.

Când reapărură la suprafaţa apei, jonca trecuse de ei, fără să-i vadă şi era dusă acum de vântul înteţit.

Un cadavru plutea în spatele ei. Apele îl aduseră lângă scafandri.

Era leşul căpitanului, cu un pumnal înfipt între coaste. Pliurile largi ale robei sale încă îl susţineau la suprafaţă.

Apoi se scufundă şi dispăru în adâncul mării…

Astfel pieri veselul căpitan Yin, comandantul joncii Sam-Yep!

Zece minute mai târziu, nava dispăruse spre apus, iar Kin-Fo, Fry-Craig şi Sun rămaseră singuri la suprafaţa apei.

XX.

După trei ore, primii zori se zăreau la orizont. Curând se făcu zi şi marea putu fi observată pe întreaga ei întindere.

Jonca nu se mai vedea. Se îndepărtase mult de scafandri, care nu se puteau întrece cu ea. Ei urmaseră aceeaşi rută, spre vest, duşi de aceeaşi briză, dar Sam-Yep trebuia să se afle cu cel puţin trei leghe înaintea lor. Deci, nu aveau de ce să se teamă de cei de la bordul ei.

Totuşi, fiindcă scăpaseră de această primejdie, nu însemna că situaţia era mai puţin gravă.

De fapt, marea se dovedea pustie. Nu se vedea nici o navă, nici o barcă de pescari. Nu se zărea pământ nici la nord, nici la răsărit. Nimic nu indica apropierea litoralului. Se găseau în apele golfului Pe-Ce-Li sau în cele ale Mării Galbene? Nu puteau şti…

Vântul încă mai sufla la suprafaţa apei. Trebuiau să profite. Direcţia urmată de joncă arăta că pământul se găsea, mai aproape ori mai departe, spre apus şi că, în orice caz, acolo trebuiau să-1 caute.

Hotărâră deci să înalţe iar pânzele, dar după ce recăpătau puteri. Stomacurile lor îşi cereau tributul după acea călătorie de zece ore, în asemenea condiţii.

— Să mâncăm, zise Craig.

—. pe săturate, adăugă Fry.

Kin-Fo făcu semn că era de acord. Sun clănţăni din dinţi, gest ce nu te putea înşela. în clipa aceea, înfometatul nu se mai gândea la primejdia de a fi devorat pe loc, ci la cu totul altceva.

Sacul impermeabil fu deci deschis. Fry scoase din el diferite alimente de calitate, pâine, conserve, ustensile pentru masă, tot ceea ce putea să astâmpere foamea sau setea cuiva. Din cele o sută de feluri de mâncare ce figurează pe lista de bucate obişnuită a unui dineu chinezesc lipseau vreo nouăzeci şi opt, dar rămânea destul ca să sature patru oameni, şi cu siguranţă nu era cazul să facă mofturi.

Mâncară deci, cu mare poftă. Sacul conţinea provizii pentru două zile. Ori, dacă în două zile nu aveau să se afle pe uscat, nu aveau să mai ajungă niciodată.

— Dar noi sperăm că totul va fi bine, zise Craig.

— De ce speraţi asta? întrebă Kin-Fo, cam ironic.

— Pentru că şansa s-a întors de partea noastră, răspunse Fry.

— Credeţi?

— Fără îndoială, răspunse Craig. Pericolul cel mare era pe joncă şi am scăpat de el.

— Niciodată, domnule, de când avem onoarea să vă protejăm n-aţi fost mai în siguranţă ca aici, adăugă Fry.

— Toţi tai-pingii din lume…, spuse Craig. —… nu vă pot atinge aici…, grăi Fry.

— Şi plutiţi tare frumos…, adăugă Craig.

—. pentru cineva care valorează două sute de mii de dolari, încheie Fry. Kin-Fo zâmbi.

— Dacă plutesc, zise el, e meritul dumneavoastră, domnilor. Fără ajutorul vostru, aş fi acum alături de bietul căpitan Yin.

— Şi noi, replicară Fry-Craig.

— Ca şi mine, de altfel, zise Sun, care mesteca, nu fără oarecare dificultate, o bucată enormă de pâine.

— Oricum, ştiu ce vă datorez, reluă Kin-Fo.

— Nu ne datoraţi nimic, răspunse Fry, pentru că sunteţi clientul Centenarului…

—. companie de asigurări pe viaţă…

—. capital garantat: douăzeci de milioane de dolari…

— Şi sperăm…

—. că nu vă va datora nimic!

De fapt, Kin-Fo era foarte mişcat de devotamentul celor doi agenţi demonstrat faţă de el, indiferent care era motivul. De aceea nu-şi ascunse sentimentele privitoare la ei.

— Vom mai vorbi despre asta, le spuse el, după ce Lao-Sen îmi va da scrisoarea de care Wang s-a descotorosit în acest neplăcut mod.

Craig şi Fry se priviră. Un zâmbet li se schiţă pe buze. Aveau, evident, acelaşi gând.

— Sun? zise Kin-Fo.

— Domnule?

— Ceaiul?

— Iată-1! răspunse Fry.

Şi Fry avea motiv să răspundă, căci, după Sun, a face ceai în asemenea condiţii ar fi fost imposibil.

Dar să crezi că aceşti doi agenţi ar fi avut probleme pentru atât de puţin ar însemna să nu-i cunoşti.

Fry scoase deci din sac o mică ustensilă, ce este complet indispensabilă echipamentului Boyton. De fapt, poate servi drept felinar în timpul nopţii, de vatră când e frig, de plită dacă trebuie obţinută o băutură caldă.

Nimic mai simplu. Un furtun lung de şase degete, prins de un recipient metalic, dotat cu un robinet superior şi cu unul inferior, totul încastrat într-o placă de plută, precum termometrele plutitoare folosite în băile comune, iată dispozitivul de care vorbim.

Fry îl puse pe suprafaţa apei. Cu o mână deschise robinetul superior, cu cealaltă pe cel inferior, adaptat recipientului scufundat. Imediat o flacără vioaie se ivi la extremitate, degajând o căldură apreciabilă.

— Iată plita, zise Fry. Sun nu-şi credea ochilor.
— Aţi făcut foc cu apă? strigă el.
— Cu apă şi cu fosfură de calciu, răspunse Craig.

De fapt, aparatul fusese construit astfel încât să utilizeze o proprietate unică a fosfurii de calciu, acest compus al fosforului ce produce, în contact cu apa, hidrogen sulfurat. Iar acest gaz arde spontan în aer şi nici vântul, nici ploaia, nici marea nu-1 pot stinge. De aceea e folosit pentru luminarea colacelor de salvare. Aruncând colacul în apă, aceasta intră în contact cu fosfura de calciu rezultând imediat o flacără înaltă care permite fie omului căzut în mare să regăsească colacul, fie marinarilor să-i găsească pe naufragiaţi şi să vină în ajutorul lor.

În timp ce hidrogenul ardea în capătul tubului, Craig ţinea deasupra lui un vas umplut cu apă dulce pe care o scosese dintr-un butoiaş aflat în sacul său.

După câteva minute, lichidul fu adus în stare de fierbere. Craig îl vărsă într-un ceainic, ce conţinea o cantitate mică dintr-un excelent ceai. De această dată, Kin-Fo şi Sun îl băură ca americanii, adică pe fugă, dar nu se plânseră.

Băutura caldă încheie în mod convenabil masa servită la suprafaţa mării, la nu se ştie ce latitudine sau longitudine. Ca să afle la ce latitudine şi longitudine se găseau, le-ar fi trebuit un sextant şi un cronometru. Probabil că aceste instrumente vor completa într-o zi sacul echipamentului Boyton, iar naufragiaţii nu vor mai risca să se rătăcească pe ocean.

Kin-Fo şi tovarăşii săi, odihniţi, refăcuţi, întinseră micile lor pânze şi îşi relu-ară navigaţia către vest, după acea întrerupere plăcută prilejuită de micul dejun.

Briza se menţinu încă douăsprezece ore, iar scafandrii parcurseră o distanţă importantă, împinşi din spate de vânt. Schimbau rareori direcţia, foarte puţin, vâslind. în acea poziţie orizontală, legănaţi uşor de apă şi împinşi cu blândeţe de vânt, ar fi putut adormi.

Încercau însă să reziste în faţa somnului, ce ar fi fost foarte inoportun în aceste împrejurări. Craig şi Fry, ca să nu adoarmă, îşi aprinseseră câte o ţigară şi fumau asemeni tinerilor americani elevi ai şcolilor de natație.

În rest, de mai multe ori, scafandrii fură deranjaţi de zbenguiala unor animale marine, ce-i cauzară nefericitului Sun o spaimă straşnică.

Din fericire, nu erau decât marsuini inofensivi. Aceşti clovni ai mării veneau să vadă ce fiinţe pluteau în mediul lor, mamifere ca şi ei, dar nu marine.

Curios spectacol! Marsuinii se apropiau în grupuri. Treceau ca nişte săgeţi, nuanţând straturile de apă cu culorea lor de smarald. Ţâşneau la cinci-şase picioare peste suprafaţa mării, făcând un fel de salt periculos ce demonstra supleţea şi vigoarea muşchilor lor.

Ah! Dacă scafandrii ar fi putut despica apele cu asemenea rapiditate, superioară oricărei nave, ar fi ajuns foarte iute la ţărm. Le trecu prin minte să se prindă de câte un asemenea animal şi de a se lăsa purtaţi de el. Dar ce răsuciri şi ce plonjoane făceau marsuinii! Mai bine lăsau briza să-i ducă cu o viteză care, deşi era tare mică, se dovedea mult mai practică.

Totuşi, pe la prânz, vântul încetă să mai sufle. Briza se încheie prin nişte rafale slabe şi capricioase, care când umflau pânzele, când le lăsau inerte. Scota nu mai asculta de mâna ce o ţinea.

— Lucrurile se complică…, zise Craig.

—. grav! încheie Fry.

Se opriră o clipă. Catargele fură date jos, pânzele strânse. Se aşezară vertical şi cercetară orizontul.

Marea rămăsese pustie. Nu se vedea nici o pânză, nici un fum de vapor. Soarele arzător absorbise ceţurile, rarefiase curenţii atmosferici. Apa le-ar fi părut călduţă chiar şi unor oameni care nu erau dotaţi cu costume de cauciuc termoizolante.

Totuşi, oricât de siguri se arătaseră Craig şi Fry asupra sfârşitului aventurii, erau acum neliniştiţi. Distanţa parcursă în decursul celor şaisprezece ore nu putea fi estimată, şi nimic nu indica apropierea litoralului, nici o navă comercială, nici o barcă de pescuit, iată ce devenea din ce în ce mai inexplicabil.

Din fericire, Kin-Fo, Craig şi Fry nu erau oameni care să dispere înainte de ora fatală, dacă această oră ar fi venit vreodată pentru ei. Aveau încă provizii pentru o zi şi nu se vedeau semne că vremea s-ar înrăutăţi.

— Să vâslim! zise Kin-Fo.

Fu semnalul de plecare. Când pe spate, când pe burtă, scafandrii îşi reluară drumul spre vest.

Nu înaintau prea repede. Vâslitul le obosea braţele neobişnuite cu efort. Trebuiau să se oprească des pentru a-1 aştepta pe Sun, ce rămânea în urmă şi începea să se văicărească. Stăpânul lui ţipa la el, îl ameninţa, dar Sun nu se mai temea pentru restul lui de coadă, protejat de gluga de cauciuc. însă, teama că-1 vor părăsi era suficientă pentru a nu rămâne prea mult în urma celorlalţi.

Pe la ora două, câteva păsări se arătară. Erau pescăruşi. Dar aceste zburătoare se aventurează foarte departe de ţărm. Nu se putea deci deduce că prezenţa lor însemna că ţărmul era aproape. Totuşi, considerară că este un indiciu favorabil.

După un ceas, scafandrii dădură peste o reţea de sargase, din care se eliberară destul de greu. Păreau nişte peşti prinşi în năvod. A fost nevoie să-şi folosească cuţitele pentru a tăia plantele marine. Pierdură astfel cel puţin o jumătate de oră şi obosiră.

Pe la patru, mica trupă plutitoare se opri iar, de oboseală. Se pornise o briză destul de puternică, dar sufla dinspre sud. Asta îi neliniştea. Scafandrii nu puteau să navigheze sub vânt ca o ambarcaţiune pe care chila ar fi protejat-o împotriva derivei. Dacă şi-ar fi întins pânzele, ar fi fost duşi spre nord. Ar fi pierdut o parte din distanţa parcursă către

vest. în plus, hula se accentua, iar valurile de fund clipoceau agitând suprafaţa apei. Acest lucru îngreuna substanţial situaţia.

Halta fu, deci, destul de lungă. Fu folosită nu doar pentru odihnă, dar şi pentru recuperarea puterilor, atacând din nou proviziile. Dar cina fu mai puţin veselă ca micul dejun. Noaptea avea să revină peste câteva ore. Vântul bătea. Ce să facă?

Kin-Fo, ţinându-se de vâslă, încruntat, mai enervat decât nelinişţit de ghinionul ce-1 însoţea pretutindeni, nu pronunţă nici un cuvânt. Sun se văicărea continuu şi strănuta ca şi cum ar fi fost ameninţat de o gripă.

Craig şi Fry se simţeau întrebaţi în gând de ceilalţi doi tovarăşi ai lor, dar nu ştiau ce să răspundă!

În sfârşit, o întâmplare fericită le dădu un răspuns.

Puţin înainte de ora cinci, Craig şi Fry, ţinând, în acelaşi timp, mâna întinsă către sud, strigară:

— Pânză!

De fapt, la trei mile pe direcţia vântului, se arăta o ambarcaţiune cu pânze care continuând să se deplaseze în acelaşi fel, ar fi ajuns, sub acţiunea vântului, în apropiere de locul unde se opriseră Kin-Fo şi tovarăşii săi.

Nu le rămânea de făcut decât un singur lucru: să-i taie calea, înaintând perpendicular pe traiectoria ei.

Scafandrii executară de îndată manevrele necesare în acest scop. Prinseseră iar puteri. Acum că salvarea lor se afla, ca să spunem aşa, chiar în mâinile lor, nu voiau să piardă şansa oferită.

Direcţia vântului nu mai permitea folosirea pânzelor. Dar vâslele le erau de ajuns, distanţa de parcurs fiind relativ mică.

Vedeau ambarcaţiunea mărindu-se rapid, sub acţiunea brizei, ce se intensifica. Era o barcă de pescuit. Prezenţa ei arăta că ţărmul era prin apropiere, căci pescarii chinezi rareori se avântă în larg.

— Curaj! strigară Craig-Fry, vâslind cu vigoare.

Nu trebuia să-i îndemne prea mult pe tovarăşii lor. Kin-Fo, lungit pe suprafaţa apei, se deplasa ca un skiff de curse. Cât despre Sun, el se autodepăşea, fiind primul, într-atât se temea să rămână la urmă!

Mai aveau o jumătate de milă până la barcă. De altfel, era încă zi şi, chiar dacă nu vor reuşi să se facă văzuţi, cu siguranţă scafandrii vor izbuti să se facă auziţi. Dar pescarii, văzând acele animale ciudate, care îi strigau, nu aveau să fugă? Iată o eventualitate destul de gravă.

Oricum ar fi fost, nu trebuia pierdută nici o clipă. Braţele se mişcau, vâslele băteau cu iuţeală crestele înspumate ale micilor valuri, distanţa se diminua văzând cu ochii, când Sun, aflat înaintea lor, scoase un urlet de groază:

— Un rechin! Un rechin!

De data aceasta Sun nu se înşela.

La o distanţă de douăzeci de picioare se vedeau ieşind din apă două apendice. Erau înotătoarele unui animal fioros, specific acelor mări, rechinul-tigru, care-şi merită numele, căci natura 1-a dotat cu ferocitatea dublă, a fiarei şi a răpitorului de apă.

— Cuţitele! strigară Craig-Fry.

Erau singurele arme pe care le aveau la dispoziţie, insuficiente poate!

Sigur că Sun se oprise brusc şi se întorsese repede.

Rechinul văzuse scafandrii şi se îndrepta către ei. O clipă mai târziu, corpul său uriaş apăru prin apele transparente, dungat şi pătat cu verde. Măsura cam optsprezece picioare lungime! un monstru!

Se aruncă mai întâi asupra lui Kin-Fo, întorcându-se pe jumătate ca să-1 apuce.

Kin-Fo nu-şi pierdu sângele rece. în clipa în care rechinul era să-1 apuce, îi propti vâsla în spate şi, împingând viguros, se feri imediat.

Craig şi Fry se apropiaseră, gata de atac, gata de apărare.

Rechinul se scufundă o clipă, apoi urcă iar la suprafaţă. Venea cu gura imensă deschisă, în care se vedeau patru

şiruri de dinţi ascuţiţi.

Kin-Fo vru să repete manevra care îi reuşise. Dar vâsla lui nimeri în falca monstrului, care i-o reteză imediat.

Rechinul, pe jumătate culcat pe o parte, se aruncă asupra prăzii sale.

Deodată, valuri de sânge ţâşniră şi marea se coloră în roşu.

Craig şi Fry tocmai atacaseră monstrul cu lovituri puternice, şi, oricât de groasă era pielea rechinului, cuţitele americane cu lamă lungă reuşiseră să o străpungă.

Gura rechinului se deschise şi se închise cu mare zgomot, în timp ce înotătoarea lui codală bătea apa cu o forţă formidabilă. Fry fu lovit de aceasta şi aruncat la zece picioare mai încolo.

— Fry! strigă Craig, în glasul lui simţindu-se cea mai vie durere, ca şi cum ar fi fost lovit chiar el.

— Ura! strigă Fry, revenind în atac.

Nu fusese rănit. Costumul de cauciuc amortizase violenta lovitură de coadă.

Rechinul fu atacat iar, cu multă furie. Se învârtea, se răsucea. Kin-Fo reuşi să-i înfigă în ochi restul vâslei sale rupte şi încerca, riscând să fie despicat în două, să-1 ţină la distanţă, în vreme ce Craig şi Fry căutau să-1 înjunghie în inimă.

Probabil că agenţii reuşiră, căci monstrul, după ce se mai zbătu o dată, se scufundă în mijlocul valurilor însângerate.

— Ura! Ura! Ura! strigară Craig-Fry într-un glas, agitându-şi cuţitele.

— Vă mulţumesc! le zise, simplu, Kin-Fo.

— N-aveţi pentru ce! răspunse Craig. Peştele ăsta voia o înghiţitură de două sute de mii de dolari.

Dar Sun? Unde era Sun? De data asta, era înaintea lor, foarte aproape de barcă. Nemernicul fugise vâslind. însă fuga i-ar fi putut aduce nenorocirea.

Pescarii îl zăriseră. Dar nu-şi imaginau că sub aspectul unui câine de mare se ascundea o fiinţă omenească. Se

pregătiră deci să-1 pescuiască, cum ar fi făcut cu un delfin sau cu o focă. Astfel, de îndată ce respectivul animal ajunse în apropiere, o frânghie lungă, dotată cu un cârlig impunător, fu aruncată peste bord.

Cârligul se agăţă deasupra centurii de la costumul lui Sun şi, alunecând, îi despică echipamentul de pe spate până la ceafă.

Sun, care nu mai era susţinut la suprafaţă decât de aerul conţinut între straturile de cauciuc ale pantalonilor săi, se răsuci şi ajunse cu capul în apă şi cu picioarele în aer.

Kin-Fo, Craig şi Fry, ajungând acolo, îi strigară pe pescari în chinezeşte.

Cât se speriară bieţii oameni! Foci care le vorbeau! Voiau să ridice pânzele şi să fugă cât mai repede!

Dar Kin-Fo îi linişti, le arătă că erau oameni, chinezi ca şi ei!

O clipă mai târziu, cele trei mamifere terestre se aflau la bord.

Mai rămăsese Sun. îl traseră cu o cange, îi ridicară capul deasupra apei. Unul dintre pescari îl apucă de coadă şi îl ridică.

Coada lui Sun îi rămase în mână şi bietul nefericit căzu iar în apă.

Pescarii îl prinseră atunci cu o frânghie şi, cu greu, îl urcară în barcă.

De abia ajunsese pe punte şi scuipa apa înghiţită, că stăpânul său se apropie şi-1 întrebă cu severitate:

— Coada era falsă?

— Fără aşa ceva, răspunse Sun, oare m-aş fi încumetat eu, ştiindu-vă obiceiurile, să intru în slujbă la dumneavoastră?

Spuse asta aşa de comic, încât toţi izbucniră în râs.

Pescarii erau din Fu-Ning. La mai puţin de două leghe se găsea portul unde voia să ajungă Kin-Fo.

În aceeaşi seară, pe la ora opt, debarcă acolo împreună cu tovarăşii săi şi, scăpând de echipamentul căpitanului Boyton, îşi recăpătară înfăţişarea omenească.

XXI

— Acum, după tai-ping!

Acestea fură primele cuvinte pronunţate de Kin-Fo, a doua zi dimineaţa, pe 30 iunie, după o noapte de odihnă, meritată de eroii acestor aventuri uimitoare.

Se găseau, în sfârşit, pe teritoriul unde acţiona Lao-Sen. Trebuia să se dea lupta hotărâtoare.

Avea să iasă învingător Kin-Fo? Da, fără îndoială, dacă reuşea să-1 surprindă pe tai-ping. Nu, cu siguranţă, dacă se lăsa el surprins şi dacă un pumnal i se înfigea în piept înainte de a trata cu necruţătorul înlocuitor al lui Wang.

— După tai-ping! răspunseră Craig-Fry, uitându-se unul la celălalt. Sosirea lui Kin-Fo, a lui Craig, Fry şi Sun, în costumele lor ciudate, felul în care pescarii îi scoseseră din mare, iată ce produsese o vie emoţie printre locuitorii micului port Fu-Ning. Ar fi fost greu să scapi de curiozitatea publică. Au fost deci escortaţi, în ajun, până la han şi, graţie banilor păstraţi în centura lui Kin-Fo şi în sacul lui Craig-Fry, şi-au procurat costume mai potrivite.

Dacă noii veniţi ar fi fost mai puţin asaltaţi de mulţime la sosirea la han, ar fi observat un anumit chinez care nu-i pierdea din priviri. Surprinderea lor ar fi fost şi mai mare, fără îndoială, dacă l-ar fi văzut păzind, întreaga noapte, uşa hanului. S-ar fi temut, cu siguranţă, când l-ar fi găsit, dimineaţa, în acelaşi loc.

Dar ei nu văzuseră nimic, nu bănuiau nimic şi nici nu se mirară când acel personaj suspect veni să-şi ofere serviciile în calitate de călăuză, în clipa în care ieşeau din han.

Era un bărbat de vreo treizeci de ani, ce părea foarte cinstit. Totuşi, câteva bănuieli se treziră în gândurile lui Craig-Fry, de aceea îl luară la întrebări:

— De ce te oferi drept călăuză şi unde vrei să ne conduci? Nimic mai firesc decât această întrebare, ca şi răspunsul ce urmă:

— Bănuiesc că vreţi să vizitaţi Marele Zid, zise călăuza, cum fac toţi călătorii care vin la Fu-Ning. Cunosc ţinutul şi

mă ofer să vă conduc.
— Prietene, interveni atunci Kin-Fo, înainte de a mă hotărî, spune-mi dacă provincia e sigură.
— Foarte sigură, răspunse călăuza.
— Nu se vorbeşte, prin ţinut, de un anume Lao-Sen? întrebă Kin-Fo.
— Lao-Sen, tai-pingul?
— Da.
— Adevărat, răspunse călăuza, dar nu avem a ne teme de el decât dincolo de Marele Zid. Nu se aventurează pe teritoriul imperial. Banda lui acţionează dincolo, în provinciile mongole.
— Se ştie pe unde se află acum? întrebă Kin-Fo.
— Ultima oară a fost semnalat pe la Cing-Tang-Ro, la doar câţiva li de Marele Zid.
— Şi de la Fu-Ning la Cing-Tang-Ro ce distanţă este?
— Cam cincizeci de li.
— Ei bine, te iau în slujba mea!
— Ca să vă călăuzesc la Marele Zid?
— Ca să mă duci până la tabăra lui Lao-Sen! Călăuza nu-şi putu ascunde o tresărire de surpriză.
— Vei fi bine plătit! adăugă Kin-Fo.
Ghidul dădu din cap ca unul care se teme să treacă frontiera, apoi spuse:
— Vă duc până la Marele Zid, răspunse călăuza, dar nu mai departe. Mi-aş pune viaţa în primejdie.
— Cât costă viaţa dumitale? îţi plătesc!
— Fie, se învoi călăuza.
Întorcându-se către cei doi agenţi, Kin-Fo adăugă:
— Sunteţi liberi, domnilor. Nu trebuie să mă însoţiţi.
— Unde veţi merge dumneavoastră…, zise Craig. —… vom fi şi noi, spuse Fry.
Clientul Centenarului valora încă pentru ei două sute de mii de dolari.
De fapt, după discuţia aceea, agenţii se liniştiseră în privinţa călăuzei. Dar, din câte înţelegeau, dincolo de acea

barieră pe care chinezii o ridicaseră împotriva hoardelor mongole, trebuiau să se aştepte la lucruri foarte grave.

Pregătirile de plecare au fost făcute de îndată. Sun nu fu întrebat dacă-i convenea sau nu să meargă acolo.

Mijloacele de transport, precum căruţele sau şaretele, lipseau cu desăvârşire din orăşelul Fu-Ning. Nu erau nici cai sau măgari. Dar existau mai multe cămile ce foloseau mongolilor pentru negoţ. Aceşti aventurieri ce merg în caravane pe drumul de la Peking la Kia-Cea, îşi mână nenumăratele lor turme de oi. Ei stabilesc astfel legătura între Rusia asiatică şi Imperiul Celest. Totuşi, ei nu se aventurează peste stepele imense decât în cete numeroase şi bine înarmaţi.

„Sunt oameni sălbatici şi mândri, pentru care chinezii merită doar dispreţ”, spune domnul de Beauvoir.

Kin-Fo cumpără cinci cămile, cu harnaşament foarte rudimentar. Le încăr-ară cu provizii, cumpărară arme şi plecară sub conducerea călăuzei.

Dar pregătirile respective necesitaseră ceva timp, iar plecarea se amână până la ora unu după-amiaza. în ciuda acelei întârzieri, călăuza voia să ajungă, cu orice preţ, la Marele Zid înainte de miezul nopţii. Acolo aveau să ridice tabăra şi a doua zi, dacă Kin-Fo persevera în hotărârea lui imprudentă, aveau să treacă frontiera.

Ţinutul din jurul Fu-Ning-uIui era accidentat. Nori de nisip galben se ridicau deasupra drumurilor ce treceau printre câmpurile cultivate. încă se recunoştea, pe acolo, teritoriul productiv al Imperiului Celest.

Cămilele mergeau fără grabă. Călăuza îi preceda pe Kin-Fo, Sun, Craig şi Fry, ce stăteau între cocoaşele cămilelor. Lui Sun îi plăcea destul de mult acest mod de a călători şi, în condiţiile respective, ar fi mers până la capătul lumii.

Dacă drumul nu era obositor, căldura se dovedea greu de suportat. Prin păturile de aer supraîncălzit din pricina radiaţiilor pământului se produceau cele mai curioase miraje. Vaste întinderi lichide apăreau la orizont şi apoi

dispăreau, spre mulţumirea lui Sun, care se vedea ameninţat de o nouă aventură pe ape.

Deşi provincia aceea este situată la limita extremă a Chinei, nu trebuie crezut că e pustie. Imperiul Celest, oricât de vast ar fi, se dovedea prea mic pentru populaţia sa. Aşa că locuitorii sunt numeroşi, chiar la marginea deşertului asiatic.

Oamenii munceau la câmp. Femeile tătare, recunoscute prin culorile roz şi albastru ale hainelor pe care le poartă, se îndeletniceau cu muncile câmpului. Turme de oi galbene cu coadă lungă, coadă la care Sun se uita cu invidie, păşteau ici şi colo, sub privirile vulturilor negri. Vai de bietul rumegător ce se îndepărta de turmă! Păsările acestea sunt nişte carnivore de temut, care nu le dau pace oilor, muflonilor, tinerelor antilope şi chiar folosesc, drept câini de vânătoare, kirghizilor din stepele Asiei centrale.

Apoi nori de vânat cu pene se ridicau de peste tot. O puşcă n-ar fi stat degeaba în acea zonă. Dar un vânător adevărat n-ar fi privit cu ochi buni laţurile, plasele şi alte dispozitive distrugătoare, demne de un braconier, ce acopereau solul prin ogoarele cu grâu, mei şi porumb.

În timpul acesta, Kin-Fo şi tovarăşii săi treceau prin mijlocul vârtejurilor de praf mongol. Nu se opreau nici în locurile umbroase de pe drum, nici la fermele izolate clin provincie, nici în satele ce-şi semnalau de departe prezenţa prin turnurile funerare, ridicate în memoria eroilor legendei budiste. Mergeau în şir, lăsându-se conduşi de cămilele lor, care obişnuiesc să umble una după cealaltă şi al căror pas cadenţat este marcat de un clopoţel roşu legat de gât.

În asemenea condiţii nu se putea discuta. Călăuza, nu prea vorbăreţ din fire, se afla tot în fruntea cetei, cercetând mereu câmpia. Nu ezita niciodată în privinţa drumului ce trebuia urmat, chiar şi la anumite răscruci, unde lipsea tăbliţa indicatoare. Astfel, Craig-Fry, care nu se mai temeau de el, aveau atenţia concentrată asupra preţiosului client al

Centenarului. Cu cât se apropiau de capătul călătoriei, cu atât deveneau mai neliniştiţi, fără să înţeleagă de ce. în orice clipă se puteau trezi în prezenţa unui om care, cu o lovitură de cuţit bine dată, să-i facă să piardă două sute de mii de dolari.

Cât despre Kin-Fo, el se afla în acea dispoziţie sufletească în care amintirile domină neliniştile prezentului şi ale viitorului. îşi revedea viaţa din ultimele două luni. Neşansa care-1 urmărise constant îl îngrijora foarte serios. Din ziua în care corespondentul lui din San Francisco îi trimisese vestea despre pretinsa lui ruinare, nu intrase într-o periodă ghinionistă cu adevărat uimitoare? Nu se stabilise o compensare între prima şi a doua parte a existenţei sale, după ce avusese nebunia să nu recunoască avantajele celei dintâi?

Recuperarea scrisorii aflate în mâinile lui Lao-Sen se va încheia cu bine? Binevoitoarea Le-U va reuşi prin prezenţa ei, prin grija ei, prin tandreţea ei, prin veselia sa, să gonească spiritele rele ce se întărâtaseră împotriva lui? Da! trecutul îi revenea în memorie, îl preocupa, îl neliniştea! Şi Wang! Sigur că da! nu-1 putea acuza că voise să-şi îndeplinească promisiunea luată, dar filosoful acesta, oaspetele yamenului din Shang-Hai, nu avea să mai fie alături de el, ca să-i dea un sfat înţelept.

— Veţi cădea! strigă în clipa aceea călăuza, a cărei cămilă se lovise de cea a lui Kin-Fo, care fusese cât pe ce să alunece din spinarea animalului.

— Am ajuns? întrebă el.

— E opt seara, răspunse călăuza. Propun să ne oprim ca să mâncăm.

— Şi după aceea?

— După aceea, vom pleca mai departe!

— Se va face noapte.

— Nu vă temeţi că ne vom rătăci! Marele Zid nu se află decât la douăzeci de li de aici şi e bine să lăsăm animalele să se odihnească puţin.

— Fie! se învoi Kin-Fo.

Pe drum dădură peste o cocioabă părăsită. Un pârâu curgea în apropiere, printr-o viroagă sinuoasă şi cămilele se adăpară acolo.

În timpul acesta, înainte ca noaptea să se lase de tot, Kin-Fo şi tovarăşii săi se instalară. Discuţia lor nu se dovedea antrenantă. Kin-Fo o îndreptă, o dată sau de două ori, spre Lao-Sen. întrebă călăuza dacă ştia câte ceva despre tai-ping, dacă îl cunoştea. Omul clătină din cap a nelinişte şi evită să răspundă, de parcă se ferea de ceva anume.

— Vine uneori prin provincie? întrebă Kin-Fo.

— Nu, răspunse călăuza, dar tai-pingii din banda lui au trecut de mai multe ori Marele Zid şi nu e bine să te întâlneşti cu ei. Să ne păzească Buddha de tai-ping!

Dând aceste răspunsuri, călăuza, care nu înţelegea cât de important era subiectul respectiv pentru Kin-Fo, îi făcu suspicioşi pe Craig şi pe Fry, care-şi scoteau mereu ceasurile, se uitau la ele, apoi clătinau din cap.

— De ce nu rămânem liniştiţi aici până mâine dimineaţă? întrebară ei.

— În cocioba asta! se miră călăuza. Prefer în câmp deschis! E mai greu să fii luat prin surprindere acolo!

— E preferabil să ajungem în seara asta la Marele Zid, spuse Kin-Fo. Vreau să fiu acolo şi voi ajunge!

Spuse asta pe un ton ce nu admitea discuţie. Sun, deja speriat, nu îndrăzni nici el să protesteze.

Terminară de mâncat. Se făcuse aproape ora nouă, când călăuza se ridică şi dădu semnalul de plecare.

Kin-Fo se îndreptă spre cămila lui. Craig şi Fry se duseră la el.

— Domnule, întrebară ei, v-aţi hotărât să cădeţi în mâinile lui Lao-Sen?

— Categoric! răspunse chinezul. Vreau să-mi recuperez scrisoarea cu orice preţ.

— Dar riscaţi prea mult! continuară ei. De ce să vă duceţi în tabăra tai-pin-gului?

— N-am venit până aici ca să mă răzgândesc, răspunse Kin-Fo. Sunteţi liberi să nu mă urmaţi!

Călăuza aprinsese un mic felinar. Agenţii se apropiară de el şi se uitară iarăşi la ceas.

— Ar fi mai sigur să rămânem aici până mâine, insistară ei.

— De ce? întrebă Kin-Fo. Lao-Sen va fi la fel de primejdios mâine sau poimâine precum este astăzi. La drum!

— Să mergem! ziseră cei doi.

Călăuza auzise scurta lor discuţie. Deja de mai multe ori, în timpul popasului, când cei doi agenţi încercaseră să-1 convingă pe Kin-Fo să nu mai înainteze, o umbră de nemulţumire se citise pe chipul lui. în clipa respectivă, văzându-i că revin în atac, nu-şi putu reţine un gest de nerăbdare.

Asta nu-i scăpă lui Kin-Fo, hotărât să nu cedeze. Dar fu tare mirat când, urcându-se pe cămilă, călăuza se aplecă la urechea lui şi îi şopti aceste cuvinte:

— Feriţi-vă de aceşti doi oameni!

Kin-Fo vru să-i ceară explicaţii pentru cuvintele acelea. însă călăuza îi făcu semn să tacă, dădu semnalul de plecare şi mica trupă se aventură în noapte, prin câmpie.

Un sâmbure de neîncredere intrase în sufletul clientului Centenarului? Cuvintele, cu totul neaşteptate şi inexplicabile, pronunţate de călăuză, puteau să contrabalanseze, în mintea lui, cele două luni de devotament arătat de agenţi de când se aflau în serviciul lui? Sigur că nu! Totuşi, Kin-Fo se întreba de ce Fry-Craig îl sfătuiseră să amâne vizita în tabăra tai-pingului sau chiar să renunţe la aceasta.

Oare nu pentru a ajunge la Lao-Sen plecaseră pe neaşteptate din Peking? Interesul celor doi agenţi ai Centenarului nu era ca el să intre în posesia acelei absurde şi compromiţătoare scrisori? Insistenţa lor i se părea, deci, de neînţeles.

Kin-Fo nu lăsă să se vadă nimic din sentimentele ce-1 animau. îşi reluase locul, după călăuză. îl urmau Craig şi

Fry. Merseră astfel încă două ore.

Trebuie să fi fost cam miezul nopţii, când călăuza, oprindu-se, arătă către nord o umbră lungă şi neagră, ce se profila vag pe fondul puţin mai deschis al cerului. Se distingeau câteva piscuri, luminate deja de primele raze de lună, pe care orizontul o ascundea.

— Marele Zid, spuse călăuza.

— Putem să-1 trecem chiar în seara aceasta? întrebă Kin-Fo.

— Da, dacă vreţi neapărat! răspunse călăuza.

— Vreau!

Cămilele se opriseră.

— Mă duc să cercertez trecătoarea, spuse atunci călăuza. Rămâneţi aici, şi aşteptaţi-mă.

Se îndepărtă.

În clipa aceea, Craig şi Fry se apropiară de Kin-Fo.

— Domnule? zise Craig.

— Domnule? spuse Fry. Apoi cei doi adăugară:

— Sunteţi mulţumit de serviciile noastre timp de două luni de când onorabilul William J. Bidulph ne-a însărcinat cu paza dumneavoastră?

— Foarte mulţumit!

— Ar vrea domnul să ne semneze hârtiuţa aceasta prin care declară că nu are de ce să se plângă de bunele şi loialele noastre servicii?

— Hârtiuţa aceasta? se miră Kin-Fo, văzând o foicica ruptă din carnetul lui Craig, pe care acesta i-o înmâna.

— Certificatul de faţă, adăugă Fry, ne va aduce, poate, un compliment din partea şefului nostru.

— Şi chiar o primă.

— Puteţi să vă serviţi de spatele meu ca de un pupitru, zise Fry, aplecân-du-se.

— Şi iată cerneala necesară pentru ca domnul să ne semneze dovada că a fost mulţumit de noi.

Kin-Fo râse şi semnă.

— Dar pentru ce tot acest ceremonial la asemenea oră şi în asemenea loc? întrebă el.
— In asemenea loc, pentru că nu avem intenţia să vă urmăm mai departe, răspunse Fry.
— La asemenea oră, adăugă Craig, pentru că, peste câteva minute, va fi miezul nopţii.
— Şi ce contează?
— Domnule, interesul pe care vi-1 purta compania noastră de asigurări…
—. va înceta peste câteva clipe, adăugă Fry.
— După aceea vă veţi putea sinucide…
—. sau să vă lăsaţi ucis…
—. cât veţi dori!
Kin-Fo se uita la ei, dar nu înţelegea nimic. Cei doi agenţi îi vorbeau cu multă amabilitate. în acel moment se ivi luna deasupra orizontului şi aruncă spre ei cea dintâi rază.
— Luna! exclamă Fry.
— Şi azi, fiind 30 iunie…, adăugă Craig.
—. ea se ridică la miezul nopţii!
— Poliţa dumneavoastră nefiind reînnoită…
—. nu mai sunteţi clientul Centenarului.
— Rămas bun, domnule Kin-Fo! spuse Craig.
— Domnule Kin-Fo, la revedere! zise Fry.
Şi cei doi agenţi, întorcându-şi cămilele, dispărură curând, lăsându-şi clientul mut de uimire.
Tropăitul cămilelelor ce-i purtau pe cei doi americani, poate puţin prea practici, încetase să se mai audă, când o ceată de oameni, condusă de călăuză, se aruncă asupra lui Kin-Fo care încercă zadarnic să se apere, şi asupra lui Sun, ce încercă zadarnic să fugă.
După o clipă, stăpânul şi sluga erau împinşi într-o încăpere scundă a unui bastion părăsit al Marelui Zid, a cărei uşa fu încuiată cu grijă în urma lor.
XXII.
Marele Zid, construcţie chinezească lungă de patru sute de leghe, ridicată în secolul al IIMea de către împăratul Ţi-

Si-Huang-Ţi, se întinde din golful Leao-Tong, în care îşi udă cele două jetele, până la Kan-Su, unde ajunge la proporţiile unui simplu zid. Constă într-o succesiune neîntreruptă de parapete duble, apărate cu bastioane şi turnuri înalte de cincizeci de picioare, late de douăzeci, având granit la bază, cărămizi în zona superioară, urmărind cu încăpăţânare relieful munţilor de la frontiera ruso-chineză.

Dinspre Imperiul Celest, zidul este într-o stare destul de proastă. Dinspre Manciuria, se prezintă mai bine, iar crenelurile lui constituie încă o podoabă de piatră.

Nu mai există apărători pe această lungă linie de fortificaţii, nici tunuri. Ruşii, tătarii, kirghizii, ca şi fiii cerului pot trece liber prin porţile sale. Construcţia nu mai foloseşte ca barieră septentrională a imperiului, nici măcar pentru finul praf mongol, pe care vântul îl duce până în capitală.

Într-o încăpere dintr-un asemenea bastion pustiu se chinuiră Kin-Fo şi Sun, petrecând noaptea pe paie, iar în zori, escortaţi de o duzină de oameni ce nu puteau să aparţină decât bandei Iui Lao-Sen, se strecurară printr-o uşă secretă a bastionului.

Cât despre călăuză, dispăruse. Dar Kin-Fo nu-şi făcea iluzii. Nu întâmplător îi ieşise în drum trădătorul acela. Fostul client al Centenarului fusese, în mod cert, aşteptat de ticălosul respectiv. Ezitarea lui de a trece dincolo de Marele Zid nu fusese decât un şiretlic pentru a nu trezi bănuieli. Nemernicul era tai-ping şi acţionase la ordin.

Kin-Fo nu mai avu nici o îndoială asupra acestui fapt, după ce-1 întrebă pe unul dintre oamenii ce păreau să conducă escorta:

— Mă duceţi, nu-i aşa, în tabăra lui Lao-Sen, şeful vostru?

— Vom fi acolo în mai puţin de un ceas! răspunse omul.

În fond, pe cine venise să caute elevul lui Wang? Pe înlocuitorul filosofului! Ei bine, era dus acolo unde voia. N-avea de ce să se plângă, ajungea la tai-ping oricum, de bună

voie ori silit. Lăsa văicăreala pe seama lui Sun, care clănţănea din dinţi şi care-şi simţea capul învârtindu-i-se.

Kin-Fo, destul de nepăsător, îşi continua aventura şi se lăsa condus. Va putea, în sfârşit, să negocieze răscumpărarea scrisorii de la Lao-Sen. Era ceea ce dorea. Totul era bine.

După ce a trecut de Marele Zid, mica trupă nu urmă drumul către Mongolia, ci apucă pe poteci strâmte şi abrupte ce porneau în dreapta, spre partea muntoasă a provinciei. Merseră astfel timp de o oră, cât de repede le permitea panta. Kin-Fo şi Sun, strâns legaţi, n-ar fi putut fugi. De altfel, nici nu se gândeau la aşa ceva.

După un ceas şi jumătate, paznicii şi prizonierii zăriră un edificiu aproape ruinat.

Era o fostă mănăstire budistă, ridicată pe o culme a munţilor, un monument ciudat cu arhitectură specifică. Dar, în locul acela pierdut, de la frontiera ruso-chineză, în mijlocul unui ţinut pustiu, ce fel de credincioşi ar fi putut frecventa acest templu? Şi-ar fi riscat vieţile aventurându-se prin acele defilee propice pentru capcane şi atacuri surprinzătoare.

Dacă tai-pingul Lao-Sen îşi stabilise tabăra în acea zonă muntoasă a provinciei, îşi găsise, să recunoaştem, un loc demn de faptele şale.

Iar la întrebarea lui Kin-Fo i se răspunse că, într-adevăr, Lao-Sen locuia în mănăstirea respectivă.

— Vreau să-1 văd de îndată! zise Kin-Fo.

— Imediat! răspunse banditul.

Kin-Fo şi Sun, care fuseseră dezarmaţi în prealabil, fură introduşi într-o sală de la intrarea în templu. Acolo stăteau douăzeci de oameni înarmaţi, foarte pitoreşti în costumele lor de hoţi la drumul mare, cu chipuri ameninţătoare, alături de care nu erai niciodată în siguranţă.

Kin-Fo trecu de bună voie printre cele două şiruri de tai-pingi. Cât despre Sun, acesta trebui împins ca să meargă.

Sala respectivă avea într-un capăt o scară săpată în zidul gros, ale cărei trepte coborau adânc în masivul muntos.

Asta indica, în mod evident, că exista o criptă sub edificiul principal al templului budist, la care ar fi fost foarte dificil, dacă nu imposibil să ajungi dacă nu ai fi urmat acele întortocheate subterane.

După o coborâre de treizeci de trepte, înaintară vreo sută de paşi, la lumina torţelor duse de oamenii din escortă, apoi cei doi prizonieri ajunseră în mijlocul unei săli imense, slab luminată de făclii.

Într-adevăr, era o criptă. Stâlpi masivi, împodobiţi cu acele capete hidoase ce aparţin faunei mitologice chinezeşti susţineau arcadele joase, ale căror nervuri se împreunau pe sub grinzile grele.

Un murmur surd se auzi în acea sală subterană la sosirea celor doi prizonieri.

De fapt, sala nu era pustie. O mulţime se afla acolo, ascunsă parţial în întuneric.

Era întreaga bandă a tai-pingului, adunată acolo pentru vreo ceremonie stranie.

În capătul criptei, pe o estradă mare din piatră, stătea în picioare un om înalt. Părea preşedintele unui tribunal secret. Trei sau patru dintre tovarăşii săi, care stăteau nemişcaţi lângă el, păreau asesorii.

Bărbatul făcu un semn. Mulţimea se dădu la o parte şi îi lăsă pe prizonieri să treacă.

— Lao-Sen, spuse simplu şeful escortei, arătând spre cel care stătea în picioare.

Kin-Fo înainta un pas spre el şi intră direct în subiect, ca un om hotărât:

— Lao-Sen, zise Kin-Fo, ai o scrisoare ce ţi-a fost trimisă de fostul tău tovarăş, Wang. Această scrisoare nu mai are nici o valoare acum şi vreau să mi-o înapoiezi.

La cuvintele acelea, răspicat pronunţate, tai-pingul nici măcar nu se clinti. Parcă era o statuie de bronz.

— Ce-mi ceri ca să-mi înapoiezi scrisoarea? reluă Kin-Fo. Şi aşteptă un răspuns ce nu mai venea. '

— Lao-Sen, îţi voi da o poliţă cu o sumă de bani ce-ţi va fi plătită integral, de către bancherul pe care ţi-1 vei alege, zise Kin-Fo, în ce oraş vrei, fără ca omul de încredere, pe care-1 vei trimite pentru asta, să păţească vreun necaz, cât de mic.

Aceeaşi linişte glacială a întunecatului tai-ping, ce nu prevestea nimic bun. Kin-Fo repetă, mai răspicat:

— Ce sumă să trec în această poliţă? îţi ofer cinci mii de taeli? Nici un răspuns.

— Zece mii de taeli?

Lao-Sen şi tovarăşii săi tăceau la fel ca statuile ciudatului templu. Furia puse stăpânire pe Kin-Fo. Ofertele lui meritau măcar un răspuns, oricare ar fi fost acesta.

— Nu mă auzi? îl întrebă el pe tai-ping.

Lao-Sen, dispreţuitor, îşi aplecă puţin capul, arătând că auzea foarte bine.

— Douăzeci de mii de taeli! Treizeci de mii! strigă Kin-Fo. îţi ofer cât ţi-ar fi plătit Centenarul, dacă aş fi murit. Ba chiar dublu! Triplu! Yorbeşte! E de ajuns?

Kin-Fo, pe care muţenia celuilalt îl enerva peste măsură, se apropie de grupul tăcut şi, încrucişându-şi braţele, întrebă:

— Cu ce preţ vrei să-mi vinzi scrisoarea?

— Cu nici un preţ! răspunse, în sfârşit, tai-pingul. I^ai supărat pe Buddha dispreţuind viaţa pe care ţi-a dat-o şi el vrea să se răzbune. Doar în faţa morţii vei cunoaşte cât valora existenţa ta de care ţi-ai bătut joc atâta timp!

După ce zise aceste cuvinte pe un ton ce nu admitea replică, Lao-Sen făcu un semn. Kin-Fo fu înhăţat înainte de a fi putut să se apere şi dus de acolo. După câteva minute, era închis într-un fel de cuşcă cu pereţi compacţi, care putea fi purtată ca o lectică.

Nefericitul Sun, în ciuda strigătelor şi rugăminţilor sale, suportă acelaşi tratament.

— Mă aşteaptă moartea, spuse Kin-Fo. Ei bine, fie! Cel care a dispreţuit viaţa merită să piară!

Totuşi, moartea, chiar dacă părea inevitabilă, era mai puţin apropiată decât credea. Dar nu-şi putea imagina ce tortură groaznică le pregătea crudul tai-ping.

Trecură orele. In cuşca în care fusese închis, Kin-Fo se simţi ridicat, apoi transportat pe un vehicul. Hopurile drumului, zgomotul cailor, zangănitul armelor celor din escortă nu lăsau nici o îndoială că îl duceau departe. Dai' unde? în zadar încerca să priceapă.

La şapte-opt ore de când fusese scos din templu, Kin-Fo simţi că se opriră, că fu ridicat şi că se deplasau pe un drum mai puţin accidentat decât unul pe uscat.

— Mă aflu pe o navă?

Mişcările intense de ruliu şi tangaj, zgomotul elicei îi confirmară gândul că se găsea pe un vapor.

— Voi fi înecat! Fie! Mă cruţă de torturile ce ar fi fost mai cumplite… Mulţumesc, Lao-Sen!

Însă mai trecură de două ori câte douăzeci şi patru de ore. De două ori pe zi, puţină hrană îi era introdusă în cuşcă printr-o mică trapă, fără ca prizonierul să poată vedea mâna ce i-o aducea, fără a primi vreun răspuns la întrebările sale.

Vai! înainte de a părăsi această lume, Kin-Fo căutase emoţii. Nu voise să piară înainte ca inima lui să palpite. Ei bine, dorinţa îi era îndeplinită, mult peste aşteptări.

Totuşi, dacă ar fi putut să-şi aleagă sfârşitul, ar fi vrut să piară la lumină. Gândul că acea cuşcă putea fi oricând aruncată în valuri îl îngrozea. Nu voia să moară fără să vadă pentru ultima oară lumina zilei şi pe biata Le-U, a cărei amintire îl copleşea.

În sfârşit, după un interval de timp a cărui durată nu o putu evalua, i se păru că voiajul pe mare se încheie brusc. Trepidaţiile elicei dispărură. Nava care-i transporta cuşca se opri. Kin-Fo se simţi din nou ridicat.

De data asta era chiar clipa din urmă şi condamnatului nu-i mai rămânea decât să îşi ceară iertare pentru greşelile din viaţa lui.

Se scurseră câteva minute, lungi ca anii, ca secolele!

Spre marea lui mirare, Kin-Fo constată că a sa cuşcă fu depusă iar pe teren solid.

Deodată, cuşca se deschise. Fu apucat de nişte mâini, pe ochi i se puse o eşarfă şi se simţi tras afară. Ţinut bine, Kin-Fo trebui să facă doi, trei paşi. Apoi, paznicii săi îl obligară să se oprească.

— Dacă trebuie să pier acum, spuse el, nu vă cer să-mi cruţaţi viaţa cu care n-am ştiut ce să fac, dar acordaţi-mi cel puţin dreptul de a muri la lumina zilei, ca unul care nu se teme de moarte!

— Fie! spuse un glas grav. Să se facă precum vrea condamnatul!

Brusc, banda care-i acoperea ochii fu smulsă. Kin-Fo se uită lacom în jur.

Visa oare? O masă plină cu bunătăţi se găsea în faţa lui, lângă masă se aflau cinci bărbaţi ce păreau că-1 aşteaptă ca să înceapă să mănânce. Două locuri libere păreau să-şi aştepte încă ocupanţii.

— Voi? Prietenii mei! Dragii mei prieteni! Oare chiar voi sunteţi? strigă Kin-Fo uimit peste măsură.

Şi nu se înşela. Iată-1 pe Wang, filosoful. Uite-i pe Yin-Pang, Hual, Pao-Sen, Tim, prietenii lui din Canton, chiar aceiaşi pe care-i ospătase, cu două luni în urmă, pe vasul de pe râul Perlelor, tovarăşii lui din tinereţe, martorii despărţirii lui de viaţa de flăcău!

Kin-Fo nu-şi credea ochilor. Era la el acasă, în sufrageria din yamenul de la Shang-Hai.

— Dacă eşti tu, îi strigă el lui Wang, şi nu fantoma ta, vorbeşte-mi!

— Sunt chiar eu, prietene, răspunse filosoful. II vei ierta pe bătrânul tău maestru pentru ultima şi cea mai dură lecţie de filosofie pe care a trebuit să ţi-o dea?

— Cum? se miră Kin-Fo. Tu erai, Wang?

— Eu. Am acceptat sarcina să te ucid, ca să n-o facă altcineva. Eu, care am ştiut, chiar înaintea ta, că nu erai

ruinat şi că urma să vină momentul când nu vei mai dori să mori! Fostul meu tovarăş, Lao-Sen, care tocmai s-a predat autorităţilor şi va fi de acum încolo cel mai ferm susţinător al imperiului, a acceptat să mă ajute să te fac să pricepi, punându-te chiar în faţa morţii, ce preţ are viaţa! Dacă, în mijlocul angoaselor îngrozitoare te-am lăsat singur şi, ceea ce este mai rău, te-am făcut să alergi permanent, deşi inima mea sângera până la limita pe care un om o poate suporta, se datorează faptului că aveam certitudinea că alergai după fericire şi că aveai să închei prin a o găsi.

Kin-Fo se aruncă în braţele lui Wang, care-1 strânse tare la piept.

— Bietul meu Wang, zise Kin-Fo, foarte emoţionat, ar fi fost bine să fi alergat singur. Dar cât rău ţi-am făcut! De câte ori a trebuit să fugi şi tu şi ce baie te-am obligat să faci la Palikao!

— Aceea chiar mi-a făcut bine la cei cincizeci şi cinci de ani ai mei! Mi-era tare cald şi apa s-a dovedit foarte rece. Dar m-am descurcat! Nu alergi şi nu înoţi niciodată aşa de bine decât pentru alţii.

— Pentru alţii! zise Kin-Fo, foarte serios. Da, pentru alţii trebuie să ştii să faci totul! Acesta este secretul fericirii.

Atunci intră Sun, palid la chip ca un om torturat patruzeci şi opt de ore de rău de mare. La fel ca stăpânul lui, nefericitul valet a fost nevoit să traverseze înapoi marea de la Fu-Ning la Shang-Hai şi în ce condiţii! Se putea judeca după chipul lui.

Kin-Fo, după ce se smulse din îmbrăţişarea lui Wang, le strânse mâinile prietenilor săi.

— Hotărât lucru, îmi place mai mult aşa, zise el. Am fost un prost până acum!

— Şi poţi să devii un înţelept, răspunse filosoful.

— Voi încerca, spuse Kin-Fo. Voi începe prin a-mi pune ordine în afaceri. Am alergat prea mult după o hârtiuţă care a fost cauza multor peripeţii, ca acum să o neglijez. Ce s-a întâmplat cu blestemata de scrisoare pe care ţi-am dat-o,

Wang? Chiar n-o mai ai? Nu m-aş supăra s-o văd, fiindcă, dacă s-ar pierde iar… Dacă o deţine încă Lao-Sen, nu-i acordă nici o importanţă, dar să nu cadă în mâini… mai puţin delicate.

La aceste cuvinte toţi izbucniră în râs.

— Prieteni, zise Wang, după toate păţaniile sale, Kin-Fo a devenit un om organizat. Nu mai este nepăsătorul de altă dată! Gândeşte ca un om încercat.

— Asta nu-mi înapoiază scrisoarea, reluă Kin-Fo. Absurda mea scrisoare! Mărturisesc fără ruşine că nu voi avea linişte până ce n-o voi arde şi nu-i voi vedea cenuşa împrăştiată de vânturi.

— Chiar ţii aşa de mult la scrisoarea ta? întrebă Wang.

— Sigur că da, răspunse Kin-Fo. Vei avea cruzimea s-o păstrezi drept garanţie împotriva revenirii nebuniei mele?

— Nu.

— Atunci?

— Ei bine, dragul meu elev, există o piedică în calea îndeplinirii dorinţei tale şi nu vine, din nefericire, din partea mea. Nici eu, nici Lao-Sen n-o mai avem…

— N-o mai aveţi?

— Nu.

— Aţi distrus-o?

— Vai, nu!

— Aţi făcut imprudenta să i-o daţi altuia?

— Da.

— Cui? Cui? întrebă agitat Kin-Fo, care nu mai suporta. Cui?

— Cuiva care a ţinut să ţi-o aducă personal.

În momentul acela, încântătoarea Le-U, ce stătuse ascunsă după un paravan şi urmărise în întregime scena, se ivi ţinând vestita scrisoare cu degetele ei micuţe şi agitând-o provocator.

Kin-Fo îşi deschise braţele spre ea.

— Nu încă! Mai ai puţină răbdare! îi spuse amabila femeie, prefăcându-se că se retrage în spatele paravanului. în

primul rând afacerile, înţeleptul meu soţ!

Îi arătă scrisoarea.

— Micul meu frate îşi recunoaşte opera?

— Dacă o recunosc? Cine altul decât mine ar fi scris ceva atât de necugetat?

— Ei bine, înainte de orice, spuse Le-U, după cum ţi-ai mărturisit legitima dorinţă, rupe-o, arde-o, distruge-o. Să nu rămână nimic din acel Kin-Fo care a scris-o!

— Fie! zise Kin-Fo, apropiind-o de o lumânare. Acum, inimioara mea scumpă, lasă-1 pe soţul tău să-şi îmbrăţişeze cu dragoste soţia şi să o roage să prezideze ospăţul acesta fericit. Mă simt dispus să-1 onorez!

— Ca şi noi! strigară cei cinci invitaţi. Când lucrurile merg bine, ţi-e tare foame!

Câteva zile mai târziu, ridicându-se interdicţia imperială, avea loc căsătoria. Cei doi soţi se iubeau! Aveau să se iubească întotdeauna! Mii de clipe fericite îi aşteptau în viaţă!

Ca să vezi aşa ceva, trebuie să mergi în China!

SFÂRŞIT